Belgelerle ve olaylarla

Hükümetin üstünü örttüğü

Talabani dosyasını yeniden açıyoruz

977 YAZINDA SMETE DİNO KOMUTASINDAKİ

Silahlı Talabanicile Silopi'nin "Bilikan" yöresinde

• Dört yıldır Türkiye'de cirit atan bir Talabanici

• Talabaniciler

22 Mayıs 78 gecesi Talabani 800 askeri ile Marune'den Türkiye'ye girdi

Talabani'nin iki komutanı 1977'de Türkiye'ye yerleşti

Şıvancılar, Apocular, KDP, KUK, Tekoşin, Rızgari, Özgürlük Yolu, Beş Parçacılar, Kava, Denge Kawa

DOĞUDAKİ 15 GRUP

Talabani' nin Türkiye' deki dostları...Silahlar nasıl sokuldu, nereye dağıtıldı?.. Yeni gelişmeler ve son durum...

PAZARTESİ Aydınlık'TA

* * *

Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

ÇARŞAMBA 13 HAZİRAN 1979

500 KURUŞ

HERKESE YÜKSEK ÖĞRENİM HAKKI

DGBF

Devrimci Gençlik Birlikleri Federasyonu Araştırma Bürosu Tarafından Hazırlanmıştır.

YENİ ÇIKTI
Dağıtım: TÜR - DA
Fiyatı 7,5 Lira

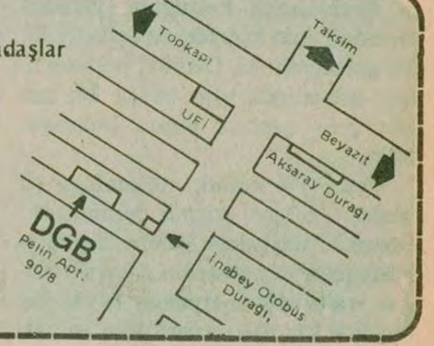
DUYURU

ÜASS için İstanbul'a gelen aday arkadaşlar

DEVRİMCİ GENÇLİK BİRLİĞİ

her türlü ihtiyacınız için size yardımcı olmaya hazırdır.

İSTANBUL DGB
Küçüklanga Sokağı
Pelin Apt. No. 90/8
Aksaray–İSTANBUL

● Ankara'da normal benzin 22 lira 75 kuruş oldu.

● Alkollü içkilere zam yapıldı satışı durdurulan akaryakıt ve demir çelik zamları herşeyin fiyatını artıracak

Devalüasyondan sonra

Herşeye zam geliyor

● Demirel ve Ecevit devalüasyon konusunda basın toplantısı yaptılar

Yazısı 5. sayfada

K.MARAŞ DAVASI 7.GÜN

Tanık ifadelerine göre

Yürükselim olaylarının elebaşısı Judocu Güngör ve Motorlu Hoca

Önceki günkü tahliyelerden sonra cenaze olaylarının tutuklu kalan tek sanığı Ömer Şengül. "Cenaze merasimi sırasında Ulucami civarında ayakkabı boyacılığı yapan sanık Ömer Şengül'ün sağ grubun bulunduğu kesimde topluluğa 'Komünistler Ulu Camiyi yakıyorlar, ordu bizimle beraber, din elden gidiyor, komünistleri öldürelim' diye bağırarak halkı alenen suça teşvik ve tahrik ettiği..." (idd. s.110)

● *Her iki sanık mahkeme sorgularında suçlarını inkar ederek olaylar sırasında evlerinden çıkmadıklarını söylediler*

● *Olay sırasında öldürülen Kamil Ün ölmeden önce verdiği ifadede kendisini vuranlardan birinin Judocu Güngör olduğunu söylemişti*

AYDINLIK EKİBİ BİLDİRİYOR
ADANA

K. Maraş davasının yedinci gününde Yürükselim, Mağralı ve Serintepe Mahallesi olayları sanıklarının sorguları yapıldı. Dünkü duruşmada Heyette değişiklik oldu. Heyet Bakanı Hikmet Hacımirzaoğlu'nun yerine Başkanlığı Deniz Yarbay Yüksel Akbatur'un yaptığı, Akbatur'un yerine de Hakim Binbaşı Ayhan Ulusoy'un oturduğu görüldü.

YÜRÜKSELİM'LE İLGİLİ TANIK İFADELERİ

Yürükselim Mahallesi olaylarıyla ilgili dosyada bulunan tanık ifadeleri bu mahalledeki öldürme ve ev yakma olaylarının başında Judocu Güngör diye tanınan Güngör Gencay ile Motorcu Sakallı Hoca adıyla tanınan Mahmut Doğan'ın bulunduğu noktasında birleşiyor.

(Devamı Sa. 7 Sü. 2'de)

Üniversitelerarası seçme sınavına katılacak öğrenciler için danışma büroları kuruldu.

Üniversiteler Arası Seçme Sınavı yaklaşırken

Hakkari' den bir öğrencinin üniversiteye girme şansı onbinde bir

HABER MERKEZİ

Devrimci Gençlik Birlikleri Federasyonu Araştırma Bürosunun hazırladığı "Herkese Yüksek Öğrenim Hakkı" adlı broşürde, Hakkari Lisesinde o-

(Devamı sa.7, sü.1'de)

Söke'de dört bin işçi daha direnişe geçti

SÖKE (ÖZEL)

Söke'de bir hafta önce Sarıkemerli tarım işçilerinin asgari ücret için başlattıkları direnişe 4 bin işçi daha katıldı. 1000'e yakın işçi de toprak beylerini protesto etmek üzere önceki gün yürüyüş yaptı.

Avşarlı işçilerin direniş sonunda asgari ücretin de üzerinde ücret almayı sağlaması üzerine bir hafta önce direnişe geçen Sarıkemerli işçilerin ardından Akçakonak, Yenidoğan, Özbey, Yeniköy ve Salıca köylerinde Söke'nin Yenicami, Fevzipaşa, Cumhuriyet Mahallelerinden toplam 4 bine yakın tarım işçisi 160 lira asgari ücretin bile ödenmemesini protesto için direnişe geçti. Önceki gün yürüyüş yapan 1000 kadar işçi toprak beylerini protesto ettiler. İşçiler isteklerini kabul ettirinceye kadar direnişlerini sürdüreceklerini bildirdiler.

Önceki hafta direnişe

(Devamı sa.7, sü.4'de)

İŞÇİLER ÇAPALARI BIRAKTI *"Asgari ücretle geçinilir mi bugün" diye soruyor işçiler, "milyonlar uçuran toprak beyleri bize 160 lira bile vermiyorlar".*

Türkiye İşçi Köylü Partisi:

"Toprak beyleri işçilerin mücadelesi karşısında dize gelecektir"

AYDIN (ÖZEL)

Tarım işçilerinin direnişini desteklediklerini bildiren Türkiye İşçi Köylü Partisi Merkez Komitesi Üyesi ve Aydın İl Başkanı Durmuş Uya-

(Devamı sa.7, sü.8'de)

Ragıp Duran Beyrut'tan bildiriyor

Beyrut'un her mahallesinde ayrı bir hükümet var

El-Ariş'te devir-teslim için yapılan törenler, Kahire'de yetkililerle görüşmeler, Nil kıyıları, piramitler derken, Mısır ziyaretimiz sona erdi.

9 gün boyunca bizi ağırlayan Danışma Heyeti yetkilisi ile vedalaştıktan sonra Kahire'den Beyrut'

(Devamı sa.7, sü.8'de)

Bir çok saldırı ve cinayetin sorumlusu olan...

Apocular gazetemizi hedef gösteren bildiriler dağıtıyor

İSTANBUL (ÖZEL)

Doğu'da işledikleri bir çok cinayet ve saldırı olayından sonra kendi arkadaşlarını da öldürmeye başlayan Apocular adıyla bilinen grup son günlerde gazetemize ve Yaz. İşleri Müdürümüz Aydoğan Büyüközden'

(Devamı sa.7. sü.4'de)

Topuz, Milli Mücadeledeki gibi birleşilmesini istedi

ANKARA (ÖZEL)

Eskişehir köylerinde önceki gün bazı sulama tesislerini hizmete açan Köyişleri ve Kooperatifler Bakanı Ali Topuz, "şimdi karşı karşıya bulunduğumuz ekonomik güçlükleri, hep birlikte, siyasi düşünce farklarını bir kenara iterek, birleşerek hareket edersek yenebiliriz" dedi.

Topuz, geçmişte de böyle tecrübemiz olduğunu, kurtuluş savaşında milli mücadelede böyle başarı kazandığımızı hatırlattı.

(Devamı sa.7, sü.8'de)

Morfinle ekonomi yürümez

Paranın değeri yine düşürüldü. Arkasından zam geliyor.

Paranın değerinin düşürülmesi zorunlu muydu? Zam kaçınılmaz mıdır?

Evet Ecevit paranın değerini düşürmek zorundaydı, çünkü batı kredi vermek için devalüasyon istiyordu. Duyun-u Umumiye'den beri Türkiye batının kredisine hiç bu kadar muhtaç olmamıştı. Tamtakır hazine yüzünden, ithalata bağlı sanayi tamamen işlemez durumdadır. Piyasada hiç bir şey bulunmuyor, yahut karaborsada satılıyor. Hükümet bu duruma mutlaka bir son vermelidir. Vermezse kendi sonu geliyor. Halk bu kadar yokluğa dayanamaz. Üretici mahsulünü kaldıramazsa, piyasada birçok temel ihti-

(Devamı sa.7, sü.6'da)

Aydınlık

AYDINLIKTA

Sina Çıladır

AP' ye düşen görev

Biz bu köşede, AP Genel Başkanı Demirel'in son aylardaki sorumsuz tutumuna birkaç kez işaret ettiydik. Demirel'in, bırakalım ülke menfaatlerini, partisinin menfaatlerini bile hırsla çiğneyerek bütün enerjisini Başbakanlık koltuğuna yeniden zıplamak için harcadığını belirttiydik. Ve eklediydik ki, Demirel bu sorumsuz tutumunda ısrar ederse bu kez gün gelir şapkası başını bulmayabilir!..

Demirel'in koltuk tutkunluğu şu sıralar zirveye erişmiş durumdadır. Demirel, Başbakan Bülent Ecevit'in hükümette baş gösteren Akova çatlağını çarçabuk onarmasını büyük bir tepkiyle karşılamış; partisinin en yetkili organlarını Akova çatlağının onarılmasında basit bir formaliteyi yerine getiren Cumhurbaşkanına karşı harekete geçirmiştir. O kadar ki, Demirel, Cumhurbaşkanını suçlayan demeçlerinin içine "kan" unsurunu katacak kadar ipin ucunu kaçırmıştır! Öyle anlaşılıyor ki, Demirel, "Ya devlet başa, ya kuzgun leşe" mantığına kanalize olmak üzeredir!..

Peki bu mantık Demirel'i nereye götürür?

İlkten şunu belirtmek gerekir ki, Demirel'i yeniden "hükümetin başı" kılabilecek bütün yollar tıkalıdır:

1-Ecevit hükümetini parlamenter kombinezonlarla yıkmanın çok güç olduğu artık iyice ortaya çıkmıştır.

2-"IMF'den koşullu"da olsa Batı'nın açtığı kredi muslukları, bir Erken Seçim'in kendisini dayatması olasılığını çok zayıflatmıştır.

Kaldı ki, beride, Demirel'in ola ki hayal ettiği MC tipi yeni bir iktidar alternatifine halk kitlelerinin göstereceği tepki vardır.

Özetle denilebilir ki, soruna neresinden bakılırsa bakılsın, Demirel'in Başbakanlık koltuğuna oturması için şartlar elverişli değildir.

Bir başka ifadeyle, Demirel'in hızla kanalize olduğu "Ya devlet başa ya kuzgun leşe" mantığının ilk bendi geçersizdir.

Öyleyse "Kuzgun leşe"mi?

Demirel'in önünde, aynı mantığın köşeye sıkıştırdığı MHP örneği vardır. Demirel, içinde bulunduğu çıkmazı en kısa süre içinde göremezse, siyasi pusulasını kendi dar menfaatlerine göre değil ülke menfaatlerine göre düzeltemezse, sonunun MHP'den daha az karanlık olacağını söyleyebilmek çok güçtür.

Varılıp dayanılan bu noktada AP'nin iyiniyetli unsurlarına da önemli görevler düşüyor. AP, Türkeş'in kanlı koltuk değnekleri ile hiçbir yere varamaz; varsa varsa ulusal ihanet bataklığına varabilir. Oysa AP'ye düşen görev, en kısa süre içinde MHP'den elini kurtararak ulusal birliğin gerçekleştirilmesine katkıda bulunmaktır. Türkiye'nin içinde bulunduğu şartlar dar parti menfaatlerinin aşılmasını zorunlu kılıyor.

AP, Demirel'in kişisel ihtiraslarının bir aleti değilse eğer. Demirel'in göremediği bu gerçeği örgüt olarak görmek durumundadır.

FİKİR MEYDANI

TEKEL'DE ULUSAL EKONOMİNİN TAHRİBİ

Ayşe N.Çadırcı
İktisatçı

Türkiye'de ulusal ekonomi içinde önemli bir paya sahip olan "Tekel", onu güçlendirme açısından da büyük bir potansiyel taşımaktadır.

Tarımsal üretimimizde önemli bir yeri olan tütün Tekelin bir faaliyet dalı olmaktadır. Türkiye'de tütün üretiminin denetlenmesi, planlanması ve Devlet adına tütün destekleme alımlarının yürütülmesi, alınan tütünlerin bir bölümünün ihracı bir bölümün sigara üretiminde kullanılması için işlenmesi ve bakım işlemleri "Tekel" tarafından yürütülmektedir.

Ülkemizin sigara ve diğer tütün mamulleri ihtiyacı Tekel tarafından istenilen sigara fabrikalarında yapılan üretimle karşılanmaktadır.

Diğer bir faaliyet dalı alkollü içkiler üretimi olmaktadır.

Yine ülkemizin gıda maddesi ve sanayi hammaddesi olarak kullanılan tuz üretimi de tümüyle Tekel tarafından yapılmaktadır.

Türkiye'de tütün mamülleri üretim ve satışı, ispirtolu içkiler üretim ve satışı ile tuz üretim ve satışındaki Devlet monopolünü Tekel yürütmektedir.

Devlet monopolü altında olmamakla birlikte Tekel'in faaliyet alanı içinde; yabancı içkilerin ithali ve satışı, kibrit, şarap, vermut, bira üretimi ve satışı, Çaykur tarafından üretilen çayların yurt içinde satışı ve vergisiz satış mağazaları işletmesi faaliyetleri de bulunmaktadır.

Bu kadar yaygın bir alanda faaliyetler yürüten Tekelin ekonomik göstergelerine baktığımızda Türkiye ölçeğinde büyüklüğü önemi daha çok ortaya çıkmaktadır. Tekel 1979 yılında yaklaşık 50 milyar liralık satış gelirine, 80 bin kişiye ulaşan iş gücüne sahiptir. Türkiye'nin bugün her bölgesinde yayılmış üretim yönetim ve satış birimlerinin sayısı 1000'e ulaşmaktadır. Yatay örgütlenmede ülkemizin en büyük kurumudur.

Bugün, 550 bin tütün ve 50 bin üzüm, anason, şerbetçi otu (hublon), arpa ve çeşitli meyve üreticisinin ürünü Tekel tarafından değerlendirilmektedir. Ürettiği mamülleri satışını yapan bayilerin sayısı 175 bini bulmaktadır.

Tekel Orta Doğu ve Balkanlarda en büyük bira fabrikasına ve sigara fabrikasına (Cevizli-Maltepe) sahiptir. 22 Mayıs 1979 da yanan Samsun Tütün İşleme ve Bakım Fabrikasında bölgesinde bu alanda en büyük fabrikaydı.

Şimdi, ülke ekonomisinde bu kadar büyüklüğe öneme sahip bu kurumun faaliyet alanlarındaki gelişmeleri görelim.

Sigara üretiminin yetersizliğinin nedeni:

Son yıllarda Tekelin en önemli faaliyet dalı olan sigara üretiminde, arzında yetersizlikler ortaya çıkmakta , sigara yoklukları sorun olmaktadır. İnecelendiğinde Tekelin bugün üretimde bulunan mevcut Maltepe, Cibali, Samsun, İzmir, Adana, Bitlis, Malatya sigara fabrikalarıyla Türkiye'de ihtiyaç duyulan sigara talebini karşılayacak kapasiteye sahip olduğu görülmektedir. 1979 yılında var olan sigara fabrikalarının uzmanlarca saptanan en az kapasite (%67) kullanımıyla çalışması durumunda 77 bin 826 ton sigara üretilebileceği açıklanmaktadır. 1979 yılı için hesaplanan toplam sigara talebi ise 72 bin 682 tondur. Bu durumda "Tekel"in 1979 yılında en az kapasite kullanımıyla çalışması halinde 5 bin ton ihtiyaç fazlası sigara üretmesi gerekmektedir. 1980 yılında ihtiyaç fazlası bu miktarın 10 bin ton, 1981 yılı için 19 bin ton olması gerekmektedir.

Fakat "Tekel" de 1977 yılından bu yana kullanılabilecek kapasitenin ortalama %50'si kullanılamamaktadır. Bunun sonucunda 1977 yılında üretim programının 54 bin ton olarak gerçekleşmesi beklenmektedir. Ortaya çıkacak 18 bin ton sigara talebi Bulgaristan ve Yugoslavya ile yapılan anlaşma ile sağlanan "fason üretim" karşılanacaktır.

Fason sigara üretimi

Bulgaristan ve Yugoslavya'da döviz karşılığı imal ettirilen 18 bin ton "fason sigara", sözkonusu ülkelerin makina-işgücü, filitre çubuğu ve ambalaj malzemesi kullanımını gerektirdiği için Türkiye açısından aslında ithal edilen sigara olmaktadır. Tekel, 18 bin ton fason sigara üretimi için 1972 ve 1973 stoku kötü tütün göndermektedir bu ülkelere. İmalat bedeli olarak ise dövizin yanında iyi kalite ve yeni mahsül tütün verilmektedir. Böylece dünyanın sayılı tütün üreten ülkelerinden olan Türkiye baş ihraç ürünüyle sigara yaptırmaktadır. 1979 yılı itibarıyla 18 bin ton olan fason sigara üretimi Türkiye'de yaklaşık 6 bin kişilik işgücü kullanımıyla gerçekleşmektedir. Fakat burada esas önemli olan bu olgunun Tekelin sahip olduğu sigara üretim kapasitesinin, talebi karşılayacak düzeyde olmasına rağmen, ortaya çıkmasıdır.

Yabancı sigara kaçakçılığı

Türkiye'ye yıllık 500 milyon dolar tutarında 5 bin ton yabancı sigara kaçak olarak sokulmaktadır (Yukarda Tekel tarafından 1979 yılı için belirlenen 72 bin 682 ton sigara talebine bu miktar dahil edilmemiştir.) Emperyalist uluslararası sigara tekelleri için Türkiye çok büyük bir pazar olmaktadır. Bunlar monopol piyasasında çok yüksek fiyatlarla sigara üretimi için sattıkları makina-techizat ve yedek parçayı yeterli görmemektedirler. Bu nedenle alışkanlık kazandırma, belli bir içici kitlesi yaratma ve nihai olarak da baskı yoluyla Türkiye'de yabancı sigara satışını, üretimini serbest kıldırma amacıyla gerçek satış fiyatının da altında, ülkeye kaçak sigara sokmaktadırlar. Kaçak sigaraların Türkiye'ye girişi Bulgaristan'dan TIR ve deniz yoluyla olmaktadır.

TÜSİAD'ın iştahı

Türikeye'deki Kamu İktisadi Teşebbüslerinin (KİT) sırtından yıllarca kaynak aktararak hazır yiyiciliğe alışmış büyük burjuvazinin Tekelin sigara üretimine ilişkin görüşüne de bu arada değinmekte yarar var. TUSİAD aylık yayın organında tekelin sigara üretememesini ve zarar etmesini öne sürerek ' "uzun yıllardır Türkiye'de özel teşebbüs iddialı. Bize de izin verin Tekelden tütün alıp sigara yapalım diyorlar. Mevzuat buna karşı. . . " diye yakınıyor. Yukarda değinildiği gibi Tekel burada kaynak aracı olacaktır sadece. . .1968 yılından itibaren bira üretiminde ve daha sonra kibrit üretiminde kazanılan "mevzi" şimdi çok daha "karlı" görünen sigara üretiminde elde edilmek istenmektedir. Sonuç, daha önce piyasa payı %100 olan bira ve kibrit üretiminin bu günkü durumundan farklı olmayacaktır. Şimdi Tekelin bu faaliyet dallarında üretim payı "özel teşebbüs" lehine gerilemektedir. Tekelin bu alanlardaki %100'lük payı 1979 yılında %20'ye kadar düşmüştür.

Tuz üretiminde durum

Tekelin önemli bir faaliyet dalı olan tuz üretimini incelediğimizde sigara üretimiyle aynı durumda olduğu görülmektedir. Türkiye dünyada sayılı tuz rezervlerine sahip bir ülkedir.

16 milyon metrekareye yayılmış 150 milyon ton tuz rezervine sahip Tuz Gölünde, yılda 1 milyon ton tuz üretecek şekilde kurulan Çamaltı Tuz İşletmesine karşılık Tekel, 1978 yılında Mısır'dan 350 bin ton tuz ithal etmiştir.

Mevcut kapasiteden yararlanamama sorunu tuz üretimi için de geçerlidir. Çamaltı Tuzlası yılda 1 milyon ton tuz üretecek şekilde kurulmuştur. Fakat bu tuzlanın yıllık tuz üretimi 400 bin tonu aşamamaktadır.

Bira üretiminde Tekel ve Özel Bira İşletmeleri

Bira üretimi Tekelin en kârlı faaliyet alanlarından biri iken 1968 de politik bir kararla özel kesime açılmıştır. 1969 yılına kadar bira üretiminde tek üretici Tekelin üretim payının, her yıl Efes Pilsen ve Tuborg'un lehine gerileyerek 1977 yılında %27'ye kadar düştüğü görülmektedir.

Tekel'in bira üretimindeki gerileyişine neden olan yönetim anlayışlarına, uygulamalarına bir örnek vermekte yarar var.

Özel bira şerketlerinden birisi bir yıl önce 12 Haziran 1978 tarih ve 60191 sayılı bir yazı ile Tekelde, ihtiyaçları için hublon (şerbetçi otu) ithalini veya Tekel stoklarından bunun tümünü talep etmiştir. Türkiye'de döviz yetersizliği had safhada bulunduğu için Tekelin bu bira şirketinin hublon ihtiyacı için ithalat yapması pek mümkün değildir. Şirketin de amacı zaten Tekelin stoklarından yararlanmaktır. Önce yeterli stok bulunmadığı gereçesiyle bu talep geri çevrilir. Daha sonra yazışmalarla "uygun" bulunduğu bildirilir ve kilosu 133 TL'den Tekel stokları bu şirkete satılır. Çok kısa bir süre sonra da " . . .özel firmaların tesislerinin gereksiniminin fazla oluşu karşısında bölgenin mahsul durumunun ihtiyacı karşılamayacağı görünümü bulunmaktadır." gerekçesi yaratılıp ve ". . . izah edilen sebeplerden dolayı ilerde bir sorumlulukla karşılaşmamak üzre 45 ton hublonun . . .yurt dışından satın alınması. . " önerisi Tekelin Müdürler Komisyonunda 27.2.1979 tarih ve 368 sayılı kararla kabul edilir. Sonuçta kilosu 133 TL'den özel bira şirketine satılan hublon daha sonra 7.5 DM karşılığı (165 TL) satın alınmaktadır.

Bu uygulama yaygındır Tekel'de. Tütün üreticisini saptayacağı taban fiyatıyla "meşru" olarak destekleyen (!) Tekel, bu tür uygulamalarıyla da şirketleri, kişileri "gayri meşru" olarak destekler durumundadır.

Tekel'in yatırımları

Tekel 1977 fiyatlarıyla 25 milyar liralık yatırım projesine sahiptir. Üç veya beş yıllık olarak programlanan bu yatırım projeleri izlenip, denetlenmediğinden 10-15 yılda gerçekleşmektedir. Adana, Malatya ve Maltepe sigara fabrikaları buna örnektir. Yatırım gecikmelerinin maliyetlere etkisi Tekelden çok önemli miktardadır. 1 milyar TL tutarındaki Tokat Sigara Fabrikası projesinin bir yıllık gecikmesi sonucu proje maliyeti 3 milyar TL'na ulaşmıştır.

Bütünüyle bugün olgulara, göstergelere bakıldığında Tekel'in kanserleşen bir yapıda olduğu görünmektedir.

1976'lardaki Türkiye bütçesine yaklaşık 1/6 oranında katkıda bulunan ve hazineye gelir sağlama görevi üstlenen Tekel, bugün zarar etmekte, olumsuz gelişmeler sonucu kaynak yaratmak bir yana kanserleşen yapısıyla milli ekonomiye yük olmaktadır.

demokrat gözüyle

lütfü oflaz

MHP' nin başı!

Adı Yaşar Gültepe'ydi... İstanbul'da Isparta Yurdunda kalıyordu...

AP Gençlik Kolları üyesiydi.. Nurcuydu...

1977 genel seçimleri yaklaşıyordu...

Tarihler 2 Haziran 1977'yi gösteriyordu...

O sabah erkenden kalktı.. Abdest aldı.. Namazını kıldı.. AP'li gençlerin kaldığı yurdun kapısından adımını attı. Atar atmaz da beyninden vuruldu...

Yurdun duvarlarında MHP sloganlarından geçilmiyordu...

Öfkelendi:

"Irkçılar.." dedi, "faşistler.." dedi. "Şimdi de bizim duvarlarımızı kirletmişler..." dedi.

Girdi içeri bir fırça aldı... MHP'nin sloganlarını silmeye koyuldu...

İşte tam o sırada yaylım ateşine tutuldu...

Sırtından vuruldu...

Son sözleri, "Kahrolsun Irkçılar.." oldu...

Sonra Allahına kavuştu.

* * *

Bu olay hem parti teşkilatı, hem de Nur Cemaati tarafından Şüleyman Demirel'e duyuruldu. . .

Demirel sustu..

Partisine mensup bir genç, MHP'lilerce öldürülüyor, AP lideri yine de aldırmıyordu...

O sadece, "bana milliyetçiler de cinayet işliyor dedirtemezsiniz" diyor, başka bir şey demiyordu...

Yani MHP'li cinayet şebekelerine kol kanat geriyordu...

Halen de bu tutumunu sürdürüyordu...

Ve ona bu haliyle AP'den çok, MHP'nin başı olmak yakışıyordu!

TEKZİP VE MHP

Aydınlık Gazetesinin 2 Şubat 1979 Cuma tarihli sayısının ikinci sahifesinde "Ve MHP" başlıklı Lütfü Oflaz imzalı yazıda MHP ve MHP'lileri itham eden ibareler yeralmıştır. Bunların hiç biri doğru değildir. MHP'nin çatlaması beklemeye, değil genç yazarın, onun çocuğunun ömrü bile kafi gelmeyecektir.

MHP Türk Milletinin kalbgahından doğmuş bir partidir. MHP'ye yönelik görüşleriniz yalandır.

YAŞAR OKUYAN
MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ
GENEL SEKRETER YARDIMCISI

3.baskı
ÇOK GİZLİ
MHP Raporu
Genel Dağıtım: TÜR-DA
Hamam sokak No: 4
Cağaloğlu-İstanbul
10 TL.
AYDINLIK YAYINLARI

HALKIN SESİ

GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

Urfa Çiftçiler Birliği İstişare Kurulu eski üyesi H.Hamdi Şeydanlıoğlu

GENÇLER...ÇIKARCI POLİTİKACILARIN OYUNLARINA GELMEYİN KENDİ ARANIZDA ANLAŞIN

Türkiye'deki politikacının en büyük kifayetsizliği okul sıralarında yetişmek ve masa başında karar vermektir. Halbuki politika okumakla veya diploma almakla kifayet etmez. Hayat tecrübelerini görmüş, her sahada bilinçlenmiş, sistemini bilen insan ancak politikacı olabilir.

Cumhuriyetin bir avuç toprak üzerinde kuruluşundan sonra,40 sene dünkü topluluğun yetiştirdiği devlet adamları tarafından idare edildiği için cumhuriyet bugüne kadar yaşayabilmiştir.

Bu gün okullarda okuyan beş on kişinin, bir araya gelip parti kurarak toplumun başına geçen insanlar cumhuriyetimizi çok değil, yüzüncü yılına ulaştırsalar onlara saygıyla eğiliriz. Ama nerede?

Politikada hükümeti kurmak, vilayete vali, kazaya kaymakam, mahalleye muhtar tayin etmekle bitmez. Politikadan idareden adalete, ziraatten sanata, eğitimden ticarete kadar müşterek dengeli ses, süratli bir şekilde dünyayı tek ülke haline getiren bir ortam içerisinde eksiksiz idare etmeli. Dünya içerisinden bir dünyanın yaratılamayacağına inanmalı. Şehirdeki insan topluluğundan korkularak köylünün ürünlerini yok pahasına satın almamalı. Günün iktisadi durumu karşısında köye kazanç vermeli. Köylüyü fiyat politikası yüzünden şehre hicret etmek mecburiyetinde bırakmamalı.

Oy avcılığı için taviz verilmemeli, hükümetleri yıpratmak için halkı kandırmamalı, olur olmaz şeyleri konuşmamalı, iktidarla muhalefet namuslu ilişkiler kurmalı, memleket menfaatlerini, halkı her şeyin üzerinde tutmalı, koltuk için, hükümet için devletin en yetkili bakanlık koltuklarını bağış gibi dağıtmamalı, yapamayacağı şeyleri vaad etmemeli. İstikrar icin fiyat politikalarından korkmamalı, dengeyi sağlamalı

Bu gün işçinin, köylünün, küçük memurun hakkını müdafaa eden Sayın Demirel 1965 senesinden 1974 tarihine kadar tek başına iktidardaydı, köylüye ne verdi? Köylünün ürünlerinin fiyatını sabit tuttu. Köylüyü faizciye tefeciye kaptırdı. İşçiyi ölmeyecek kadar idare etti, Köylüyü hicrete mecbur etti. Şehirleri mezar haline getirdi. Köyleri harabe etti, asfalt yaptı.

Sayın Bülent Ecevit, "iktidara gelirsem köyde refah başlayacak, işçinin hayat seviyesi yükselecek kavgası son bulacak. Okullar ve üniversitede okuma hürriyeti sonsuzlaşacak, basın hür, hiç kimse düşüncesinden mesul tutulmayacak, bütün Türkiye halklarına özgürlük tanınacak." diyordu.

Sayın Bülent Ecevit iktidar için bütün tavizlere hazır ve nazırdı. Yeter ki iktidara gelsindi. Köydeki refah söndü, ekin biçilmez oldu. İşçi unutuldu, işveren top attı. Evlatlarımızın bir kısmı toprağa, bir kısmı cezaevlerine, bir kısmı dağlara çıktı. Üniversiteler, ortadereceli okullar okunmaz hale geldi. Sağcı politikacı sağcının, solcu politikacı solcunun meclis üyesi oldu. Anne ve babaların gözyaşları döküldü. Yarının büyükleri olacak binlerce evladımızdan olduk.

Muhterem anne ve babalar, kıymetli gençler, Türkiye'deki politikacılar ne sağcı ne solcu, ne Turancı, ne de Müslümancıdırlar. Bunlar çıkarcıdırlar. Sizlerin bir abisi olarak sizden rica ediyorum. Okuyun, yetişin, birleşin konuşun. Niçin vuruyorsunuz? Niçin vuruluyorsunuz? Neden birbirinizi sevmiyorsunuz? Birbirinizden neden korkuyorsunuz? Köylü öldü, yaşlı perişan, sermayeci top attı, ölen öldü, cezaevlerinde inleyen inledi, annelerin babaların gözyaşları aktı. Politikacı ise koltukta, şöhrette. Hayat pahalılığından yüzde elli tenzilatlı. Onlar için hayat güllük gülüstanlık. Kıymetli gençler, oturumlar hazırlayın, münazara tertip edin. Karşılıklı konuşun, anlaşın. Bizleri de kurtarın. Bugünün küçükleri yarının büyükleri. Sizlere başarılar.

ÇANAKKALE

BİGA'DA HALK ŞEHİRLERARASI GÖRÜŞMELERDE BÜYÜK SIKINTI ÇEKİYOR

445 abonesi bulunan Biga PTT'sinde İstanbul ve İzmir kanallarının?, otomatik devreye geçen Çanakkale PTT'sine verilmesi üzerine şehirlerarası görüşmeler güçlükle sağlanabiliyor. Postaneye telefon etmek için giden halk bütün gün görüşme yapabilmek için bekliyor.

Ulaştırma Bakanı Güneş Öngüt, "PTT görüşmelerde acelelik sağlayacak" şeklinde demeçler verirken PTT Genel Müdürü Bekir Garipağaoğlu Biga'nın İstanbul ve İzmir kanallarını otomatik devreye giren Çanakkale'ye tahsis etti. Günde 500-600 arasında şehirlerarası görüşme yapılan Biga'da aboneler ve halk saatlerce sıra beklemekten yakınıyor. Bu konuda İbrahim Dızman "28. 5.1979 günü saat 14.00'de Eskişehir'den telefonla davetli arandı. Saat 18.00 olmasına rağmen görüşemedik. Ya acil bir meseleyle karşılaşırsak sorumlusu kim olacak? Bizi kim postane kapılarında beklemeye tutsak ediyor?"

Celal İmren

GAZİPAŞA ANTALYA

Cumhuriyet ve Çobanlar İlkokullarının yıl sonu gösterileri ilgiyle izlendi

Gazipaşa Çobanlar Köyü İlkokulu ve Cumhuriyet İlkokulu öğretim yılı sonunda birer yıl sonu gecesi düzenlediler. Geniş halk topluluğunun iki gecede de öğrenciler hazırladıkları piyes, ortaoyunu, şarkı, türkü, şiir ve monologları sergilediler.

Seyirciler geceyi ilgi ile izlediler. Gösteriye çok sayıda öğrencinin katılması da, her öğrencinin kendine güven duygusunun gelişmesinde olumlu bir etken oldu.

Gecenin bitiminde konuştuğumuz köylüler ve öğrenci velileri okulların bu geceleri tertiplemesinden çok memnun olduklarını belirttiler. Bu tür faaliyetlerin her yıl yapılmasını istediler.

İsmet Özçelik

İSTANBUL

Emekli Sandığı'ndan borç para alma hakkım olduğu halde vermediler

Ben İETT Bağlarbaşı Depo veznedarlarından Muharrem Çarpar. 24 Şubat 1974'te işe girmiştim. Her memurun beş seneyi doldurduğunda Emekli Sandığından borç para almak hakkıdır. Benim işe gireli 5 sene 3 ay olduğu halde ve İETT'den tasdikli belgelerim olmasına rağmen bana para verilmedi.

Nice benim gibi mağdur durumda olan memurlara da aynı muamele yapılmakta mıdır?

Bu hatanın giderilmesi için yetkililerin tedbir almasını istiyorum. Benden sonra işe giren arkadaşlar borç para aldığı halde neden benim beş senem dolmamış oluyor.

Bu derleme, proleter devrimci hareketin 1969-71 yıllarında sürdürdüğü ideolojik ve siyasi mücadelelerin en önemli belgelerinden oluşmaktadır. Proleter Devrimci AYDINLIK, İşçi-Köylü ve Türk Solu dergilerinde yayınlanan yazılar, bu dönemin tarihine ve proleter devrimci hareketin geçmişine ışık tutmaktadır. Mihri Belli revizyonizmine ve maceracılı-

Proleter Devrimci Aydınlık
SEÇMELER-I
70 LİRA
AYDINLIK YAYINLARI

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1)Son günlerde yayılma gösteren bir salgın hastalık. 2) Bir Japon kenti - Un haline getirme. 3)Kesilen hayvanın iç organlarıyla, baş ve ayakları - Eylem. 4)Akılın yarısı - Altıparmak balığının, dilim dilim kesilmiş salamurası. 5)Camilerin bir bölümü - Dünyanın uydusu. 6)Tersi satınalınacak şey için önceden yatırılan para, pey akçesi - Arada sırada. 7)Tersi evlerin en üst kısmı - Bilgisiz - Kimyada Kalsiyum'un simgesi. 8)Eğer olursa, eğer - İçinde erimiş madde bulunan berrak sıvı.

YUKARIDAN AŞAĞI: 1)Ticaret gemilerinde baş tayfa. 2)Fotoğraf filminin duyarlık derecesi - Tersi bir çoğul eki. 3)Birbirine yakın irili ufaklı birçok adanın topu. 4)Tersi bir yemek çeşidi. 5)Tersi şafak - Bir erkek adı. 6) İlgi, ilişki. 7)Gecikme - Tersi 'idare eder' anlamında bir ünlem. 8)Eğirmen, kirmen - Yaşça büyük (eski dil). 9)Ayaküstü atıştırılan, gazete ve benzeri şeylerin de satıldığı küçük dükkan - Bir halife adı. 10) Karşı çıkma. 11)Midye satan kimse. 12)Evin bir bölümü - Tersi vücutta bir sıvı.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	T	E	M	E	L	Ç	E	L	İ	Ş	M	E
2	A	Ş	A	M	A	■	M	A	L	A	■	K
3	R	İ	Y	A	K	A	R	■	İ	K	A	B
4	İ	G	O	Y	■	K	A	Y	N	A	K	■
5	K	■	N	E	K	A	H	A	T	■	T	A
6	A	M	E	■	O	M	■	D	İ	M	A	Ğ
7	T	A	Z	E	L	E	M	E	■	A	R	I
8	■	T	■	K	A	T	A	L	O	G	■	L

35 bin Afgan gerillası Celalabad kentine doğru harekete geçti

ISLAMABAD
Afganistan'da Moskova yanlısı Taraki rejimine karşı silahlı mücadele yürüten İslam gerillalarının bir sözcüsü, 35 bin gerillanın ülkenin ikinci büyük kenti Celalabad'a doğru yürüdüğünü açıkladı.

Gerillaların Celalabad'a 8 kilometre kadar yaklaştığını belirten sözcü bu kenti aldıkları takdirde, Afganistan-Pakistan karayolunun kendi denetimlerine geçeceğini söyledi.

Öte yandan başkent Kabil civarında da çatışmalar sürüyor. Kabil'deki diplomatlar, Rusya'dan yeni alınan makinalı tüfeklerle donatılmış helikopterlerin kentin civarında ateş açtıklarını gördüklerini bildirdiler.

Gerillaların bir sözcüsü de, Moskova yanlısı rejime karşı ayaklanmayı başlatmak için Kabil'de de harekete geçtiklerini söyledi.

- Taraki'nin askerleri, hapishaneye yakınlarını sormaya gelen 32 kadın ve çocuğu katletti
- Kabil civarında da çarpışmalar sürüyor

HAPİSHANE ÖNÜNDE KATLİAM

Bu arada Kabil rejiminin 32 kişiyi daha katlettiği bildirildi.

Müslüman gerillaların bir sözcüsü, Kabil hapishanesinde yakınlarını aramaya gelen 32 kadın ve çocuğun öldürülmesi olayı için uluslararası soruşturma açılmasını istediklerini kaydetti.

Söz konusu öldürme olayı, yakınlarını aramak üzere hapisaneye giden 700 kişilik kalabalığa, Taraki'ye bağlı askerlerin gelişi güzel ateş açması sonucu meydana geldi.

BREJNEV'İN TEHDİDİ

Öte yandan Moskova'da bulunan Hindistan Başbakanı Desai onuruna verdiği yemekte bir konuşma yapan Leonid Brejnev, Taraki diktatörlüğüne karşı mücadele veren Afgan halkını tehdit etti.

Moskova Radyosunun verdiği habere göre, Brejnev konuşmasında şöyle dedi: "Afgan devrimine karşı sürdürülen kundakçılık eylemlerini kesinlikle kınıyoruz. Sovyetler Birliği, Afgan halkını bu kara gününde yalnız bırakmayacaktır.

HOMEYNİ: "Taraki böyle giderse sonu Şah'a benzer"

TAHRAN
İran dini lideri Ayetullah Homeyni,Sovyetler Birliği'ni Afganistan'ın iç işlerine karışmamaya çağırdı.

Dün Kum Kentinde Sovyetler Birliği'nin Tahran Büyükelçisi Vladimir Vinogradov'u kabul eden Homeyni, radyoda da yayınlanan konuşmasında Moskova yanlısı Taraki rejimi ile Müslüman Afgan gerillaları arasındaki çarpışmalar konusunda şöyle dedi: "Rusya'nın Afganistan'a müdahale etmesini istemiyoruz. Afganistan bir İslam ülkesidir ve sorunları İslamiyet yoluyla çözülmelidir. Afganistan'daki çarpışmalarda 50 bin insanın öldürüldüğüne ve din adamlarının tutuklandığına dair haberler alıyoruz. Taraki bu yolda devam ederse sonu Şah'a benzer."

İran ve Afganistan'daki yıkıcı faaliyetlerde bulunan "komünistleri" bu yola sevkeden ABD olduğunu, bu faaliyetlerin onun çıkarlarına hizmet ettiğini de öne süren Homeyni konuşmasını şöyle sürdürdü: "İslam ülkeleri ile Rusya arasında dostça olmayan ilişkiler bulunmasını istemeyiz."

Homeyni Sovyetler Birliği'ni Afganistan'a müdahale etmemeye çağırdı

Journal de Geneve ile görüşen ZANU Merkez Komitesi Üyesi Mukarati: "Rodezya'da beyaz yönetime sadece bazı siyah çehreler katıldı"

- "Bu hükümet Smith hükümetinin devamıdır"
- "Mugabe ve Nkomo ortak siyasi çizgi belirleyemediler, ancak ortak komutanlık konusunda anlaştılar"

İsviçre'deki anti-apartheid hareketi geçtiğimiz mayıs ayında "Zimbabve için okul" kampanyası açtı. Bu amaçla bir ZANU heyeti İsviçre'ye gelerek Cenevre Lozan gibi şehirlerde düzenlenen toplantılarda konuştular. "Journal de Geneue" gazetesi, ZANU Merkez Komitesi üyesi Mukarati ve Batı Avrupa Temsilcisi Makoni ile yaptığı bir röportajı yayınladı. Bu röportajı sunuyoruz.

SORU: Siyah bir çoğunluğu iktidara getiren Rodezya'daki seçimlere neden karşı çıkıyorsunuz?

CEVAP: Bu seçimler, aslında her zaman beyazlar tarafından yönetilecek olan hükümete bazı siyah çehreler de katmaktan başka bir şey yapmadı. İşte size birkaç örnek: Beyazlar ülke nüfusunun yüzde 3'ünü temsil ediyorlar; oysa parlamentoda hâlâ 28 üyeleri var, siyahların ise yalnızca 72 üyesi. Öte yandan bu hükümet hiçbir şekilde beyazlar tarafından oylanmış bulunan Anayasayı değiştiremez. Bundan başka Anayasa parlamentonun bazı konularda yasalar çıkarmasına engel olan kısıtlamalar getirmektedir. Polis, ordu, sivil hizmetler ve maliye konularında parlamentonun yetkileri kaldırılıyor, bu yetkiler komisyonlara devrediliyor. Bu komisyonlara giriş koşulları da, siyahların az sayıda katılabilecekleri şekilde ayarlanmış.

SORU: Muzorewa hükümeti Ian Smith'inkinden daha yasal değil mi?

CEVAP: Bu hükümet Smith hükümetinin bir devamıdır.

SORU: Siyah çoğunluk Muzorewa hakkında ne düşünüyor?

CEVAP: Onun en şatafatlı zamanı 1976'da sürgünden döndüğü sıralardı. Kendisini 300 bin kişi karşıladı. Oysa seçim kampanyası sırasında yapılan en büyük toplantıya katılanların sayısı yalnızca 18 bin idi.

SORU: Thatcher'in seçimleri kazanması karşısında tavrınız nedir?

CEVAP: Aslında bu bizim için büyük bir şey ifade etmiyor. Hatta şunu söyleyebilirim, geçmişte muhafazakar hükümetler bizim için bazen daha elverişli oldular.

SORU: Eğer İngiltere ve ABD yeni Rodezya hükümetini tanırlarsa ne olacak?

CEVAP: Washington bu hükümeti tanımayacaktır. İngiltere ise giderek daha fazla koşul ileri sürüyor. Fakat eğer aksi olursa, Muzorewa'ya ve Anayasaya karşı olan Rodezya siyahlarının tavrı değişmeyecektir. Ayrıca iddia edildiği gibi, yeni hükümetin tanınmasının ülkenin ekonomisini yeniden canlandıracağını sanmıyorum. Çünkü hangi yabancı şirket, hangi iş adamları Rodezya'da yatırım yapmayı göze alabilirler?

SORU: Geçtiğimiz 15 Mayısta Nkomo ve Mugabe Adis Ababa'da buluştular. Anlaşmaya varabildiler mi?

CEVAP: Bir ölçüde evet. Aynı bu siyasi çizgi belirleyemediler, fakat her iki cephenin tek bir komutanlık etrafında birleştirilmesi ve ortak dış ilişkiler komisyonları kurulması üzerine bir anlaşma imzaladılar.

SORU: Fakat daha önce bu türden bir anlaşma yapılmıştı.

CEVAP: Doğru, ancak başarısızlığa uğradı. İşte biz bu yüzden, henüz görüşümüzü açıklamadan önce ilk somut neticeleri bekliyoruz. Fakat buna rağmen anlaşmanın bize artık askeri harekatları yapmamızı ve siyasi görüşlerimizde uyum sağlayacağını umut ediyoruz.

SORU: Bu sizin savaşa yoğun bir şekilde devam edeceğiniz anlamına mı geliyor?

CEVAP: Biz zaten yoğun bir şekilde savaşmaya devam ediyoruz. Ne var ki, her iki cephenin kuvvetlerinin birleştirilmesinin bizim daha güçlü darbeler vurmamızı sağlayacağı kesindir.

SORU: Nkomo geçenlerde Zimbabve'nin yıl sonundan önce kurtulacağını söyledi. Bu konuda ne düşünüyorsunuz?

CEVAP: Biz ZANU olarak herhangi bir tarih ileri sürmüyoruz. Çünkü bütün etkenleri kontrol etmiyoruz. Savaşları kazanıyoruz fakat yerine getiremeyeceğimiz vaadlerde bulunmuyoruz. Nkomo daha önceleride bu türden öngörüşler ileri sürmüştü.

Carter'in ambargo kararını Mugabe övdü, Muzorewa yerdi

FRANKFURT (ÖZEL)
Zimbabve'nin bağımsızlığı için savaşan ZANU örgütü lideri Robert Mugabe, ABD Başkanı Carter'in Zimbabve'de uzlaşmacı ve teslimiyetçi lider Muzorewa'nın Başbakanlığa gelmesinden sonra da ekonomik ambargoyu kaldırmama kararını övdü.

Robert Mugabe, Rodezya diye anılan Zimbabve ile yasak ticari ilişki kuran Almanya'yı ve Alman şirketlerini suçladı ve bunun Birleşmiş Milletlerin ambargo kararının çiğnenmesi demek olduğunu belirtti.

MUZOREWA CARTER'E KIZDI

Nisan ayı içinde Başbakanlığa getirilen teslimiyetçi Muzorewa Carter'in ambargo kararını yerdi.

New York Times gazetesinin kendisiyle yaptığı roportajda Muzorewa "Rodezya'da savaş devam ediyorsa Carter'in suçudur" dedi. Muzorewa Amerikan'nın hâlâ teröristlere" yeteri kadar karşı çıkmadığını söyleyerek, Rodezya'daki savaşın devam etmesinin bundan kaynaklandığını iddia etti.

Bu arada ABD Rodezya'daki ırkçı rejime karşı eskiden beri takındığı tutumu devam ettiriyor. ABD'nin Birleşmiş Milletler temsilcisi Andrew Young Şikago'da yaptığı basın toplantısında Carter'in ambargo kararının yerinde ve olumlu olduğunu söyleyerek, ABD'nin nisan ayında yapılan Rodezya'daki seçimleri tanımadığını yineledi.

İngiltere Dışişleri Bakanı Lord Carrington ise bir televizyon röportajına ambargonun devam etmesine rağmen ABD ile İngiltere'nin Rodezya'ya karşı sürdürdüğü politikasında bir uyumsuzluk olmadığını belirtti.

SANDİNİSTA GERİLLALARI BAŞKENTİ DE KUŞATTI

Nikaragua halkı faşist Somoza'ya son günlerini yaşatıyor. Bir Sandinista gerillası köşebaşında Somoza'nın askerlerini gözlüyor.

NİKARAGUA DİKTATÖRÜ SOMOZA ARTIK SON EMİRLERİNİ VERİYOR:

"BAŞKENTİ BOMBALAYIN"

- Leon, Matagalpa, Chinendega ve Estelli kentleri gerillaların elinde
- Somoza "görevi bırakmayacağım" diyor
- Bakanlar evlerini terkedip otellere sığındı
- Somoza hâlâ komşularını suçluyor

MANAGUA (AJANSLAR)
Nikaragua'da Sandinista gerillalarının Başkent Managua'ya her yönden saldırıya geçmesi üzerine diktatör Somoza Başkentin bombalanması emrini verdi. Bu emir üzerine hava kuvvetlerinin başlattıkları bombardıman sonucu kentin özellikle Güney mahallelerinde her taraftan yoğun dumanlar yükseliyor.

Başkentin bütün giriş çıkışı kesin olarak gerillaların denetimi altına girdi. Gece karanlığından da yararlanan Sandinista gerillaları, Managua'nın önemli kesimlerini denetimleri altına aldılar. Başkanlık Sarayı çevresi de dahil bütün mahallelerden sürekli olarak otomatik silah sesleri gelmeye devam ediyor.

Başkentin gerillalar tarafından kuşatılması üzerine Bakanlar Kurulu üyeleri evlerini terkederek General Somoza'nın karargahına çok yakın bir yerde bulunan Intercontinental Oteline taşındılar. Öteki devlet yetkilileri ise bombardımandan kaçarak otellerin alt katlarına sığınıyorlar.

Başkentin bütün cadde ve sokakları bütünüyle boşaltılmış durumda. Yalnızca kenti terketmeye çalışan küçük guruplların ellerinde beyaz bayraklarla kentin çıkış yerlerine doğru ilerlemeye çalıştıkları gözleniyor.

KURŞUN SESLERİ ALTINDAKİ BASIN TOPLANTISI

Başkent Managua'nın her yanında yoğun silah seslerinin yükseldiği bir sırada General Somoza bir basın toplantısı düzenleyerek "görevden çekilmeye niyeti olmadığını" söyledi.

Basın toplantısında, çatışmalar sırasında ölen ve yaralananların sayısının 1200'e yükseldiğini bildiren Somoza,gerillaların bir yüksek gerilim hattını havaya uçurduklarını bu yüzden de bütün kentin susuz kaldığını belirtti. Savaşın Chinendega Leon, Matagalpa ve Estelli kentlerinde de yoğun bir biçimde sürdüğünü belirten Somoza, Leon kentinde gerillaların bir tankı ele geçirdiklerini ve bu tankla geliştirdikleri harekat sonucu kentin stratejik noktalarını kontrol altına aldıklarını söyledi.

Somoza, Panamalı bir diplomatın da bu çarpışmalar sırasında öldüğünü açıkladı. Ölen Panamalı diplomatın hüviyetini de basın mensuplarına gösteren diktatör Somoza, olanlardan Panamanın sorumlu olduğunu söyledi. Somoza Panama'yı Amerika Devletleri Örgütüne şikayet edeceğini ve gerekirse bu ülkeyle diplomatik ilişkilerin kesileceği tehdidinde bulundu.

AMERİKALILAR MAHSUR KALDI

Bu arada Başkent Managua'yı terketmeye çalışan 50 kadar Amerikalı havalanına ulaşmayı başaramadan geri dönmek zorunda kaldılar. Havaalanına giden bütün yollar yoğun çarpışmalara sahne oluyor. Bu yoldan geçmeye çalışan arabalar boşaltıldıktan sonra devrilerek barikat yapmakta kullanılıyor.

Rusya'nın desteğinde Kamboçya'yı işgal eden Vietnam, askerlerinin büyük bir kısmını Tayland sınırına sevkediyor.

Vietnam, Tayland sınırına 10 tümen yığdı

- Tayland ordusu alarmda
- Tayland, Vietnam'ın baskısı karşısında mülteci Kamboçyalıları geri gönderiyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ
Kamboçya'yı işgal eden Vietnam ordusundan 10 tümenin Tayland sınırında yığınak yaptığı ve Vietnam'ın Tayland'ı tehdide devam ettiği bildiriliyor.

Öte yandan Vietnam makamları, Tayland hükümetini Pol Pot kuvvetleriyle işbirliği yapmakla yeniden suçladı ve bunun yol açacağı olayların bütün sorumluluğunun Tayland'a ait olduğunu ileri sürdü. Vietnam'ın yeni "etkili" kişilerinden olan ve dışişleriyle ilgili sorunlarına bakmakla görevlendirilen Nguyen Co Tach "Tayland ateşle oynuyor" dedi.

Vietnam'ın sınırda yığınak yapmasına karşılık Tayland ordusunun da askeri seferberlik halinde olduğu bildiriliyor. Batılı gözlemciler Vietnam'ın Tayland'a saldırabileceğini,ancak Kamboçya'yı istilası ile büyük tepki topladığı için Tayland'ı şimdilik askeri tehditle boyun eğdirmeye çalıştığını belirtiyorlar.

TAYLAND KAMBOÇYALILARI GERİ GÖNDERİYOR

Bu arada Vietnam'ın askeri tehdidi karşısında, Tayland hükümetinin telaşa kapıldığı ve ülkesinde bulunan Kamboçyalıları geri göndermeye başladığı haber veriliyor. Tayland makamları şimdiye kadar 18 bin Kamboçyalıyı ülkelerine geri gönderdiler. Tayland Silahlı Kuvvetler Başkanı Charoon Pangpanich "milli güvenlikleri ve ülkenin esenliği için" böyle bir karar almak zorunda kaldıklarını söyledi. Gözlemciler Tayland'ın her zaman bir denge siyaseti izlemekle tanındığını ve şimdi de bir uzlaşma aradığını bildiriyorlar.

Bu arada Uluslararası Kızıl Haç Örgütü Başkanı Alexander Hay, Tayland'ın Kamboçyalıları geri gönderme kararını protesto etti. Tayland Başbakanı Kriangsank'a bir mesaj yollayan Hay, bir kimseyi,istemediği ülkeye zorla göndermenin insan haklarına aykırı olduğunu bildirdi.

İNSANCIL YARDIM"

Öte yandan Sovyetler'in Tayland Büyükelçisi Kuznetsovda, Vietnam'ın Kamboçya'yı istilasını "yapılan insancıl bir yardım" olarak nitelendirdi.

Batılı gözlemciler, şimdi Vietnam'ın aynı "insancıl yardımı" Tayland'a karşı da bir vesile olarak ne zaman kullanılacağı sorusuna cevap aramaktadır.

VIETNAM'DAN KAÇANLAR

Öte yandan geçen hafta sonu 3 bin mülteci Vietnam'dan Hong-Kong'a kaçtı. Pazartesi günü bir devlet yetkilisinin Hong-Kong'da yaptığı bir açıklamaya göre, geçtiğimiz hafta sonu 3 bin mülteci Vietnam'dan kaçarak Hong-Kong'a geldi. Böylece, Vietnam'dan kaçan toplam mültecilerin sayısı 50 binin üzerine çıktı. Öte yandan aynı devlet yetkilisinin yaptığı açıklamaya göre yüzlerce insan Vietnam'dan kaçmak için küçük balıkçı tekneleriyle denize açıldılar.

"Bize destek olanları unutmadık" diyen Kissinger devrik Şah'ı Meksika'ya getirtti.

Kissinger: Şah'ın Meksika'ya gelmesini ben sağladım

ABD Dışişleri eski Bakanı Henry Kissinger devrik Şah'ın Meksika'ya gidişini kendisinin sağladığını söyledi.

Kissinger, ABD hükümetinin devrik Şah hakkında hiçbir girişimde bulunmaması üzerine kendisinin Meksika devlet başkanı ile temasa geçtiğini belirtti.

Kissinger, "Bizim dost olan bir kişiye manevi sorumluluklarımız var. Bize destek olmuş kişileri daha sonra terketmediğimizi dünyaya kanıtlamak durumundayız" dedi.

Öte yandan Meksika'ya gelen Şah'ın "birden bire izini kaybettiği" söylenirken, bazı çevreler Şah'ın, "ebedi ilkbaharın hüküm sürdüğü" Cuernavaca'daki villasına gittiğini belirtiyorlar.

Özel kameralar ve elektronik aygıtlarla donatılmış villada olağanüstü güvenlik önlemlerinin alındığı gelen haberler arasında.

Desai ile görüşen Brejnev: "SALT-2, ABD ile Sovyetler Birliği arasındaki ilişkilere yararlı olacak"

MOSKOVA
Sovyetler Birliği Devlet Başkanı Leonid Brejnev, Moskova'yı ziyaret eden Hindistan Başbakanı Morarji Desai ile görüştükten sonra, SALT - 2 Anlaşmasının ABD ile Rusya arasındaki ilişkilerin iyileşmesinde yararlı olacağını söyledi.

SALT - 2'nin nükleer savaşı önleyeceğini öne süren Brejnev ayrıca, Çin'i Vietnam'a karşı saldırganlıkta bulunmak'a da itham etti.

İktidara geldikten sonra Sovyetler Birliği'ne ikinci ziyaretini yapan Hindistan Başbakanı Desai'nin, 2,7 milyar dolara malolacak bir çelik fabrikasının inşası da dahil, birçok ekonomik anlaşma imzalaması bekleniyor.

Rus-Küba desteğindeki Etyopya'ya karşı çarpışan Eritreliler...

İki Eritre kurtuluş örgütü silahlı güçlerini birleştirdi

BEYRUT
Eritre'nin bağımsızlığı için, savaşan iki kurtuluş örgütü Eritre Kurtuluş Cephesi-Devrim Konseyi (ELF-CR) ile Eritre Halk Kurtuluş Cephesi EPLF birleşti. Daha önce birbirine rakip iki örgüt olarak bilinen Eritre Kurtuluş Cepheleri liderleri yaptıkları görüşmeler sonunda, bağımsızlık savaşını ortak cephede yürütmenin gerekliliği üzerinde görüş birliğine vardılar.

Varılan anlaşma gereğince iki kurtuluş örgütü silahlı gerilla birliklerini aynı çatı altında birleştirdiler ve Etyopya'ya karşı operasyonları birlikte yürütmeye başladılar.

ELF-CR'nin lideri Ahmet Nasır, askeri birleşmeden sonra Etyopya'ya karşı savaşı şiddetlendireceklerini açıkladı.

örse çekiç

Gülay Kurnaz

MHP, işçi sınıfı ve Denizcier

Duvarlarda buram buram ırkçılık kokan çağdışı sloganlar. Başbuğ çığlıkları, Türkistan hayalleri...

Konuk sıralarında sınıf mücadelesinin safra gibi dışa attığı, hayal kırıklığına uğramış politikacı eskileri. Son umudunu Başbuğ'un dizi dibinde arayan Kasım Gülek, Bölükbaşı gibileri...

Ve öte yanda, yine konuk sıralarında oturan yarım milyonluk bir işçi kuruluşunun lideri.

* * *

Türk-İş Genel Başkanı Denizcier, MHP Genel Kurulunda ne aramaktadır? Oraya ne yapmaya, kimi onurlandırmaya gitmiştir? Kimsenin itibar etmediği, tüm etkin kişi ve kuruluşların boykot ettiği bu genel kurulda başbuğa konukluk etmek Denizcier'e mi düşmüştür?

Bizce, bu soruya cevap istemek başta Denizcier'i o koltuğa getiren Türk-İş delegasyonu olmak üzere bütün Türk-İş'li işçilerin ve kamuoyunun hakkıdır. Ve eğer Türk-İş Genel Başkanı, dün Spor Sergi'de sergilenen o garip tabloyu "özgürlükçü demokrasinin bir gereği" şeklinde açıklamaya kalkışırsa, bilmelidir ki, hiç kimse için ikna edici olamayacaktır.

* * *

Artık, görmeyen, bilmeyen, kabul etmeyen kalmamıştır. Saflar açıkça ortaya çıkmıştır:

Bir tarafta yüzlerce yurttaşı, anayı, bebeyi gelinlik kızı gözünün yaşına bakmadan kıyan bir cinayet şebekesi, bir yanda da anarşiye son diyen halk vardır.

Bir yanda, halkın en değerli evlatlarını, İpekçileri, Doğan Öz'leri, Bedrettin Çömertleri ve daha nice aydını katleden profesyonel katiller, bir yanda demokrasi isteyenler vardır.

Bir yanda masum insanları kahvelerde yere yatırıp tarayap, 'davadan' döneni vuran fanatikler, bir yanda özgürlükten yana olanlar vardır

Bir yanda bölücülük, ırkçılık, zorbalık cinayet terör ve halk düşmanlığı diğer yanda birlik barış ve özgürlük isteyen sınıf vardır.

Kısacası, bir yanda MHP, bir yanda işçi sınıfı yeralmaktadır. Bu iki saf arasında ise aşılmaz duvarlar, geçit vermez dağlar vardır.

İşte bu yüzden Denizcier, durmalı, düşünmeli ve karar vermelidir.

Hem MHP Genel Kurulunda konuk olmak ve hem de işçi örgütünde lider olmak mümkün değildir. Elini Türkeş'e uzatan, işçi sınıfından çekmek zorundadır. Türkeş'le kucaklaşan, işçi sınıfıyla kucaklaşamaz.

Türk-İş Genel Kurulu delegasyonu, seçip başına getirdiği yöneticisinden yüzünü bu halk düşmanı örgütten beri çevirmesini istemektedir. Türk-İş tabanındaki yüzbinlerce işçi, Genel Başkanından elini, çökenden, çürüyenden çekmesini kendisine uzatmasını istemektedir.

Liderleri ve örgütleri ileriye, birliğe ve güçlülüğe götürecek olan el, bu eldir. İşçi sınıfının elidir. Türkeş'in kana bulanmış eli değildir.

Denizcier'in Türk-İş'in birliğini sağlayan bir başkan olması da ancak bu gerçeği kavraması ile mümkün olabilir.

Biga Özyem'de toplu sözleşme imzalandı

ÇANAKKALE (ÖZEL)

Biga Özyem Fabrikasında DİSK'e bağlı Gıda-İş Sendikası ile işveren arasında sürdürülen toplusözleşme görüşmeleri anlaşmayla sonuçlandı.

25 işçi adına imzalanan toplusözleşme ile işçilerin ücretlerine 1.yıl 140,2. yıl 120 lira zam alındı. Ayrıca ilk yıl 2,5 maaş, ikinci yıl da 3 maaş tutarında ikramiye sağlandı.

SEKA İZMİT MÜESSESESİ MÜDÜRLÜĞÜNDEN

1- KONYA Şereflikoçhisar Kaldırım Tuzlasından 4500 ton tuz karayolu ile Teşekkülümüze (İZMİT'e) naklettirilecektir.
2- İhale 29 Haziran 1979 Cuma günü saat 14,00 de Teşekkülümüz Merkezinde kapalı zarf usulü yapılacaktır.
3- Bu işe ait şartname;
a) İSTANBUL/ŞİŞHANE Refik Saydam Caddesi Haliç Apartmanı No. 13 Kat 1 Daire 3'teki Alım-Satım Müdürlüğü Alım Şefliğinden,
b) İZMİT'te Teşekkülümüz Nakliyat Kısım Amirliğinden bedelsiz olarak alınabilir.
4- Teşekkülümüz arttırma ve eksiltme Kanununa tabi olmayıp ihaleyi yapıp yapmamakta veya dilediğine yapmakta tamamen serbesttir.
Basın: 16023 - 576

İ.E.T.T. İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN KAMULAŞTIRMA DUYURUSU

Mülkiyeti Aziz oğlu, Ahmet Sancak'a ait Üsküdar, Kısıklı mahallesi, Halitbey sokak, 151 pafta, 1055 ada, 29 parsel sayılı taşınmazın 32.02 M2.lik bölümünün irtifak hakkının kamulaştırılmasına 6830 sayılı Yasanın 4.5. maddeleri uyarınca İdare Encümenimizin 19.9.1978 tarihli toplantısında 13167 sayı ile karar verilmiş, bu kararın kamu yararına uygunluğu ilgili Bakanlıkça 26.3.1979 tarihinde onanmış olup, Üsküdar Malmüdürlüğü Takdiri Kıymet Komisyonunca kamulaştırılan bölüme 166867.-TL. bedel biçilmiştir.

Kamulaştırılan bölüm için malikin tapuda İşletmemiz lehine feragda bulunmaması halinde yargı yolu ile tescil işlemi yaptırılacaktır. Kamulaştırma kararı nedeniyle dava açılmak istendiği takdirde husumet İstanbul Belediyesi İ.E.T.T. İşletmeleri Genel Müdürlüğüne yöneltilecektir.

Kamulaştırma yasasının 13.maddesi uyarınca ilgiliye duyurulur. (Basın-16227-577)

Sahte TKP'nin ikiyüzlülüğünün yeni bir örneği

Maden-İş ERDEMİR'de referandumdan kaçarken TKP'nin Sesi referandumu savundu

- TKP'nin Sesi Radyosu Maden-İş'in peşpeşe uğradığı yıkımların sebebinin, yapılan irade beyanları olduğunu söyledi
- Sahte TKP, irade beyanını savunan Çalışma Bakanına şiddetle saldırdı

İŞÇİ SERVİSİ

Maden-İş, ERDEMİR'de yetkili sendikayı belirlemek için Dev Maden-İş tarafından önerilen referanduma yanaşmazken, TKP'nin Sesi Radyosu Doğu Berlin'den yaptığı yayında irade beyanı yerine "referandum"a gidilmesini istedi.

Bilindiği gibi Devrimci Maden-İş Sendikası bundan bir süre önce doğrudan doğruya Maden-İş Merkez Yürütme yöneticilerine noter kanalıyla bir çağrıda bulunarak, ERDEMİR'de iki sendikanın anlaşmasıyla bir hafta içinde referanduma gidilmesini önermişti.

Aradan bir haftayı aşkın bir zaman geçmesine rağmen Maden-İş yöneticileri bu çağrıya cevap vermediler, referandumdan kaçındılar. Bu arada TKP'nin Sesi Radyosu 11 Haziran günü yayınladığı bir yorumda son zamanlarda Maden-İş'in çeşitli işyerlerinde peş peşe uğradığı yıkımların sebebi olarak irade beyanı uygulamalarını gösterdi ve referandumu savundu.

TKP'nin Sesi sözkonusu yorumda, irade beyanı uygulamasının referandumla hiç bir yakınlığının olmadığını öne sürerek, referandumun yasallaşmasını istedi.

Maden-İş'in yetki ihtilafının olduğu bütün işyerlerinde yetkili sendikanın evraklar üzerinden tespit edilmesi için Bölge Çalışma Müdürlüklerine ve Çalışma Bakanlığı müfettişlerine yoğun baskılar uyguladığı, irade beyanı ve referandum uygulamalarına karşı çıktığı bir sırada, sahte TKP'nin yurt dışından yaptığı yayınlarda referandumu savunuyor görünmesi tam bir ikiyüzlülük örneği olarak nitelendi.

Yorumda ayrıca yetki ihtilaflarında irade beyanına gidilmesini isteyen Çalışma Bakanı Bahir Ersoy'a da şiddetle saldırıldı.

Bağımsız Bank-İş Sendikası: "Tam şirketler grevinin sorumlusu işveren ve Yersuat Hukuk Bürosudur"

İSTANBUL (ÖZEL)

Bağımsız Bank-İş Sendikası, Hür Holding'e ait Tam Şirketler Grubu işyerlerinde sürdürdüğü grevle ilgili olarak yaptığı açıklamada, toplusözleşme görüşmelerinin işveren ve Yersuat Hukuk Bürosunun engellemeleri sonucu çıkmaza girdiğini belirtti ve grevde olan 200'e yakın işçinin, patronun bütün oyunlarını boşa çıkartarak başarıya ulaşacaklarını söyledi.

Açıklamada ayrıca sendikanın bütün iyi niyetine rağmen, patronun sendikal mücadeleyi baltalamak ve işçileri yıldırmak için lokavt ilan ettiği, bu kanunsuz uygulama karşısında sendikanın da greve gitmek zorunda kaldığı kaydedildi.

TESADÜFEN YAŞAYANLAR

-Esmaş madencileri-

Oktay KUTLU

2

Yerin yedi kat altında 135 liraya çalışıyoruz

Yazımızın dünkü bölümünde Esmaş Linyit ocaklarında çalışanların toprağın insafına sığınarak tesadüfen yaşadıklarını anlatmıştık. Bu ocakta meydana gelen "iş cinayetlerini" işçiler kendi ağızlarından anlatmışlardı. Devam ediyoruz gördüklerimizi duyduklarımızı aktarmaya.

Maden işçilerine sormuştuk. "İlk yardım nasıl yapılıyor, tedavi imkanları var mı" diye. Sözü bir genç işçi alıyor:

"Tedavi imkanı nerede olacak? Bizim burada acil durumlarda bir sağlık teşkilatımız yok. Ambülans yok. Bırakalım bunları Tunçbilek'e, Tavşanlı'ya gittiğimizde bile doktor bulamıyoruz. Göçük, zehirlenme olduğunda düşüyoruz yollara. Köylerden kamyon arıyoruz. Buluncaya kadar olan oluyor. Bir de bakıyoruz arkadaşımız ölmüş Kanuna göre bu gibi yerlerde çalışan her 60 kişiye bir doktor gerekiyormuş diyorlar. Biz burada 200 kişi oluyoruz bazan.. Bordroda bir sıhhiye gösteriliyor. Fakat o da şantiyede ahçılık yapar."

İŞÇİLER MÜCADELE ETMEZSE BURASI DAHA ÇOK CENAZE VERECEK

Biraz ötede bizi dinleyen işçinin de anlatacakları var:

"Sekiz saat çıplak çalışıyoruz. Ocakta sıcak çok baskın. Kazmayı vururken omuzumdan alıyorum nefesimi. Kazmayı arkadaşa bıraktım mı olduğum yerde soğuyorterim. Kafama bir ağrı saplanıyor. Bir dermansızlık, bükülüyorum. Bir ağaca dayanıyorum. Bacaya çekiliyorum ama orada daha fazla çarpıyor.

İri yarı bir madenci ise şöyle diyor:

"25 yıllık maden işçisiyim. Benim 25 senede kazandığımı hesaplasak buradan Tunçbilek'e yol olur. Bunca sene çıkardığım kömürle Kütahya bir yıl ısınır. Bu ocağı bildiğim halde niye çalışıyorsun diye sorarsın belki. Daha iyisi var mı? Ne yapalım be kardeşim Borç var. Aç kalmak var. İşverenler biraz daha kâr elde edebilmek için, maden ocaklarında güneş yüzü görmeden kömür tozlarını yutarak hayatlarını kazanan işçileri ölüme itmek suretiyle cinayet işliyorlar. Onların gözünde bir insanın hele bir emekçinin hayatının hiç bir önemi yoktur. Yeter ki ondan faydalanabildikleri kadar faydalansınlar.

Bu işin çözümünü bir işçi şöyle anlatıyor:

"Bu iş kolay kolay düzelmez. İşçi mücadele etmezse burası daha çok cenaze verecek. Mücadele etmek lazım"

"YILLAR YILI SENDİKASIZ: SİGORTASIZ ÇALIŞTIK"

Ücret durumu nasıl? diye soruyorum. Orta yaşlı bir işçi kolunun tersiyle terini siliyor, soluklanıyor ve sonra şöyle diyor:

"Asgari ücret 110 lira (Şimdi 180 lira oldu) iki yıldır sendika günlük 25 lira zam aldı. Ettimi 135 lira. Bir düşünün yerin yedi kat altında günde 135 liraya çalışıyoruz. Ondan da yok vergi, yok sigorta, yok pul derken elimize kuş kadar para geçmiyor. Bu sendika yok mu bu sendika. Bizi çok ucuza sattı. Bizim burada iliklerimiz kuruyor. Sendikacıların keyfine mi. Öyle bir baskı uyguluyorlar ki. Vallahi gidip hesap sormaya kalktın mı biz suçlu düşüyoruz."

Bizi sessizce dinleyen bir işçi arkadaş müsaade isteyerek söze giriyor. Çok öfkeli ve heyecanlı.

"Bu ocaklarda yıllar yılı sigortasız ve sendikasız çalıştık. Geçtiğimiz yıllar zor 'bela sendikalılaştık. Lakin sendikacılar bize çok zulmediyor. Siz daha iyi bilirsiniz ya. İki yıllığına 25 lira ücret zammı, nerede görülmüştür. 12 lira yemek parası, sözleşmenin diğer maddelerini de ne biz biliriz, ne de uygulanır.

Orta boylu dik saçlı esmer olanı sendika seçimlerinde şimdiki başkan Doğan Şahin'e muhalefet edenlerden bu ocaktan 35 kişinin oy vermesi üzerine Doğan Şahin'in yaptıklarını anlatarak "vay sizmisiniz muhalefet eden dedi önce arkadaşları sindirme yoluna gittiler. Şimdi de işverene bu 35 kişinin isimleri verilmiş. Yazı yazılmış işten atın bunları diye. Reva mı bu sen işçinin hakkını arama, ondan sonra da sana karşı oy verdi diye işten attırmaya çalış, Oy kardaşım oy açtırma ağzımızı

HERŞEY SENDİKANIN İNSAFINA BIRAKILMIŞ

Sözü ateşli gençten bir işçi alıyor:

"Bırakın geçmişi Mart ta sözleşmemiz bitti. Aradan üç ay geçti, Ne oluyor, ne dönüyor haberiniz var mı? Her şey sendikanın insafına bırakılmış. Sendika ne istiyor? İşveren ne diyor. Nu duyuyoruz ne de bir kişi gelip söylüyor. Ne olacak bu halimiz? Evet araştırdık-soruşturduk. 3 Mart 1979'da eski sözleşme bitmiş. Yeni taslakta ne var kimse bilmiyor. 2 yıl yerin yedi kat altında ömür tüketecek belki bir göçükte kalacak, belki gazdan zehirlenecek, belki daha da beteri... Bu 200 işçi kendi adına imzalanacak sözleşmede ne gibi maddeler yer alıyor haberi bile yok Çoluk çocuğu ile bin kişi sendikacının insafına terkedilmiş. Sözleşme bu ay mı imzalanır, gelecek ay mı yoksa... Bu sendikacılar için bir sorun değil. Nasıl olsa sessiz bir çoğunluk her gün üretimi aksatmadan çalışıyor. Kapısına dayanıp, yakasına yapışıp hesap soran yok..

İsterseniz size biraz da sendikayı anlatalım.

Esmaş'ta yetkili sendika Türk-İş üyesi Maden Federasyonuna bağlı Batı Anadolu Maden İşçileri Sendikası Başında 1974'den beri Doğan Şahin diye bir sendika ağası var. 1974'te işe biraz da hile karıştırarak seçimleri aldığı söyleniyor. Kendisine muhalefet edenleri işverene listeler halinde işten çıkartsın diye veriyor. Sendikaya Başkan olduktan sonra bir TIR kamyonu aldığı daha sonra 3 dingilli Enter aldığı, bu enterin de 2 milyondan fazla ettiği söyleniyor.

Doğan Şahin'in ayrıca bir minibüsü var. Kooperatiften hem kendisine hem de babasına ev almış. Bunları söyleyenler "Esmaş'ta işçiler açmış tokmuş onun ne umuruna" diyorlar.

Garp Linyitleri İşletmesinden çalışan bir grup işçiye komşuları Esmaş Şirketinde çalışanların durumunu söylediğimizde işçiler:

'Gözümüz kör değil. Esmaş'ta dönen dolapları hem görüyoruz, hem duyuyoruz. Geçenlerde arkadaşlarla köyde oturduk konuştuk onların durumunu. Çekilecek gibi değil. Hepimizin gözü Esmaş'ın sözleşmesinde. Nasıl sonuçlanacak diye bekliyoruz."

Bizim de gözümüz kulağımız Tunçbilek ve havalisinde. Esmaş sözleşmesini ve diğer gelişmeleri adım adım izleyip kamuoyuna duyurmak da bizim görevimiz.

ESMAS A.Ş. İşyeri sicil No. 1979 Nisan AYI ÜCRET BORDROSU

Adı ve ...

İSTİHKAKLARI	Kr.	KESİNTİLER	Lira	Kr.
Çalıştığı	23	Sos. Sig. Sigortalı d.	491	40
Hafta tatili	4	Gelir vergisi	71	-
Genel tatil	1	Mali Denge Avans	1000	-
Yekûn 28	3780		2	-
Fazla Çalışma primi		... aidatı	37	80
Fazla Mesai Yol p.	115	... Yardımı	5	-
Yemek bed. parası	276	...ölüm aidatı		
Çocuk zammı 1 taş çocuk 37 TL	105	Sen. Giriş aidatı		
Sonat	115	Sen. Toplu Söz. aidatı		
		Sen. ikraz keseneği		
Yekûn	4391	Kesintiler yekûnu	1607	80

Bir ay boyunca zehirlenme, göçükte kalma pahasına yerin yedi kat altındaki kömürü gün ışığına çıkaran 3 çocuklu bir maden işçisine reva görülen ücret: 3.783 lira

86 işçi kadrosu için 2554 kişi başvurdu

KONYA (THA)

Konya'nın Ereğli İlçesinde Sümerbank'a bağlı bez fabrikasına alınacak 86 işçi kadrosu için başvuranların sayısının 2554'ü bulduğu öğrenildi.

Başvuru sayısının çok yüksek olması nedeniyle seçenek sınavı yapılması kararlaştırıldığı işyerinde işçilik için başvuranlardan ikisinin yüksek okul, 605'inin lise ve 765'inin de ortaokul mezunu olduklarını anlaşıldı.

CİNAYETTEN SANIK KOMANDOYA VERİLEN CEZA:6 YIL 8 AY HAPİS

- Katil komando Sıkıyönetim Mahkemesine tarafsızlığından ötürü teşekkür etti
- Bakırköy Halkevi'nin bombalanması tepkiyle karşılandı
- Rami'de bir belediye bekçisi öldürüldü

HABER MERKEZİ

Kıdemli Hakim Albay Hamdi Sevinç başkanlığındaki Ankara Sıkıyönetim Mahkemesi 1 Şubat 1978 gecesi Bahçelievler Emek Mahallesinde 75. ve 71. sokaklar üzerinde sol görüşlü kişilere açılan ateş sonucu ölen İbrahim Bozkurt'un davasını dün karara bağladı.

Ankara Sıkıyönetim Mahkemesi sağ gruptan olan sanık Hanefi Tokgöz'ün taşımakta olduğu silahla yaptığı atış sonucu İbrahim Bozkurt'un öldürüldüğünün toplanan delillerle kuşkuya yer kalmayacak şekilde anlaşılmış bulunduğunu belirtti.

Sıkıyönetim mahkemesi "Sanık Hanefi Tokgöz'ün kasten adam öldürme hareketini yaptığı fakat bu harekete, karşı saldırı nedeniyle yöneldiği ve bu suretle ağır tahrikin etkisiyle bu suçu işlediği, eylemin sanık yönünden önceden planlanmış olmaması, çatışma çıkacağının önceden kesinlikle öngörülmemesi ve diğer unsurların yokluğundan ötürü fiilin kasten adam öldürme niteliğinde olmadığı kanısına ulaşıldığından" Sanık Hanefi Tokgöz'ün hareketine uyan TCK'nın 488. maddesi gereğince 24 yıl ağır hapsine mahkemedeki hal ve tavrı ve şiddete başvurmayı öneren, bu yola kendilerini yönelten suç ve yayınların etkisinde kalma olasılığı dikkate alınarak TCK'nın 59. maddesi gereğince bu cezanın da 1/6 sı indirilerek neticede 6 yıl 8 ay ağır hapsine karar verildi.

Karar okunduktan sonra katil komando Hanefi Tokgöz; "Mahkemenizin tarafsızlığına kesinlikle inanmıyordum verdiğiniz kararla tarafsızlığınızı teyid ettiğiniz için teşekkürü borç bilirim" dedi.

Öte yandan İbrahim Bozkurt'u öldürme suçundan sanık olarak yargılanan Kemal Bilgin, Ersin Öktem ve Önder Öktem adlı komandoların yüklenen suçları işlediği ve eyleme katıldıkları konusunda yeterli delil bulunamadığından yapılan son duruşmada beraatlerine karar verildi.

Halkevinin bombalanmasına tepkiler sürüyor

Bakırköy Halkevi Başkanı Hasan Çelikel dün yaptığı açıklamada, Halkevinin yaklaşık bir yıldır telefonla tehdit edildiğini ve bu tehdit telefonlarından biri olan 72 42 61 numaralı telefonun da MHP'nin Bakırköy İlçesine ait olduğunu söyledi.

Bakırköy Halkevinde 11 Haziran Pazartesi günü meydana gelen ve üç kişinin öldüğü, ikisi ağır yedi kişinin yaralandığı bombalı saldırı öncesi birçok kez yapılan baskın ve tehditleri kamuoyuna duyurduklarını söyleyen Çelikel, bir yıldan beri MHP İlçe Merkezinde yapılan aramalarda en az üç kez silah bulunduğunu öne sürdü.

MHP Bakırköy İlçe Başkanı Mehmet Başak ise sözkonusu iddialarla ilgili olarak kendilerini savunan bir açıklama yaptı. Başak'ın iddiasına göre de bir süre önce bazı kişiler kendilerine telefon ederek "Halkevinden atıldıklarını ve orayı bombalamak için kendilerine yardım edilmesini" istediklerini belirttiler. Başak'ın söylediğine göre MHP'lilerin cevabı bu kişilerle işbirliği yapamayacakları şeklinde oldu. Başak ayrıca kendi partililerinin Halkevine telefon ederek çeşitli küfürler ettiklerini ancak bunun bir tuzak sonucu olduğunu da söyledi.

TİKP İLÇE ÖRGÜTÜNÜN AÇIKLAMASI

Bakırköy Halkevinin önceki gün saat 19.45'te bombalanması ve üç gencin hayatını yitirmesiyle ilgili olarak basına yazılı bir açıklama yapan TİKP Bakırköy İlçe Başkanı Rıza Özlek: Bakırköy halkında huzur bırakmayan, halkı bölen ve halk arasında düşmanlık yayılmasına neden olanlar MHP'li faşistler ile Bakırköy Halkevinde yuvalanan İGD'li Rus beslemesi örgüttür, üç gencin öldürülmesi bu iki anarşi yaratıcısının yol açtığı olaylar dizisinin devamıdır" dedi.

Özlek'in açıklaması: "Üç gencin öldürülmesi protesto ediyor, katillerden hesap sorulması için Bakırköy halkını birlik olmaya MHP'ye ve İGD'ye karşı mücadeleye çağırıyoruz" diye son buluyor.

322 KİŞİ GÖZALTINA ALINDI

Öte yandan Halkevine yapılan saldırıyı protesto etmek için dün Bakırköy'de protesto gösterisi yapmak isteyen 322 kişi gözaltına alındı. İstanbul Caddesinde toplanarak yürüyüşe geçmek isteyen grup güvenlik kuvvetlerinin müdahalesiyle dağıtıldı. Bu arada göstericilerden 322 kişi yakalanarak gözaltına alındı.

Rami'de bir belediye bekçisi öldürüldü

Rami'de dün gece iki kişinin silahlı saldırısına uğrayan bir belediye bekçisi öldü, bir lise öğrencisi de yaralandı.

Saat 18 45'te meydana gelen olayda, Rami Reşadiye Caddesi üzerindeki 104 nolu dükkandan çıkmakta olan İstanbul Belediyesinde bekçi olarak çalışan Mehmet Öztürk (46) ile Bayrampaşa Sanat Meslek Lisesi öğrencisi Müjdat Özer'in (17) üzerine kimliği saptanamayan 2 kişi tarafından tabancayla ateş açıldı. Mehmet Öztürk, basından, göğsünden ve kollarından aldığı kurşun yaraları ile olay yerinde öldü. Müjdat Özer de sol ayağından vurularak Çapa Tıp Fakültesi Hastanesinde tedavi altına alındı.

Hastaneye kaldırılan Müjdat Özer'in sol ayak bileğinin kırıldığı anlaşıldı. Olayla ilgili soruşturmaya ve kaçan iki saldırganın aranmasına başlandı.

SBF-DER Başkanı Şenyuva toprağa verildi

ANKARA (ÖZEL)

Önceki gün komandolar tarafından öldürülen SBF-DER Başkanı Hakan Şenyuva Cebeci Asri mezarlığında toprağa verildi.

Dün SBF öğrencileri ve diğer okullardan toplanan 3 bin kişilik bir topluluk cenazeyi belediye otobüsleriyle Karşıyaka mezarlığına götürdü. Mezarlıkta yapılan törende Şenyuva'nın babası, SBF Dekanı Cevat Geray ve bir öğrenci konuşma yaptılar. Şenyuva'nın babası konuşmasında, gençliğin bir bütün olduğunu, hiç bir gücün bu birliği parçalayamayacağını belirterek, "Anayasa Mahkemesi ve Millet Meclisinde görüşülen konuların da hallolmasıyla birlik daha da sağlam olacak, özgür düşünce ortamı doğacaktır" dedi. Yapılan konuşmalardan sonra, cenaze tekrar belediye otobüsleriyle Cebeci Asri mezarlığına getirildi. Burada yapılan sade bir törenden sonra Hakan Şenyuva toprağa verildi.

Bombalı pankartı indirirken gözlerini kaybetti

ANKARA (AA)

İçişleri Bakanı Hasan Fehmi Güneş Urfa'da bombalı pankartın patlaması sonucu iki gözünü yitiren polis memuru Turan Çerezci'yi hastanede ziyaret etti.

Öte yandan polis memuru Turan Çerezci de olayla ilgili olarak "gece gündüz demeden koştum, artık bundan sonra en sevdiğim ailemin ve çocuklarımın yüzünü görmek bana nasip olmayacak" dedi. Evinden çağrıldığı sırada içinde başına gelecekleri önceden sezmiş gibi bir his olduğunu söyleyen polis memuru Çerezci, "Elimde lamba ve çantam vardı. Bombalı pankarta yaklaştığımda her iki ucundan bağladım. İndirmek isterken zannedersem çiviye dokundum ve bomba patladı bu sırada başımdan yaralanmıştım Sonra birden gözlerimi hatırladım. Artık her şey bitmişti benim için" diyerek göremeyen gözlerimden gelen yaşları sildi.

Bu kez de 15-16 Haziran bahanesiyle

İSTANBUL (ÖZEL)

Dün saat 16.30 sıralarında, Piyerloti Caddesinde bulunan Hürriyet gazetesinin dağıtım şirketi önüne gelen silahlı üç kişi, önce içi benzin dolu bir bidonu binanın basamaklarına koydular. Daha sonra, herkesin gözü önünde, bidonu ateşe veren silahlı kişiler, üzerinde "Yeni 15-16 Haziranlar yaratacağız" yazılı bubi tuzaklı bir pankart bırakarak, sağa-sola rastgele ateş edip, kaçtılar.

Adam öldürmeye teşebbüsten 13 yıl ceza yedi

Ankara Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi adam öldürmeye teşebbüsten sanık Şemsettin Aslan'ı dünkü duruşmasında 13 yıl 4 ay hapis cezasına mahkum etti.

Mahkeme heyeti sanık Şemsettin Aslan'ın 8 Eylül 1978 günü Kayaş semti Şahinler Kıraathanesi önünden geçmekte olan sol görüşlü Ramazan Şahin'e önce laf atarak sataştığını daha sonra da yanındaki bıçağı ile ağır şekilde yaraladığının belgelerle saptandığını açıkladı.

Sanık Şemsettin Aslan'ı önce TCK'nın 448. maddesi uyarınca 24 yıl ağır hapis cezasına çarptıran askeri mahkeme daha sonra bu cezayı bazı nedenlerle 13 yıl 4 ay ağır hapse çevirdi. Aynı olaydan yargılanan sanık Selami Demirkıran ise kanıt yetersizliğinden beraat etti.

Bir bekçinin evini kurşunlayan 6 kişi tutuklandı

Ankara Sıkıyönetim Askeri Mahkemesinde bir bekçinin evini kurşunlamaktan tutuksuz olarak yargılanan 6 kişi tutuklandı.

Duruşmada evinin 28 Ocak 1979 günü tutuksuz olarak yargılanan, Dev Genç üyesi 6 kişi tarafından kurşunlandığını söyleyen bekçi Ali Yaşar, sanıkları teşhis ettiğini belirtti. Mahkeme heyeti duruşmanın sonunda Kazım Ulu, Bektaş Kızılocak Ali Güler, Ali Ulu, Metin Çalışkan ile Kazım Karasu'nun tutuklanmasına karar verdi.

Mihri Belli kendisine saldıranın Cengiz Ayhan olabileceğini söyledi

İSTANBUL (AA)

Türkiye Emekçi Partisi Genel Başkanı Mihri Belli, dün yaptığı basın toplantısında, bir süre önce kendisine silahlı saldırıda bulunan kişinin Sağmalcılar Cezaevinden kaçan komandolardan Cengiz Ayhan olabileceği görüşünü tekrarladı.

Belli, "bizim hedef olarak seçilmiş olmamız rastlantı değildir. Bu kişinin öldürme girişimi ülkemizi kaplayan faşist terör dalgasının bir parçasını oluşturmaktadır" dedi.

TİKP Tuzluçayır Temsilciliği polis ve jandarma tarafından arandı

ANKARA (ÖZEL)

Türkiye İşçi Köylü Partisinin Tuzluçayır Temsilciliği 11 Haziran günü polis ve jandarma tarafından sarılarak arandı. Aramadan sonra parti temsilcisi Mehmet Yücel gözaltına alındı. Arama nedeni olarak parti binasında bulunan "Amerikan U-2 uçaklarına ve Rusya'ya teslimiyete hayır" afişleri gösterildi. Tuzluçayır'daki parti binasının aranması ve parti temsilcisinin gözaltına alınması üzerine bir açıklama yapan TİKP Ankara İl Başkanlığı, parti lokallerine afiş asmanın partilerin en doğal hakkı olduğunu, polisin parti binalarına afiş asma haklarını kısıtlamakla kanunsuzluk içine girdiğini bildirdi.

Polisin bu kanunsuz tutumunu protesto eden TİKP Ankara İl Başkanlığı, parti yöneticisi Mehmet Yücel'in serbest bırakılmasını istedi ve hükümeti Tuzluçayır'da anarşi yaratmak isteyen MHP'nin ve sahte solun üzerine yürümeğe çağırdı.

Erdoğan Özbalıkçı Lefkoşe'den bildiriyor

Kıbrıslı Türk ve Rum gazeteciler:

"Şovenizmi, emniyetsizliği, şüphe ve nefreti kaldırmaya çalışmalıyız"

LEFKOŞE (ÖZEL)
Türk ve Rum Gazeteciler Cemiyeti temsilcileri dün ilk kez biraraya geldiler. Görüşmelerden sonra her iki taraf görüşmeden memnun olduklarını ifade ettiler. Bu arada hazırlanan ortak metin gazetecilere dağıtıldı. İki komite de toplumlararası görüşmeleri iki toplumun barışçı adil ve kalıcı bir çözüm bulmak için bir vasıta olarak değerlendirdiklerini ifade ettiler. Metinde aynı zamanda Kipriyanu ve Denktaş arasındaki 10 maddelik anlaşmanın da desteklendiği belirtildi.

Her iki cemiyetin de üzerinde anlaştığı maddeler şöyle:

1— Her iki toplumdaki basın kuruluşları ve gazetecilere tüm olanaklarını kullanarak toplumlararası görüşmelerde katkılarda bulunmaları istenmiştir. Diyaloğa zarar verebilecek şeylerin yayınlanmasından kaçınılması istenmiştir. Görüşmelerdeki gelişmeleri objektif olarak sunarak sorumsuz süpekülasyonlardan ve yanıltıcı bilgilerden kaçınılması ve bu şekilde diyaloğun tehlikeye atılmaması konusuna değinilmiştir. Israrlı bir şekilde şövenizmi, emniyetsizliği, şüpheleri ve nefreti kaldırıp iki toplumun iyi niyet atmosferi anlayış, emniyet ve dostluk duygularını geliştirmeye çalıştırmak.

2— Her iki örgüt de birer temsilci atayarak devamlı bağlantıyı sağlama ve böylece zararlı yayınlardan kaçınmaya karar vermiştir.

3— Gazeteciler üzerindeki baskıları, sınırlamaları kaldırmak için konuşma kararı alınmıştır.

4— Türkiye, Yunanistan ve uluslararası basının Kıbrıs'ta yakınlaşma ve uzlaşmaya katkıda bulunmaları için çağrıda bulunulmasına ve bizim yapıcı tutumumuzu küçümsemekten kaçınmaya çağırmaya karar verilmiştir.

5— Ortak sorunları ve konuları tartışmak için ve Kıbrıslı gazetecilere daha iyi iş şartları yaratmak için özel toplantılar düzenlemeye ve Ada'daki gazetecilik standartlarını yükseltmeye karar alınmıştır. Mevcut zorlukların farkında olan iki komite bu güçlüklerin ortak samimi ve devamlı gayretlere ve iyi niyetle ortadan kaldırabileceğine inanır. Tüm delegeler bu fırsattan yararlanarak Birleşmiş Milletler yetkililerinin iyi ev sahipliği göstermesine ve sağladıkları imkanlarla bu faydalı toplantının gerçekleştirilmesine olan katkılarına minnettarlıklarını ifade eder.

Kıbrıs Cumhuriyetçi Türk Partisi Başkanı: ÖZKER ÖZGÜR: ERBAKAN ADA'DA BARIŞIN SAĞLANMASINA KARŞI'

LEFKOŞE (ÖZEL)
Kıbrıs Cumhuriyetci Türk Partisi Genel Başkanı Özker Özgür, Milli Selamet Partisi Genel Başkanı Necmettin Erbakan'ın Türk Toplumu Lideri Rauf Denktaş'a bir süre önce sunduğu mektubun yapıcı olmadığını ve adada barışa karşı olduğunu söyledi.

Özker Özgür, Erbakan'ın mektubunun Kipriyanu-Denktaş' arasında varılan 10 maddelik anlaşmanın özüne karşı olduğunu da belirtti.

Erbakan mektubunda Türk tarafının Kıbrıs'ta toprak tavizi vermemesini istemişti.

Altının gramı 500 lira olacak

ANKARA (THA)
Hükümet tarafından kararlaştırılan son devalüasyondan sonra, altının bir gramının fiyatının 500 liranın üzerine çıkması bekleniyor.

Edinilen bilgilere göre, Türk lirasının dolar karşısında yüzde 43,6 oranında değer kaybetmesi üzerine, altın fiyatları da yüzde 40 ile yüzde 50 arasında artış gösterecek.

DEVALÜASYONDAN SONRA

Herşeye zam geliyor

- Akaryakıt ve demir-çelik satışları durduruldu
- Alkollü içkilere zam yapıldı
- Ankara'da normal benzin 22 lira 75 kuruş oldu
- İhracattaki vergi iade oranları düşürüldü
- Akaryakıt ve demir-çelik zamları herşeyin fiyatını artıracak
- Ökçün ve Müezzinoğlu, OECD ve IMF ile görüşmek için Paris'e gidiyor

ANKARA (ÖZEL)
IMF ile Paris'te uzun süredir sürdürülen görüşmeler sonucunda varılan anlaşmanın sonuçları Türkiye'ye yansımaya başladı. Bakanlar Kurulunun önceki gün yaptığı dokuz saatlik toplantının ardından yeni ve son yılların en büyük devalüasyonu açıklanırken, dün sabahtan itibaren de akaryakıt ve demir-çelik satışları durduruldu.

Bu arada dün yapılan açıklamalar sonucunda Ankara'da normal benzini litresi 22 lira 75 kuruş oldu, alkollü içki fiyatlarına da zam yapıldı.

Demir-çelik ve petrol ürünlerine yapılacak zamlardan sonra, bunların kullanıldığı sanayi ürünlerinin fiyatlarında da büyük yükselmeler bekleniyor.

Öte yandan kısa adı OECD olan İktisadi Kalkınma ve İşbirliği Örgütün'in perşembe günü Paris'te başlayacak toplantısına katılacak olan Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu Ankara'dan, Dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün de Tahran'dan bugün Paris'e hareket ediyorlar.

Müezzinoğlu, Paris'te Uluslararası Para Fonu (IMF) Başkanı Jacques de Larossiere ile görüşecek ve hükümetçe hazırlanan yeni niyet mektubunu verecek. Daha sonra imzalanacak yeni stand-by anlaşması son kez gözden geçirilecek.

Niyet mektubu ve stand-by anlaşmasının IMF Yönetim Kurulu tarafından onaylanması gerekiyor. Buna ilişkin işlemlerin bir ay içinde tamamlanabileceği belirtildi.

Devalüasyon yürürlüğe girdi

Bakanlar Kurulunun önceki gün yaptığı uzun toplantı sonunda alınan devalüasyon kararı dünkü Resmi Gazetede "Merkez Bankası İdare Merkezi" tebliği olarak yayınlandı ve yürürlüğe girdi.

Tebliğe göre, Bakanlar Kurulu kararıyla alımları desteklenen çekirdeksiz kuru üzüm, fındık, antep fıstığı, kuru incir, linter de dahil pamuk, tütün, lampant zeytinyağı, buğday, mısır, çavdar, arpa, yulaf, çeltik, mercimek, tiftik, canlı hayvan, küspe, melas gibi ürünlerin dışsatımında,

Ham petrol, benzin, fuel-oil, sıvı gaz, motorin, gazyağı ile gübre üreticilerinin kullandığı hammaddelerin dışalımında dolar 35 TL üzerinden hesaplanacak.

Bunlar dışındaki her türlü malın dışalım ve dışsatımında dolar 47,10 TL üzerinden hesap edilecek.

Yurtdışına gidecek turistler ise dövizi 32,03 TL üzerinden alacak, ayrıca yüzde 50 oranında yani 16,01 TL vergi ödeyecekler. Böylece turistik amaçlarla alınacak döviz 48,04 TL üzerinden hesaplanacak.

Turistler ise döviz alırken yabancı dövizler için şu ödemeyi yapacaklar: 1 Dolar 3210, Avusturya Şilini 228,71, Mark 1679,65, Belçika Frangı 106,17, Fransız Frangı 722,73, İsveç Kuronu 733,28, İsvicre Frangı 1841,22, Sterlin 6619,02 kuruş.

Ayrıca bunlar üzerinden yüzde 50 oranında da vergi ödenecek.

Yeni kurlar

Dolara karşı yapılan bu devalüasyon, diğer dövizlere şöyle yansıdı:

	Normal (Kr.)		Primli (Kr.)	
	Alış	Satış	Alış	Satış
ABD Doları	3500	3605	4710	4815
Avusturya Şilini	249,38	256,86	335,59	343,07
Batı Alman Markı	1831,40	1886,34	2464,54	2519,48
Belçika Frangı	109,98	119,24	150,00	159,28
Fransız Frangı	788,03	811,67	1060,46	1084,10
İsveç Kuronu	799,54	823,52	1075,95	1099,93
İsviçre Frangı	2007,57	2067,79	2701,61	2761,83
İngiliz Sterlini	7217,00	7433,51	9712,02	9928,53

Satışlar durduruldu

Devalüasyonun açıklanmasından sonra dün sabahtan itibaren bütün yurtta akaryakıt ve demir-çelik satışları durduruldu.

Alkollü içkilere zam yapıldı

Gümrük ve Tekel Bakanı Tuncay Mataracı alkollü içkilere yapılan zam oranlarını açıkladı.

Alkollü içkilere yapılan zamların yeni fiyatları şöyle:

Altınbaş büyük rakı, 200, küçüğü 105, büyük rakı 180, küçük rakı 95, yeni rakı, 160, küçüğü 85, votka (binboğa) 180, küçüğü 95, votka (düz) 160, küçüğü 85, Bira (50 cm) 12.50, bira (35 cm) 11,00, bira (30cm) 10.00 TL. Bu arada şarap fiyatlarına da yüzde 60-64 oranlarında zam yapıldığı öğrenildi.

Öte yandan, tütün ve tütün ürünleri ile tuz ve kibrite zam yapılmayacağı öğrenildi.

Benzin fiyatlarına zam yapıldı

Bakanlar Kurulunun normal ve süper benzinlerin satışını durdurmasından sonra Ankara'da benzin fiyatları yeniden ayarlandı.

Buna göre, Ankara'da normal benzin 22, süper benzin 25 liradan satılacak.

AKARYAKIT ZAMMI İLLERE GÖRE DEĞİŞİYOR

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı öteki illerdeki benzin ve süper benzin satış fiyatlarını bu illerin rafinerilere uzaklığına göre yeniden belirledi. Petrol Ofisi Genel Müdürlüğünden yapılan açıklamaya göre benzin ve süper benzin için en düşük fiyat İçel'de en yüksek fiyatta Kars'ta uygulanacak. İçel'de normal benzin 21.40 kuruş süper benzin 24.40 kuruş Kars'ta ise normal benzin 22.60 kuruş, süper benzin 25.60 kuruştan işlem görecek.

Öteki bazı illerde normal ve süper benzin fiyatları ise şöyle olacak.

İstanbul'da 21.70 ve 24.70 kuruş; İzmir'de 21.80 ve 24.80 kuruş; Erzurum'da 22.40 ve 25.40 kuruş; Tekirdağ'da 21.70 ve 24.70 kuruş; Adana ve Antalya'da 21.50 ve 24.50 kuruş.

Öte yandan Bakanlar Kurulunca alınan ve önceki günkü Resmi Gazete'nin Mükerrer sayısında yayınlanan bir başka kararla da ihracat vergi iade oranları indirildi, ayrıca vergi iadesi ödenecek malların listesi yeniden düzenlenerek daraltıldı.

Demirel: "Devalüasyonun nedeni ekonomik değil siyasidir"

- U-2'ler konusunda da Demirel, "ucsun diyeceksen sen diyeceksin, uçmasın diyeceksen yine sen diyeceksin" dedi

ANKARA (ÖZEL)
AP Genel Başkanı Demirel, son yapılan devalüasyonla ilgili olarak düzenlediği basın toplantısında, hükümetin devalüasyonu ekonomik zaruretten yapmadığını söyleyerek şöyle konuştu:

"Devalüasyonun nedeni ekonomik değildir. Şimdi buna cevap verelim. Ayakta durabilmesi, dışardan para bulması şartına, dışardan para bulabilmesi ise, devalüasyon şartına bağlanmıştır. Devalüasyon ekonomik değil, siyasi nedenlerden dolayı yapılmıştır."

Kalabalık bir AP'li topluluğunun izlediği basın toplantısında Demirel, hükümetin "sadizm" örnekleri verdiğini söyleyerek, 'Hükümet Başkanı, dün akşam Türk lirasının değerini yüzde yüze yakın şekilde yeniden düşüren kararları cesaret numunesi olarak ilan etti. Böylece milletin dert ve sıkıntılarından adeta zevk aldığını ortaya koydu" şeklinde konuştu.

Bir ara çekim yapmayan TRT'ye de laf atan Demirel, uzun uzun devalüasyonun getireceği zamlardan, yatırımların imkansızlaştıracağından sözetti.

"Bu bir koltuk operasyonudur "şeklinde konuşan Demirel, hükümeti içerden derneklerin yönettiğini, dışardan da Paris'te yönetildiğini belirtti. Demirel daha sonra gazetecilerin sorularını cevaplandırdı.

Bir soru üzerine IMF'nin ilk defa bu şekilde şartlarının kabul edildiğini, şimdiye kadar böyle olmadığını söyleyerek, "doğru kararlar alınabilir, ama IMF istediği için değil de ekonominin gereği olarak alırsınız" dedi.

"Türkeş ile toplantılar yapıldığı ve hükümeti düşürmek için işbirliği kararı alındığı doğru mu? şeklindeki bir soru üzerine ise Demirel "böyle toplantılar yapıldığı şeklindeki şeyler uydurmadır. Öküzün altında buzağı aramaya gerek yoktur. Aslında Türkiye'de hükümetin varlığından sözetmek mümkün değildir" dedi.

Demirel bu para ile milleti bir süre için oyalayabileceklerini söyleyerek "mesele parasızlıktan değil kafasızlıktan doğuyor" şeklinde konuştu.

"UÇSUN DİYECEKSEN SEN DİYECEKSİN, UÇMASIN DİYECEKSEN YİNE SEN DİYECEKSİN

AP Genel Başkanı Demirel muhabirimizin "Amerikan U-2 uçaklarının ülkemiz üzerinden Sovyetler Birliği'nden izin alınarak uçurulmak istenmesini nasıl değerlendiriyorsunuz?" şeklindeki sorusuna da şu karşılığı verdi:

"Akla yatkın değildir. Eğer uçsun diyeceksen sen diyeceksin. Eğer uçmasın diyeceksen yine sen diyeceksin. Eğer hükümran bir devletsen. Amerika benden uçak uçurmak istiyor, bunları üstümden uçurayım mı diye sorduğun adam size ne der? Küçük düşersiniz küçük. Buna hakkınız yok. Şaşkınlık derim. Böyle idare filan olmaz. Her taraftan dökülen bu çuvalın her tarafı sökülmüştür".

Ortak grupta konuşan

Ecevit, benzine, demir-çeliğe ve alkollü içkilere zammı savundu

ANKARA (ÖZEL)
Başbakan Bülent Ecevit CHP Ortak Grubunun dünkü toplantısında yaptığı konuşmada son ekonomik önlemlere ilişkin bilgiler verdi ve IMF ile yapılan görüşmeler sonunda 1 milyar 756 milyon dolarlık kredinin kesinleştiğini açıkladı.

Ecevit, benzin, demir-çelik ve alkollü içkilere zam yapılacağını gaza, fuel-oile ve tüp gaza zam yapılmayacağını belirterek sıkıntıyı hakça bir dağılma dönüştüreceklerini ileri sürdü.

"Katlı kur" olarak adlandırdığı devalüasyonun IMF ile yapılan anlaşma ile aynı zamana gelmesinin ekonomik önlemlerin uygulanabilirliğini sağlayacağını savunan Ecevit, Türkiye'nin faizleriyle birlikte 18 milyar dolarlık borcu olduğunu bildirdi. Ecevit şöyle konuştu:

"Uzun süredir beklediğimiz ama çeşitli engellemelerle karşılaştığımız kredilerin sağlanması nihayet açıklık kazanmıştır ve üstelik bu krediler yalnızca 1979 yılında 1 milyar 756 milyon dolar civarında kalmayıp 1980 ve 81 yıllarında da aynı miktarda kredi olanakları sağlamıştır. Bu yıl içersinde elde edilen kredi 4 milyar dolar civarındadır."

Başbakan Ecevit dünya ekonomisinin perspektifi içinde bu yeni kararların zorunlu olduğunu ileri sürerek, dünyadaki petrol bunalımının gelişmiş batılı ülkeleri bile büyük ölçüde etkilediğini ve bu ülkelerin de önlemler aldıklarını söyledi... Ecevit, 1972 de de ihracatımızın yüzde 16'sının 1977'de ise yüzde 81'inin petrole gittiğini belirterek, '1978'de alınan önlemlerle ihracatımızın petrole giden oranı yüzde 65,5'e indirilebilmiştir. Son petrol fiyatlarındaki artışlarla birlikte bu yıl ihracatın yüzde 87'sinin petrole gideceği hesaplanıyor" dedi.

Bu yıl dış ticaret açığının 1 milyar 800 milyon dolar olacağının hesaplandığını ifade eden Ecevit- "elde edilen dış krediler, sanayi ve tarım kesimindeki ihracat olanakları ile bu dış ticaret açığının şimdiden dengelenmiş göründüğünü" iddia etti.

Ecevit, petrol, gübre ve tarım ihracatında doların 35 liradan işlem göreceğini, diğer ürünlerde ise, 47, 10 liradan işlem göreceğini belirterek, "aradaki farkı vergi iadesi ile gideriyoruz, vergi iadesini yüzde 35'den yüzde 20'ye indirdik. Böyle 47 lira gibi görülen doların 35 lira olmasını sağlamış oluyoruz' şeklinde konuştu.

Ecevit, konuşmasında muhalefeti de eleştirerek şöyle dedi:

"Türkiye'de siyasi iktidar üzerinde oyun oynanmaktadır ve Türkiye'yi bu noktaya getiren eski siyasi iktidar yeniden parlamento aritmetiğini zorlayarak iktidarı ele geçirme çalışmalarını yoğunlaştırmışlardır."

Ecevit önceki günkü Bakanlar Kurulu toplantısının uzun sürme nedeninin önemli konularda ayrıntılara girilmesinden olduğunu, kararların alınmasında herhangi bir tartışma olmadığını ve bütün bakanların tam bir görüş birliği içinde olduğunu sözlerine ekledi.

ECEVİT'İN BASIN TOPLANTISI

CHP Ortak Grup Toplantısından sonra bir basın toplantısı düzenleyen Ecevit, demir ve çeliğe yapılan zamların uluslararası fiyatlar göz önünde bulundurularak düzenlediğini tekel maddeleri arasında sadece alkollü içkilere zam yapıldığını söyledi. Ecevit, mazot, fuel-oil ve tüp gaza zam yapılmayacağını da ifade etti.

'Paramparça devraldıkları ekonomiden sağlıklı bir ekonomi oluşturma çabasında olduklarını iddia eden Ecevit, Demirel'in devalüasyon konusundaki sözlerini de eleştirdi.

1979'da Demirel'in de bir çeşit katlı kur ayarlamasına gittiğini belirten Ecevit, o dönemde, dünya ekonomisinin daha elverişli olduğu koşullarda yüzde 66 oranında devalüasyon yapıldığını söyledi.

Ökçün'ün İran'a yaptığı ziyaretin ortak bildirisi yayınlandı

ANKARA (THA)
Dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün'ün İran'a yaptığı resmi ziyaret sonunda açıklanan Türk İran ortak bildirisinde, "Karşılıklı çıkarlar esasına dayalı İslami kardeşlik ve iyi komşuluk ilişkileri içinde süren görüşmeler önemli sonuçlar doğuran tam bir anlayışla sonuçlandı" denildi.

TİKP Elazığ'da "U-2'lere Hayır" mitingi yapıyor

ELAZIĞI (ÖZEL)
TİKP Elazığ İl Örgütü, "Amerikan U-2 uçaklarına ve Rusya'ya teslimiyete hayır' konulu bir miting düzenliyor.

Elazığ İl Örgütü bir açıklama yaparak tüm halkı mitinge katılmaya davet etti. Açıklamada şunlar söyleniyor:

"Elazığ halkını "Amerikan U-2 uçaklarına ve Rusya'ya teslimiyete hayır" mitingine katılmaya çağırıyoruz. Üstünlüğü ele geçirdiği bir dönemde teslimiyet eğilimini güçlendirmek için Rusya, ABD'ye SALT-2 yi dayatmıştır. Ecevit hükümeti SALT-2 yi dünya barışına katkı olarak değerlendiriyor. Bunun için de Amerikan U-2 uçaklarına yeşil ışık yakıyor. Öyle bir yeşil ışık ki Rusya'nın onayına dayanıyor. U-2'lerin Türkiye semalarında uçmasına evet demek ve Rusya'nın onayını istemek, bağımsızlığımıza gölge düşürür. Partimiz, Ecevit hükümetinin "Amerikan U-2 uçaklarına evet, Rusya'ya karşı teslimiyet" anlayışına karşı bağımsızlık bayraklarının yükseltilmesine öncülük edecektir. Ecevit hükümetinin bağımsızlığımıza ve dünya barışına aykırı olan bu tutumuna karşı partimizin örgütü şehrimizin Hürriyet Meydanında 24 Haziran 1979 tarihinde saat 14.00'te bir miting yapmak için yetkililere başvurmuştur. Yetkililerin izin vereceği inancı ile Elazığ halkını Alevisi-Sünnisi ile CHP'lisi AP'lisi MSP'lisi ile mitinge katılıp birlik ve bağımsızlık bayraklarını yükseltmeye çağırıyoruz.

Milli Bağımsızlık ve Birlik Toplantısına Çağrı

TÜRKİYE İŞÇİ KÖYLÜ PARTİSİ Kayseri İl Örgütü

PROGRAM:
KONUŞMACILAR:
DOĞU PERİNÇEK
TİKP GENEL BAŞKANI
İsmail Şengül
KAYSERİ İL BAŞKANI
OZANLAR:
ABUZER KARAKOÇ
ABDULLAH PAPUR
DARBOĞAZ EKİBİ
AYDINLIK KOROSU
ADRES:
ALEMDAR SİNEMASI KAYSERİ
TARİH: 17-6-1979 Saat: 14.00

açıkça — DOĞAN YURDAKUL

Yedinci günün sonunda durum

(K. MARAŞ DAVASINDAN NOTLAR)

K.Maraş katliamı davası duruşmalarının yedinci gününü doldurduk.

Türkiye'deki çeşitli siyasi güçler bu yedi gün zarfında ne yaptılar, K.Maraş katliamına ve bu tarihi davaya karşı nasıl bir tutum aldılar?

Belki de bazıları bu soruyu sorduğumuz zaman, her zamanki malum gerekçeyi, "Görülmekte olan bir davayı etkilemek istemeyiz" kılıfını öne süreceklerdir.

Ama gerçek böyle değil. Türkiye'deki bütün siyasi güçler, bu dava konusunda bir tutum alıyorlar ve bu tutumlarını açıkça veya dolaylı olarak ortaya koyuyorlar.

Hükümetin ve CHP'nin tutumu hâlâ dengecilik, durumu idare etmek. Sanki katillerden hesap sormaya hiç niyeti olmadığı, bu işi de geçiştirip sırtındaki bir kamburdan daha kurtulmak istediği izlenimini yaratıyor. Gizli-açık faşist örgütlerin, planlı ve tertipli bir biçimde yüzlerce insanı öldürerek darbe ortamı yaratıp, düşürmek istediği hükümet, sanki bu hükümet değil.

K.Maraş'ta CHP binası yakıldığı, Alevi veya Sünni birçok CHP'li vatandaş öldürüldüğü halde, CHP, bu davayla ilgili olarak herhangi bir şekilde kılını bile kıpırdatmadı.

CHP'li sekiz parlamenter avukat, duruşmaların ilk günü Adana'ya geldiler. Sabah mahkemede boy gösterdiler. Ama davaya müdahil olarak katılmak için dilekçe bile vermediler. Hatta aralarından biri, dinleyici bölümüne giderek AP'li parlamenterlerle yanyana oturdu. İlk gün öğleden sonra da uçağa binip Ankara'ya döndüler. Bir daha da ortalıkta görünmediler.

Ve, seçimler sırasında yine K. Maraş'a gidecekler, katilleri bulup hesap soracaklarına söz verdikleri halktan hiç yüzleri kızarmadan oy isteyecekler.

Adalet Partisi'nin tutumu da açık. CHP hiç oralı değilken, AP katillere kanat germeye devam ediyor. Adana'ya parlamenter gruplarının biri geliyor, biri gidiyor. Şimdiye kadar Adnan Karaküçük, Mehmet Şerefoğlu, Halit Evliya, Halit Dağlı, Nahit Menteşe, Seyfi Öztürk ve Talat Asal dinleyiciler arasında oturdular, koridorlarda tutuksuz sanıklara moral verirken görüldüler.

Ve Sadettin Bilgiç Adana'da verdiği demeçte, "K.Maraş mahkemesinde hükümetin yargılanması gerekir" dedi. Neredeyse Ecevit'i sanık sandalyesine oturtmaya kalktı. Hükümete bakıyoruz, hâlâ oralı değil!

Sanık sandalyesindeki MHP, ÜGD Başkanı Leblebici'nin deyimiyle, bu davayı "yırtmak" çabasında. Türkiye'nin her yanında gittikçe büyüttüğü "MHP'nin suç dosyasının" en önemli düğüm noktasının K.Maraş olduğunun farkındalar ve var güçleriyle bu davayı "yırtmaya" çalışıyorlar. AP'yi müttefik alıyorlar, hükümetin ve CHP'nin tarafsız, dengeci tutumundan yararlanarak, mahkemeyi alabildiğine etkilemeye, kendilerine yönelmesini önlemeye, hatta tersine döndürmeye uğraşıyorlar. Başka bir müttefikleri de Sovyet Beşinci Kolu TKP. İ.Bilen'in sahte TKP'si de gerek Doğu Berlin'deki radyoları, gerekse Türkiye'deki yazılı bülteni Politika gazetesi, MHP'yi sanık sandalyesinden kaldırabilmek, halk düşmanlarından hesap sorulmasını önlemek için elinden geleni yapıyor. Anarşinin bir kaynağının defteri dürülürken, sıranın kendilerine de gelebileceğinden korktukları için.

Basın ve demokratik kuruluşlar da bu korkunç katliamın sorumlularından hesap sorulabilmesi için üstüne düşeni yapmıyor.

Halk ve kamuoyu mahkemede neler olduğunu, sonucunun ne olabileceğinin merakındayken, basın, tarihin en büyük davalarından birini ancak elinin ucuyla tutuyor.

Halk, tertip ve katliamın sorumlularından hesap sorulmasının bekleyişi içinde. Heyet Başkanı Hikmet Hacımirzaoğlu'nun Ökkeş Kenger'e, "Biz burada Maraş katliamının hesabını sormak için bulunuyoruz" demesi de halkın bu bekleyişini yansıtıyor.

TÖB-DER Düziçi seçimini Halkçı Eğitimci-Demokratik Merkeziyetciler ittifakı kazandı

ADANA (ÖZEL)
Düziçi TÖB-DER Şube seçimlerine 5 grup katıldı. Seçim sonucunda oylar şöyle dağıldı: Halkçı Eğitimciler-Demokratik Merkeziyetçiler ittifakı 122, Birlik Dayanışma 103 Öğretmenlerin Devrimci Birliği 17.

DEVALÜASYONA TEPKİLER SÜRÜYOR

Türk-İş: "Devalüasyon kararı Türk ekonomisini olumsuz yönde etkileyecektir"

- Türk-İş İcra Kurulu karar üzerine Başbakanla görüşme istedi

HABER MERKEZİ
Devalüasyon konusunda dün de çeşitli çevreler görüşlerini açıklamaya devam ettiler.

Türk-İş CHP Milletvekili Süleyman Genç, Kontenjan Senatörü Metin Toker gibi kişi ve kuruluşlar devalüasyonun olumsuz olduğunu belirtirlerken, İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Öğretim Üyelerinden Prof. Erdoğan Alkin ile Prof. Erol Manisalı devalüasyonun olumlu olduğunu savundular. TÜSİAD Başkanı Feyyaz Berker de geçen yıl IMF'ye verilen niyet mektubundaki tedbirlerin uygulanması halinde ekonomik sorunların çözülmüş olacağını öne sürdü.

TÜRK-İŞ

Devalüasyon kararı üzerine olağanüstü toplantı yapan Türk-İş İcra Kurulu, Türk lirasının değerinin yüzde 88 oranında düşürülmesinin, dar ve sabit gelirli vatandaşlar için bir darbe niteliğini taşıdığını söyledi.

Dün basına yaptığı açıklamada Türk-İş İcra Kurulu, "Yönetim bu değildir. Alınan kararlar vatandaşın taşıma gücünü çoktan aşmıştır. Kalıcı ve etkin sosyal önlemler öncelikle alınmalı, bunun için gerekirse meclis, olağanüstü toplantıya çağrılmalıdır" dedi.

Türk-İş İcra Kurulu bu konuları görüşmek üzere Başbakan Ecevit'ten görüşme için randevu istediklerini de açıkladı.

METİN TOKER

Kontenjan Senatörü Metin Toker dün yaptığı açıklamada 'Ekonomiyi sağlığa kavuşturmanın reçetesi 18 ay önce uygulansaydı bugün doların değeri 25 liranın bir kuruş üzerinde olmazdı" dedi. Toker, 7 yıllık vadesi ve yüzde 8 faizi bulunan borcu, uzun vadeli ve düşük faizli diye ülkeye takdim edebilmek için insanın bütün fütur duygularını kaybetmiş olması gerektiğini söyledi ve devalüasyonun başarı şansının 18 ay önceye oranla cok az olduğunu belirtti.

SÜLEYMAN GENÇ

CHP Ortak Grubunda konuşan İzmir CHP Milletvekili Süleyman Genç, alınan önlemlerle ekonominin güçleneceğine inanmadığını söyledi.

FEYYAZ BERKER

TÜSİAD Başkanı Feyyaz Berker de yaptığı açıklamada, geçen yıl IMF'ye verilen niyet mektubunda öngörülen tedbirlerin uygulanması halinde ekonomik sorunların büyük bir bölümünün çözülebileceğini öne sürdü. Berker "Niyet mektubu uygulansaydı devalüasyona ve yeni niyet mektubuna gerek olmayacaktı" dedi.

MANİSALI VE ALKİN

İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Öğretim Üyelerinden Erdoğan Alkin ve Erol Manisalı yapılan son devalüasyonun gerekli olduğunu savunarak, uygulamayı olumlu karşıladıklarını söylediler.

Yaşanan hayatın aklanması

Naci CAN

Demir Özlü, son günlerde kendisinden çokça söz ettiren bir yazar. Bunun nedeni de yayınlanan son romanı "Bir Küçük Burjuvanın Gençlik Yılları". Kitap daha şimdiden 2. baskısını yapmış durumda.

Demir Özlü, kendisiyle yapılan bir söyleşide şöyle demekte:"Her roman denemesi, kendi yapmak istediği içinde, kendi tasarısına göre değerlendirilmelidir. Ben bir kuşağın hikayesini anlatıyorum. Toplumsal, tarihsel olayları çok arka plana itiyorum. Bunun tarihsel bir çerçeveyi gösterip göstermediği de, daha ilerde belirgin olabilir." Bence Demir Özlü'nün başarısızlığının temelinde yatan yanlış kavrayış, romanını zayıf bir cinsel serüvenler güncesi olmaktan öte götürmeyen yanılgı bundan daha güzel özetlenemezdi. Bir kuşağın hikayesi o kuşağın yaşadığı tarihsel ve toplumsal koşullardan ve olayların etkisinden uzakta anlatılamaz. Bunun karşıtı bir çaba, yazarı doğal olarak her kuşak için geçerli cinsel serüvenler dışında hiç bir şey anlatamıyacağı, yazınsal bir kısırlığa sürükler. Artık bu cinsel serüvenlere çağa özgü bir renk ve çeşni vermek yazarın ustalığına kalmış bir iştir.

1960'lı yılların başları, Türkiye hızlı bir toplumsal değişime sahne oluyor. Geniş halk yığınları demokratik ve ekonomik haklar uğruna mücadeleye atılıyorlardı. O güne kadar geniş halk kesimlerince bilinmeyen devrimci düşüncelerin yeşereceği ortam hızla olgunlaşıyor, örgütlenme zorunluluğu kendini duyumsatıyor ve devrimciler, halkın bazı anti-emperyalist ve demokratik isteklerini savunan TİP çevresinde toplanıyorlardı. Yine o yıllar, binlerce öğretmenin demokratik bir eğitim sistemi için mücadeleye atıldığı, geniş gençlik yığınlarının yabancı petrol şirketlerine karşı "milli petrol" kampanyasını başlattıkları yıllardı. Bütün bunlara karşın kitabın arka kapağında bir aydının eylem alanı şu sözlerle tanımlanıyor: "Her şeyi karanlıklar içinden yönetilen bir ülkede genç bir aydın ne yapabilir? Hem proletaryadan yana örgütlerle ilişki kuracaktır, hem de burjuva kadınlarla." Bu yazının sorumlusu kimdir bilemiyorum ama bu kavrayış yazarınkiyle uyum içindedir. Romanın baş kişisi Selim de bu sınırlara uygun olarak, proletarya ile ilişki kurma olanağını kaybettiği için zorunlu olarak burjuva kadınlarla ilişki kurmaktadır. Ve bu ilişkiler Selim'e bir özgüven, bir kendini kanıtlama olanağı vermektedir. Siyasi mücadele alanında, burjuvaziye karşı mücadelede ileri adım atamıyan, tersine bir kenara atılmış bir aydının bu yenilgiyi yatakta telafi etme çabasıdır söz konusu olan.

Yazarın kadınlara bakışı da ilgi çekicidir. Bütün roman boyunca kadınlar; dolgun göğüsler, pürüzsüz ten, düzgün bacaklardan başka bir şey değilmişçesine anlatılır. Kadına bu cinsel doyum aracı olarak bakma anlayışı o kadar ileri gitmiştir ki Selim evlenmeyi düşündüğü kadını Playboy dergilerindeki çıplak kadınlarla kıyaslar ve sonuçtan memnun kalır.

Aslında Selim yüzeysel bir anlatımla çizilmiştir. Kağıttandır. Selim'in cinsel yaşamının ayrıntıları anlatılırken gösterilen duyarlık, yaşamının diğer yönleri söz konusu olduğunda bir kenara bırakılmıştır. Bütün roman boyunca Selim lüks bir yaşam sürer ama bu değirmenin suyu nereden gelmektedir? Gerçi yaşamını kazanmak için haftanın bazı günleri bir çeviri bürosunda çalıştığı söylenirse de, bütün roman boyunca tek bir çeviri yapmaz. Partiden hem de 'en demokratik anlamda bir eleştiri sonucu' atılmıştır ama bunun nedeni okurdan gizlenir. Sonuçta yalnız yatakta varolan ve kadınların 'hayır' diyemediği bir tip çıkmıştır ortaya. Bu durum romandaki tüm kişiler için de geçerlidir. İnsanlar yaşamamakta, rollerini, verilen bir senaryoya uygun olarak kötü bir şekilde yorumlamaktadırlar. Gerek Selim, gerekse diğer kişiler bir boşlukta yaşamaktadırlar. Romanda geçen şu tümce çok ilginç: "Öyle dinlenmeye ihtiyacım var ki' dedi Erten. 'Güneş başıma geçsin ve hiç bir şey düşünmeyeyim" Bu da bir tutumdur. Hızlı değişimlerin yaşandığı dönemlerde böyle bir kenara atılmış ya da değişimin odağında yer almakta çekinip çeşitli nedenler yaratan aydınların bir kısmı böyle bir tutum alabilir. Ama bu tutum bütün bir kuşağa maledilebilir mi? Selim ve çevresinin yaşamı bir kuşağın tarihçesine ne derece örnek olabilir? Bir roman kahramanı olarak Selim, kuşağının genel duygu, düşünce ve eğilimlerini hangi yoğunluk düzeyinde taşımaktadır? Ve böyle bir uyurgezerler toplamının genel olarak bir kuşağı temsil ettiğinde, bu kuşağın toplumsal değişimde oynayabileceği rol gözler önüne getiriliyor mu?

Öte yandan yazar ve Selim bu yaşam tarzından pek de şikayetçi değildirler. Romanın sonlarına yakın bir yerde şöyle denir. "Rum garson salçalı dana etini getirdiğinde Selim, kendini eski günlerin güzelliği içinde duydu; zihni bir iki yıl öncesinin kalabalık gece gezmelerine (...) kaydı." Çok şeyler çekmiş, çok sıkıntılı günler yaşamış gibi görünen Selim, aslında 'imrenilecek' bir yaşam sürmüşken romanın sonunda önceden ilişkide bulunduğu burjuvadan bir kadına şöyle bağırır: "Bütün çektiklerime, başıma gelenlere razıyım. Kalıplaşmış burjuva sınıfı içinde önceden belli bir yere oturup, ölümü bekleyeceğime, yaşadıklarımı yeniden yaşamaya, tıpkısını yaşamaya! Anlıyor musun bunu? Bir burjuvanın biçimsel kocası olacağıma gerekirse yeniden yaşarım hepsini. Roman burada biter. Bu meydan okuma Selim'in yaşamında bir dönüm noktası mıdır? Hayır hiç de değil. Selim eskiden yaptıklarının tam tersini yapacağını söyleseydi, bu bir umut olabilirdi. Ama Selim'in böyle bir niyeti yoktur.

Anlaşılan o ki Demir Özlü romanında kendi gençlik yıllarını anlatmakta. Kitabın çok kısa bölümlerden oluşması da romana bir günce havası vermekte. Bölük pörçük, ancak yazarın belleğinde birleştirebileceği, bu birleştirme olmaksızın da hiç bir şeyin amaca uygun anlatılamayacağı bir anılar toplamı. Otobiyografik roman yazmanın zorluğunu kanıtlıyor Demir Özlü.

Bir romanın değerlendirilmesinde kuşkusuz yazarın neyi amaçladığı ve bunu ne ölçüde başardığı tek değerlendirme ölçütü olamaz. Ama romanın belli bir iç tutarlılık taşıması için amaç ile ürün arasında zıtlık da olmaması gerekir. Yazar çalkantılı bir kuşağın tarihçesini anlatmak için yola çıkmış ve sonuçta küçük burjuvanın cinsel yaşamından öteye gidememiştir.

HALK OZANLARINDAN

HALK OZANI AŞIK FERMANİ

TÖB-DER TÜRKÜSÜ

Aşık İHSANİ

Geçtiğimiz gün Şehzadebaşı'na, Ahmet Ercan'ın saz yapım ve satım yerine uğradım. Sazlarımdan birini oraya tamire bırakmıştım. Daha bitirmemişti...

Ünlü halk türkülerimiz ustalarından Niğdeli Ali Ercan'ın oğlu olan Ahmet, bütün Niğdeliler gibi konuksever ve de bir o kadar dost canlısıdır. Onu tanıyanlar iyi bilir.

Ahmet Ercan dükkanında saz ve aletlerini satmaktan başka, babası gibi bir de iyi saz çalmaktadır. Sazı, önceleri babasından, sonra da değerli saz sanatçısı Adnan Varveren'de öğrendiğini söyledi bana. Şimdilerde kendisi saz dersleri veriyor. Her gidişimde bunu görüyor. duygulanıyorum. Genç kuşağa yanık yanık Anadolu sazı öğretiyor...

ÖĞRET BENİM CANIM DOSTUM KARDEŞİM
ÖĞRET HALKA HALKIN KUTSAL SAZINI
CANIM MALIN OLAN TOPRAKLARINA
BASTIRMA ELLERİN DÜZENBAZINI

Bu kezki gidişimde, usta saz yapımcılarından Sivaslı Ali Türkmen de oradaydı, onu da görüp tanıdım. Bir demet taze Anadolu çiçeği gibi saz yapmış, almış Ahmet'e getirmişti. Beni tanıyınca gözlerinin içi güldü... Buyur, dedi. Bize de gel...Biz dört kardeşiz. Yıllardır dördümüz de saz yapımında çalışırız. Kasımpaşa-Piyale üstü-Sezer Sokak 15'teyiz.. Gelirsen hem bir çayımızı içer hem de sazın iyisinin nasıl yapıldığını görürsün.

Sazın iyisini hangi ağaçtan yaparsınız soruma:
—Sazın iyisinin duttan yapıldığı söylenir.. Ama biz bu kanıda değiliz.. Biz sögütten en iyi saz olur, diyor ve yapıyoruz. Aksini söyleyen varsa getirsin en iyi dut sazını bizim söğütle karşılaştıralım... Hangisi iyi ses verirse ötekini kazansın...

SAZ YAP CANIM ALİ USTAM
SAZ YAP ELİN DERT GÖRMESİN
SAZ YAP ZİR—ZOP MÜZİKÇİLER
MEMLEKETTE AT SÜRMESİN

O gün bizim eski dost Aşık Fermani'yi de gördüm. Uzun zamandır karşılaşmamıştık... Almanyalara gitmiş, gelmiş inşaat işleri yapıyordu.. Aksaray'daki bürosundaydı. Sivaslı, Karslı, Malatyalı, Erganili dostlar da vardı yanında. Bir bir konuşup onları da tanıdım... Her biri bir ayrı yüce yürekliydiler. Hele Erganilisi bir başkaydı... Her sözünü hain-hırsız takımının beyninde bir dinamit gibi patlatıyordu. Malatyalı da, Sivaslı da öyle...

Sıcak çay ve bir o kadar sıcak söyleşiden sonra sözü bir ara Fermani aldı. Sefalet en büyük düşmandır, dedi. Halkımız bağnaz düzenbazların basamağı olmaktan daha kurtulamadı, ama kesin kurtulması uzak değildir, deyip sözünü şu dörtlükle bitirdi.

BU DÜNYAYA GELDİM ÇİLEMİ ÇEKMEYE
HER GÜNÜM GEÇİYOR KURU EKMEĞE
BİR TOPRAĞIM YOK Kİ FİDAN DİKMEYE
NESLİM YURTSUZ GİDER HALİM PERİŞAN

Ertesi gün, sabah kapımı İrfan Tanır dostum çaldı.. Eskişehir'den gelmişti.. Ora TÖB—DER şubesinin etkin girişimiyle Eskişehir'in yeni yepyeni fikirli halkına bir iki konser vermemizi istedi. "Olur" dedik.

İrfan arkadaş bir de, Bayındırlık Bakanı Şerafettin Elçi ile Enerji Bakanı Deniz Baykal'ı da çağıracağız. Gelsin halkın arasında, halkın ozanlarını ve ozanların dile getirecekleri dertleri dinlesinler... dedi. Buna da olur, deyip ardından şu türkümüze geçtik:

BIRAK ULAN BIRAK SANA DİYORUM
BIRAK YAKASINI ÖĞRETMENİMİN
ÇEK O KAHBE KIYIMINI ÜSTÜNDEN
BIRAK YAKASINI ÖĞRETMENİMİN

KANLI ELLERİNDE TUTMAYA ONU
GÜCÜN YETMEZ SEN DE BİLİRSİN BUNU
YETER OYNADIĞIN HAİN OYUNU
BIRAK YAKASINI ÖĞRETMENİMİN

SENİ GİDİ KAYPAK LAĞIM FARESİ
SENİ KESMEK SENİ ASMAK SIRASI
SENİ DÜŞÜNCENİN KATRAN KARASI
BIRAK YAKASINI ÖĞRETMENİMİN

SEN Mİ VERDİN BUNCA ALDIĞIN CANI
SORARLAR ADAMA DÖKÜLEN KANI
SENİ KAFATASÇI BİLİM DÜŞMANI
BIRAK YAKASINI ÖĞRETMENİMİN

O ATEŞİ SÖNMEYEN BİR OCAKTIR
O DAMARDA BİR KAN GİBİ SICAKTIR
O BİR HAREKETTİR DURMAYACAKTIR
BIRAK YAKASINI ÖĞRETMENİMİN

6. Uluslararası Nasreddin Hoca Karikatür Yarışmasına katılma süresi 15 Haziran günü bitiyor

Karikatürçüler Derneği ile Nasreddin Hoca Turizm Derneği tarafından düzenlenen Akşehir Nasreddin Hoca Şenliği 5-10 Temmuz tarihleri arasında yapılacak.

Bu şenlik çerçevesinde beş yıldır düzenlenmekte olan Uluslararası Nasreddin Hoca Karikatür Yarışmasına katılma süresinin bu yıl 15 Haziran akşamı sona ereceği bildirildi.

Bütün dünya karikatürcülerine açık olan yarışmada konu sınırlaması bulunmuyor. Ancak katılan karikatürlerin daha önce bir yarışmada ödül almış olmaması isteniyor.

Uluslararası Nasreddin Hoca Karikatür Yarışmasında ödül olarak, plaketlerin dışında, büyük ödül için 5000 lira beş başarı ödülü için de 1000'er lira verileceği belirtiliyor.

Sessiz Tiyatro Topluluğu, Uluslararası Pandomim Şenliğinde Türkiye'yi temsil edecek

Levent Beşkardeş tarafından yönetilen Sessiz Tiyatro Topluluğu'nun 20-27 Haziran tarihlerinde Bulgaristan'ın Varna Kentinde yapılacak olan 8. Dünya Sağırlar Bilimsel Konferansındaki, Uluslararası Pandomim Şenliğinde Türkiye'yi temsil edeceği bildirildi.

Topluluğun bu şenlikte Taner Barlas'ın yazdığı "Ekmek Kavgası" adlı sözsüz oyunun bir bölümünü sunacağı açıklandı. Şenlikte yarım saat süre verildiği için kısa tutulduğu belirtilen oyunu Sessiz Tiyatro Topluluğundan 6 kişilik bir ekip sunacak.

Geçtiğimiz pazartesi günü Üsküdar Sunar Tiyatrosunda iki seans halinde ücretsiz olarak halka da sunulan "Ekmek Kavgası" toprak sorunlarını ele alıyor. Köylülerin yoksul yaşantılarını sergileyen oyun toprak, sevgi ve düşmanlık gibi temaları işliyor. Oyun folklorik öğelerle de süslenmiş bulunuyor.

DETÇA YÖNETİCİLERİ :
"Yeni bir tiyatro yasasının çıkarılması zorunludur"

Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri Büyükelçi Haluk Bayülken, geçtiğimiz günler Devlet Tiyatrolarında Çalışanlar Derneği (DETÇA) Yönetim Kurulu Başkanı ve üyelerinden oluşan bir kurulu kabul ederek bir süre görüştü.

DETÇA Başkanı Ferdi Merter, Devlet Tiyatrosu sanatçılarından Gülgün Kutlu ve Serter Çetiner, Bayülken'e derneğin çalışmaları hakkında bilgi verdiler. "Tiyatroyu yurt çapında yaymak ve etkili kılmak için yeni bir tiyatro yasasının çıkarılması zorunludur" şeklinde konuştular.

Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri Büyükelçi Bayülken de dernek yöneticilerinin bu düşünce dileklerini Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'e sunacağını bildirdi.

KULÜPLER TRANSFERLERE TESPİT EDİLEN RAKAMDAN FAZLA HARCAMA YAPAMAYACAKLAR

● "Bütçelerine göre harcama yapmayan kulübün gözyaşına bakmadan, maliye ile canlarına okuyacağız"

ANKARA (AA)

Transfer ayının gelmesine 10-15 gün kala kulüplerin, almak istedikleri futbolcular için milyonlardan bahsetmeleri Futbol Federasyonu Başkanı Cemal Saltık'ı kızdırdı.

Bern'e hareket etmeden önce AA muhabirinin sorularını yanıtlayan Futbol Federasyonu Başkanı Cemal Saltık "Herkes milyonlardan bahsediyor. Fakat unutmasınlar ki bu sene maliye ile elele vererek ve bütçelerinin artı 25'inden fazla harcama yaptıklarını tespit ettiğimiz an yakalarına yapışacağız" dedi.

Saltık daha sonra şöyle konuştu:

"Birinci, ikinci ve üçüncü Türkiye ligi kulüplerine birer yazı yazarak Genel Kurullarından geçen bütçelerini istedik. 20 Haziran tarihine kadar bize bütçelerini bildirmeleri gerekir. Transfer ayında bu bütçelerinin ancak artı 25'ini harcayabilirler. Hiç bir yönetici bol keseden atıp ta şu futbolcuya ise bu kadar milyon vereceğiz demesin. Bütçelerine göre harcama yapmayan kulübün göz yaşına bakmadan maliye ile birlikte canlarına okuyacağız."

Öte yandan, Bern dönüşü UEFA toplantısı ile ilgili bilgi vermek üzere bir basın toplantısı yapacak.

Saltık, bakalım dediklerini ne oranda uygulayacak...

Üniversite, Akademi ve Yüksek Okulların katıldığı şampiyonada

SUTOPUNDA ANKARA, YÜZMEDE EGE ÜNİVERSİTESİ BİRİNCİ OLDU

BALIKESİR (AA)

Balıkesir Olimpik Yüzme Havuzunda yapılan Üniversite, Akademi ve Yüksekokullar Sutopu Türkiye Birinciliğini Ege Üniversitesini 5-4 yenen Ankara Üniversitesi kazandı.

Yüzmelerde ise Ege Üniversitesi, bayanlarda ve erkeklerde şampiyon oldu. Ege Üniversitesi erkeklerde 100 puan, bayanlarda 102 puan aldı.

Yüzme yarışlarında elde edilen dereceler şöyle:

200 metre serbest bayanlar: Neval Özbek (Ege Üniversitesi) 2.29.8

200 metre serbest erkekler: Burhan Önal (Ank. Üni.) 2.28.2

100 metre sırtüstü bayanlar: Aysun Çeçen (Ege Üni.) 2.05

100 metre sırtüstü erkekler: Ali Yıldız (İTÜ) 1.13.6

100 metre kurbağalama bayanlar: Aysun Çeçen (Ege Üni) 2.00.5

100 metre kurbağalama erkekler: Cihan Taşkıner (Ege Üni.) 1.32.4

200 metre karışık ferdi bayanlar: Neval Özbek (Ege Üni) 3.05

200 metre ferdi karışık erkekler: Burhan Önal (Ank. Üni.) 2.51.7

4x100 metre serbest bayrak bayanlar: (Ege Üni.) 7.22.2

4x100 metre serbest bayrak erkekler: (Ege Üni.) 5.21.3

11 atlet cuma günü Bakü'ye gidiyor

ANKARA (THA)

15 gün süreyle Sovyetler Birliği'nin Baku kentinde çalışmalar yapacak ve düzenlenecek yarışlara katılacak 11 atlet cuma günü Ankara'dan uçakla Moskova'ya hareket edecekler.

Baku'ya gidecek atletler şunlardır:

Alev Duygulu, İlhan Ağırbaş, Sadık Salman, Önder Toker, Ekrem Özdamar, Temel Erbek, Uğur Sel, Mehmet Terzi, Mehmet Yurdadön, Mehmet Solmaz ve Neşe Çetin. Kafile başkanlığını Güneş Ata-

Birinci Türkiye Liginin en centilmen takımı Adana D.Spor

● Galatasaray 15 puanla sekizinci, Fenerbahçe 41 puanla onüçüncü ve Beşiktaş 41 puanla ondördüncü sırayı aldı

Adana D.Spor 1. ligdeki takımlar içinde en az fena puana sahip

ANKARA (THA)

Birinci Türkiye liginde oynanan toplam 240 maç sonucunda yapılan istatistik en centilmen takımın Adana D.Spor olduğunu ortaya çıkardı.

Ligin ikinci yarısında kalma mücadelesi veren lacivert-mavili ekibin her iki yarıda oynadığı 30 maçta sadece bir futbolcusu kırmızı, bir futbolcusu sarı kart gördü. Adana D.Spor centilmenlik sıralamasında 18 fena puanla birinci sırayı aldı.

Bunların dışında Trabzonspor 32 puanla dördüncü sırayı, Galatasaray 35 puanla sekizinci, Fenerbahçe 41 fena puanla onüçüncü ve Beşiktaş 41 fena puanla ondördüncü sırayı aldı.

Çinliler ilk kez Dünya Atletizm Şampiyonasına katılacaklar

FRANKFURT

Çin atletleri, ağustos sonunda Montreal'de yapılacak Dünya Atletizm Şampiyonasına ilk kez katılacaklar. Bu nedenle Çinli atletler şampiyonaya iyi bir şekilde hazırlanıyorlar.

Geçen hafta sonunda yapılan Asya şampiyonasında elde ettikleri derecelerle 7 Çinli atlet Asya takımına girdiler. Bu atletlerden altısı tek tek yarışmalarda, 3 adım atlamada, Chen-hsien 17.02, cirit atmada Shen Mao-mao 86,50 metrelik derece elde ettiler ve Asya rekorunu kırdılar. Bayanlar yüksek atlamada Cheng Ta-chen 1.88'lik derecesi ile dikkatleri üzerine topladı. Gülle atma bayanlarda Shen Li-chuan 17.48 metrelik bir derece yaptı. Li Hsiao-hui ciritte 58.62 metrelik bir derece elde etti ve Asya rekorunu kırdı. Li Hsia ise diskte 58.44 metrelik bir derece yaptı.

Çin atletizmi hızlı gelişmenin yanısıra ülkenin dışa açılmasıyla birlikte de kalite bakımından da yükseliyor. Aynı zamanda antrenörler, dışarda elde ettikleri tecrübeleri kendi sporcularına aktararak gelişmeye katkıda bulunuyorlar.

Çinli sporcular, Montreal'de yapılacak olan Dünya Atletizm şampiyonasında, 1965'de sahip oldukları 44 rekora tekrar sahip olmaya çalışacaklar.

Tokyo'da yapılan şampiyonadan önce, Tayland'da yapılan Asya Oyunlarında da Çinli atletler başarılı dereceler elde etmişlerdi. Sol üstte Asya Oyunlarında 17.70 m. gülle atan Shen Li-juan, sol altta 6.28 m. uzun atlayan Zou Wa won, sağda 1.88 m. yüksek atlayan Luan Ju-jie.

AYDINLIK YAYINLARI
Doğu Perinçek
Türkiye Devriminin Yolu
35 TL.
Genel Dağıtım: TÜR-DA
Cağaloğlu, Hamam Sok. No: 4, İstanbul

TİKP TÜZÜK VE PROGRAM
5 TL.
Doğu Perinçek
FIRTINALI BİR DÖNEME GİRERKEN
5 TL.
Hasan Yalçın
KONTRGERİLLA TUNCELİ' DE
(Tükendi)
TİKP YAYINLARI
İsteme Adresi: TİKP Yayınları
Necatibey cad. 22/19
Sıhhiye/ANKARA
Genel Dağıtım: TÜR-DA

'AP Hükümetinin 1970'de hazırlattığı
MHP Raporu
3. baskı
ÇOK GİZLİ
10 TL.
Genel Dağıtım: TÜR-DA
Hamam Sokak No: 4
Cağaloğlu-İstanbul

Hakkari'den bir...

(Baştarafı 1. sayfada)

kuyan bir öğrencinin Üniversitelerarası Seçme Sınavında başarı oranının onbinde bir olduğu belirtildi.

Üniversitelerarası Seçme Sınavı eğitimdeki fırsat eşitsizliğini en açık bir şekilde sergileyen broşürde liselerarasındaki farklılıklar, bölgesel farklılıklar, olanaklar vb. hiç dikkate alınmadan 400. bin öğrenci aynı sınava tabi tutulmaktadır" deniliyor.

Broşürde ayrıca şunlar belirtiliyor:

Üniversitelerarası Seçme Sınavının amacı; "Türkiye'deki orta öğrenim kurumlarının en parlak mezunlarını bir yarışma sınavıyla seçerek, merkezi sisteme üye fakülte, yüksek okul ve bölümlerin öğrenci gereksinimini karşılamak" olarak saptanmıştır. Bu amaç bile fırsat eşitsizliğini resmileştirmektedir.

1975 puanlarına göre yapılan bir başarı sıralamasında en başta sırayı alan 50 okulun 29'u yabancı dilde öğrenim yapan okul ve 36'sı da özel okuldur.

O halde, tanımda geçen "parlak lise mezunları" kimler olabilir? Eğitim seviyesinin yetersizliği yüzünden ömründe hiç test sınavı görmemiş çeşitli bölgelerimizdeki lise öğrencilerinin olamayacağı açıktır. Hakkari Lisesinde başarı oranı onbinde birdir. Peki bu öğrencilerin kabahati nedir?

Emperyalizme bağımlılık ve yarı feodal yapının doğurduğu bölgesel farklılıklar Üniversitelerarası Seçme Sınavında bütün çıplaklığıyla ortaya çıkmaktadır. Ve Üniversitelerarası Seçme Sınavı bu eşitsizliği daha da artırmaktadır. Ülke nüfusunun yüzde 20,5'ine sahip olan Doğu Anadolu Bölgesinden sınava giren öğrenciler toplam girenlerin yüzde 15,4'ünü ve kazananların yüzde 9,3'ünü teşkil ederlerken ülke nüfusunun yüzde 9,3'üne sahip olan Marmara Bölgesi (özellikle İstanbul) sınava girenlerin yüzde 20,9'unu ve kazananların yüzde 29.3'ünü oluşturmaktadır. Böylece nispeten geri kalmış bölgelerimizden çok sınırlı sayıdaki öğrenci üniversiteye girme olanağına sahip olmaktadır.

Üniversitelerarası Seçme Sınavındaki eşitsizlik sınava giren öğrencilerin baba mesleklerine bakıldığında daha da açık görülmektedir. Türkiye halkının büyük çoğunluğunu oluşturan işçi ve köylülerin çocukları yüksek öğrenime en az girme olanağına sahip bulunmaktadırlar.

BÖLGELERE GÖRE
ÜNİVERSİTE SINAVINA GİRMA ORANI
VE KAZANMA ORANI:

ÜSS Girme Oranı		ÜSS Kazanma Oranı	
Bölgeler	Toplam	Bölgeler	Oran
Türkiye	1	Türkiye	0.162
Göller Böl.	0.036	Göller Böl.	0.131
B.Karadeniz	0.031	B.Karadeniz	0.112
Çukurova Böl.	0.081	Çukurova Böl.	0.101
D.Anadolu	0.168	D.Anadolu	0.098
Ege Böl.	0.133	Ege Böl.	0.212
Marmara Böl.	0.215	Marmara Böl.	0.227
O.Anadolu	0.219	O.Anadolu	0.175
D.Karadeniz	0.111	D.Karadeniz	0.110
Bilinmeyen. . . .	.0.006		

Yürükselim olaylarının elebaşısı...

(Baştarafı 1. sayfada)

Olaylar sırasında öldürülenlerden Kamil Ün'ün ölmeden önce kendisini vuranların Güngör Gencay, Hacı Ramazanoğlu, Kuşçu diye tanınan Adnan Edip Kuşçuoğlu ve Tüfekçi adıyla tanınan Remzi Özevliya olduğunu söylediği İddianamede de saptanıyor. Bunun dışında yedi tanık da savcılığa verdikleri ifadelerinde Yürükselim'deki vatandaşları öldüren grubun başında Judocu Güngör ile Motorcu Hoca'nın bulunduğu, bu kişilerin ellerindeki tüfeklerle birçok vatandaşı öldürdükleri belirtiliyor.

ÖKKEŞ ÇAKMAK'IN DURUMU

İddianamenin Yürükselim olayları bölümünde, bu mahalledeki olaylarda

Ökkeş Çakmak adlı inşaat müteahhidinin, patlayıcı ve yanıcı dinamit, mazot ve benzin temin ettiği iddiasının kanıtlanamadığı yer alıyor. Bununla birlikte yirmidört Mayıs 1979'da düzenlenen Ek İddianame ile Ökkeş Çakmak'ın saldırıya geçen topluluklara patlayıcı, yanıcı dinamit, mazot ve benzeri maddeler dağıttığı iddiası ile TCK'nın 149/2. maddesi gereğince idam istemiyle davaya dahil edildi. Sanık Çakmak hakkında 7 Haziran tarihli duruşmada Savcılığın talebiyle Mahkeme tarafından tutuklama kararı verilmişti.

DÜNKÜ DURUŞMA

Dünkü duruşmada Yürükselim, Mağralı ve Serintepe olayları sanıklarının duruşmaları yapıldı. Sanıkların hepsi işledikleri iddia edilen suçları inkar ettiler.

Yürükselim olaylarının elebaşıları olduklarına dair tanık ifadeleri bulunan Judocu Güngör ve Motorlu Hoca ise olaylar sırasında evlerinden hiç çıkmadıklarını ileri sürdüler.

Sanıkların tahliye taleplerini görüşen hakim heyeti sadece yalancı tanıklıktan tutuklu bulunan Mithat Eren'in tahliyesine karar verdi. Böylece Yürükselim, Mağaralı ve Serintepe Mahallesi olaylarından sanık 60 kişiden 59'unun tahliye istemleri reddedilmiş oldu. Duruşmalara bu sabah saat 7.30'dan itibaren Yusuflar Mahallesi olayları ile sanıklarının sorgulamasıyla devam edilecek.

tv'de Bugün

18.30 HABERLER
18.35 ARI MAYA
19.00 ÇOCUKLARLA BAŞBAŞA
19.30 TÜK HALK MÜZİĞİ: Programda Yavuz Tapucu beş türkü okuyacak.
20.00 BIR KONU BİR KONUK: Jülide Gülizar, Engin Ünsal ile işçi-işveren ilişkileri üzerine söyleşecek.
20.30 HABERLER
21.15 MİNİK KONSER
21.20 BİLİMDEN TEKNİĞE: Dizi programın bu bölümünde, İ. Ö. 100-1783'e kadar olan süreç boyunca endüstrinin gelişmesi, madencilik bilimine ve bilim adamlarına kilisenin yaptığı baskı, bunların gücünün devreye girişi ele alınıyor. Programı hazırlayan: Yücel Katırcıoğlu.
21.50 TELEVİZYON FİLMİ: Yönetmenliğini Andrzej Wajda'nın yaptığı "Gölgenin Başlangıcı" adlı film yayınlanıyor. Başrollerini Marek Konorat, Graham Lines ve Tom Wilkinson'un paylaştığı filmde eski bir kaptanın görevinden ayrılacağı sırada yeniden yelkenli bir gemide işe başlamasıyla gelişen olaylar konu ediliyor
23.30 HABERLER

RADYO

TRT 1

05.00 Açılış
06.02 Günaydın
07.30 HABERLER
07.30 Sabahtan Sabaha
09.02 Kadın Dünyası
10.01 Arkası Yarın
11.05 Türkçe Sözlü Hafif Müzik
11.20 Solistler Geçidi
11.45 Türküler
12.10 Öğle Üzeri
13.00 HABERLER
13.15 Hafif Müzik
14.32 Türküler
15.01 Şarkılar
15.20 Hafif Müzik
15.40 Türküler Geçidi
16.05 Hafif Müzik
16.45 Türküler
17.02 Akşama Doğru
18.01 Çocuk Bahçesi
18.16 Laf Lafı Açar
19.00 HABERLER
20.02 Hafif Müzik
20.15 Köy Dağarcığı
20.40 Türküler Geçidi
21.02 Konuların İçinden
21.30 Şarkılar
21.45 Türküler
22.02 Şarkılar
22.22 Hafif Müzik
22.40 Türküler
23.00 HABERLER
23.35 Türküler Geçidi
00.02 Unutulmayanlar
01.00 Kapanış

TRT 2

08.00 Açılış
08.02 Gün Başlıyor
09.00 Olayların İçinden
10.00 Kutlu Payaslı'dan Şarkılar
10.30 Uuslar ve Biz
10.50 Seha Okuş'tan Türküler
11.05 Yıldırım Gürses'ten Şarkılar
11.25 Hafif Müzik
12.00 Yaşayan Hukuk
12.20 Şarkılar
13.00 HABERLER
13.30 Olayların İçinden
14.30 Çeşitli Müzik
15.00 Türküler Geçidi
15.30 Şarkılar
16.20 Arkası Yarın
17.00 Büyük Eserler
18.00 Yurttan Sesler
18.30 Anıların Getirdikleri
18.50 Hafif Müzik
19.00 HABERLER
19.30 Hafif Müzik
19.45 Türküler
20.00 Karma Fasıl
20.30 Türk Hafif Müziği
20.45 Turan Engin'den Türküler
21.00 Radyo Tiyatrosu
22.00 Türküler Geçidi
22.30 Solistlerden Seçmeler
23.30 HABERLER
23.55 Kapanış

TRT 3

07.00 Açılış
07.02 Güne Başlarken
09.00 HABERLER
09.03 Barok Müzik
09.30 Abba Topluluğu Söylüyor
10.45 Saz Eserleri
11.00 Öğleye Doğru
12.00 HABERLER
12.06 Sizin İçin Seçtiklerimiz
13.00 Konser Saati
14.30 Caz Müziği
15.00 Günün Konseri
16.00 Oda Müziği
17.00 HABERLER
17.06 Hafif Müzik
18.00 Stüdyo FM
19.00 Bir Konser
20.30 Caz Ustaları
21.00 Çağlar Akımlar ve Müzik
22.00 HABERLER
22.06 Gecenin Getirdikleri
23.00 Çarşamba Konseri
24.00 Gece ve Müzik
01.00 Kapanış

Cerrahpaşa Hemşire Okulu Öğrenci Temsilcileri:

"Mücadelemizde sonuna kadar kararlıyız"

Cerrahpaşa Ebe Hemşire Laborant Lisesinde okuyan 300 kız öğrenciyi temsil eden öğrenci temsilcileriyle görüştük. Öğrenci temsilcileri, maaşlarının artırılması ve düzenli ödenmesi, yaz stajlarının 1 aya indirilmesi, okuldaki antidemokratik uygulamaların kaldırılması için başlattıkları mücadeleyi sürdüreceklerini ve bu mücadelede sonuna kadar kararlı olduklarını söylediler.

Öğrenci temsilcileri şunları söylediler:

1. Sınıf Temsilcisi:

En büyük sorunumuz 5 aydır maaşlarımızın verilmemesi. Arkadaşlarımızın büyük çoğunluğunun aileleri İstanbul dışında. Belirli zamanlarda ailelerimizden gelen kısıtlı para yetmiyor, maaşlarımızı da alamadığımız için çok güç durumdayız.

Ayrıca okuldaki öğrenciler üzerinde çok yoğun baskılar var. Erkek arkadaşlarımızla konuşsak yatılıldan atıyorlar. Sigara içerken yakalansak, yatakhanede yüksek sesle konuşsak hemen hafta sonu izinlerimizi elimizden alıyorlar. Bütün bu baskılar yüzünden arkadaşlarımız intihara kalkıyor.

Müdüre, sorunlarımızı birçok kez iletmemize rağmen hiçbir sonuç alamadık ve devamlı oyalandık.

Bunun üzerine maaşlarımızın artırılması ve düzenli ödenmesi, ayrıca üzerimizdeki baskıların kaldırılması için tüm öğrencilerden toplanan imzalarla birlikte Dekan'a gideceğiz.

Haklarımızı elde etmek için sonuna kadar mücadele edeceğiz.

2. Sınıf Temsilcisi:

Okulumuzdaki baskılar özellikle yatılı öğrenciler üzerinde yoğunlaşmakta. Evden uzak kalmamızın yanında bir de bu baskılar bizleri bunaltmakta. Akşam saatlerinde bağırarak ağlama ve intihar etmeye kalkışma olaylarına okulumuzda çok sık sartlanır.

Ayrıca bu hayat şartlarında 4 aydır maaşlarımızı da alamıyoruz. Yaz aylarında hastanedeki personel açığı hiç bir karşılık verilmeden bizimle kapatılmaya çalışılıyor. Bu bilimsel çalışma değil emek sömürüsüdür. Bütün bu sorunlara çözüm bulmak için 3 yıldır uğraşıyoruz.

Okulumuzda birleşmekle haklarımızı kazanacağımızı kavradık.

Diğer hemşire okulundaki arkadaşlara da bu haklı mücadelemizi desteklemeleri için çağrı yapıyoruz.

Söke'de ...

(Baştarafı 1. sayfada)

geçen Sarıkemerli tarım işçileri direnişin üçüncü gününde ücretlerini 150 liraya çıkartmışlardı. Hükümetin tespit ettiği asgari ücret 160 lirayı bile vermeye yanaşmayan toprak beylerinin kanunsuzluklarını Kaymakamın makamına çıkarak şikayet eden Sarıkemerli işçiler Kaymakamdan da bir cevap alamamışlardı.

OVADA DİRENİŞ YAYILIYOR

Avşarlı işçilerden sonra Sarıkemerli işçilerin başlattığı direniş diğer köylerden 4 bin işçinin daha katılmasıyla ovada yayılmaya başladı. Henüz direnişe geçmeyen diğer yerli işçilerle dışarıdan gelen işçilerin de direnişi desteklediği bildiriliyor. Direnişin asgari ücretin uygulanmadığı diğer köylerde de başlaması bekleniyor.

Apocular...

(Baştarafı 1. sayfada)

le gazetemiz yazarlarından Nuri Çolakoğlu'nu hedef alan bildiriler dağıtıyor. Bildirilerde ayrıca Hürriyet ve Tercüman gazetesi ve yazarları da hedef alınıyor.

Bildiride bir süre önce Doğu ve Güneydoğuda incelemeler yapan Yazı İşleri Müdürümüz Aydoğan Büyüközden ve gazetemiz yazarlarından Nuri Çolakoğlu, ayrıca Hürriyet gazetesinden Cüneyt Arcayürek ve Hasan Polat adları verilerek "özel olarak Apocularla ilgili dosya tutmakla" suçlanıyor. Daha sonra Tunceli, Hilvan ve Batman'da "sömürgecilere karşı halkı savunduklarını" iddia eden Apocular işledikleri cinayetlerden hiç söz etmeyerek "soylu bir mücadele" yürüttüklerini ileri sürüyorlar.

Apocuların bildirisinde "Hürriyet ve Tercüman'la birlikte gazetemizin de sömürgeciler tarafından beslendiği ve bu gazetelerdeki MİT ajanı yazarların bütün güçleriyle sömürgeci düzeni ayakta tutmaya çalıştıkları" öne sürülüyor. Bildiride, Apocular "çok geliştiklerini", bu gelişme karşısında Türk sömürgecilerin telaşa kapıldığını ve kendilerini tecrit etmek ve yıpratmak için gazetemizi de görevlendirdiklerini iddia ediyorlar. MİT'in Doğuya muhabir adı altında ajanlar göndererek, onlardan edindiği istihbarata göre taktik hedefler tespit ettiği söylenen bildiride gazetemizin de MİT'in Apoculara karşı kurduğu bir büro gibi çalıştığı ileri sürülüyor.

Sahte bir evraka dayanarak

TKP'liler TİKP Zonguldak İl binasını işgal etti

ZONGULDAK (ÖZEL)

Zonguldak'taki sahte TKP taraftarları, TÜS-DER ve Türk Tabipler Birliğini de kendilerine alet ederek Türkiye İşçi Köylü Partisi Zonguldak İl Örgütü binasını işgal ettiler.

TİKP İl Örgütü 2 Nisan 1979 tarihinde yaptığı bir sözleşme ile Mithatpaşa Mahallesi, İsmet Paşa Sokak, No 7/3'teki binayı kiralamış ve 24 Mayıs günü kuruluş ilanını yaparak faaliyetlerini başlatmıştı. Zonguldak'ta TİKP'in faaliyete geçmesiyle telaşa kapılan TKP'liler sürekli olarak bu çalışmayı engelleyeceklerini yayıyorlardı. 1 Nisan 1979 günü 2 İGD'li bina sahibine giderek "burayı TİKP'ye kiralamazsanız iyi edersiniz" diyerek tehdit ettiler. Bina sahibinin "siz kimsiniz, ne karışıyorsunuz" diye cevap vermesi üzerine İGD'liler kimlik belirtmeden uzaklaştılar.

Daha sonra TKP'liler Tabipler Odası Başkanı Kazım Toprak ve bir başka doktoru araya koyarak, eski TÜS-DER Başkanı TKP yanlısı Selim Öztürk aracılığıyla da bina sahibine baskı yaparak aynı yer için sahte bir evrak düzenlediler. Bu sahte evraka dayanarak TKP'liler TİKP'nin Zonguldak İl Örgütü binasını işgal ettiler ve içerde partiye ait olan masayı kırdılar, kapının kilidini değiştirdiler. İGD'lileri de binaya doldurdular.

TİKP Zonguldak İl Örgütü ve bina sahibinin işgalin sona erdirilmesi ve İGD'lilerin binayı terketmesi için yasal yollara başvurdukları bildiriliyor.

Senatör Özer: "141, 142 ve 163. Maddeler derhal kaldırılmalıdır"

ANKARA (AA)

Cumhuriyet Senatosunun dünkü birleşiminde bir konuşma yapan CHP Malatya Senatörü Hamdi Özer, bir süre önce yayınladığı "Ulusal Çağrı" bildirisine karşı eleştirileri yanıtlayarak, 141, 142, 163. maddelerin derhal kaldırılmasını istedi.

Malatya Senatörü Özer, birçok ideolojiye yasal hak tanınmadığı için partilerin bozulduğunu savundu. "141, 142, 163. maddeler derhal kaldırılmalıdır. Halka özgürlük ve seçme hakkı tanınmalıdır" dedi.

Morfinle ekonomi yürümez

(Baştarafı 1. sayfada)

yaç maddesi bulunmazsa böyle bir ülkede hükümetin varlığı uzun süre devam edemez.

Ecevit ya kredi bulacaktı, ya da gidecekti. Kredinin ise bazı şartları vardı. Bunlardan biri ve en önemlisi de Türk parasının değerinin düşürülmesidir. İşte Ecevit de kendisine dayatılan bu şartları kabul etmiştir. Şimdi sıra bu kabulün sonuçlarına gelmiştir. Halkın sırtına yine yeni yükler yüklenecektir. Pahalılık daha da artacaktır. Kabak sonunda yine dar gelirli vatandaşın başında patlayacaktır.

Şimdi halktan fedakarlık isteniyor. Halk, başta hükümet olmak üzere lüks tüketimin sınırlanmadığı bir ülkede sıkıntıların kendi üzerine yıkılmasını kabul etmez. Nitekim etmeyecektir. Önümüzdeki günlerde halkın bu konudaki tepkilerini hep birlikte göreceğiz.

Halkımız haklı bir dava için her türlü fedakarlığı yapar. Ama biri yer biri bakar kıyamet bundan kopar. Büyük zenginler her türlü lüks ve sefahat içinde yüzerken halk sıkıntıların kendine çektirilmesini niye kabul etsin.

Ecevit parayı bularak pahalı da olsa kuyrukları bir süre ortadan kaldırabilir. Ama ya sonra, alınan paralar bitince ne olacaktır? Türkiye daha da beter, altından kalkılamaz buhranların girdabına çekilecektir.

Krediler iyi kullanılmazsa bir morfin etkisi yapar, acıyı bir süre dindirir, ama sonra bünye daha büyük sıkıntılarla yeniden sarsılır.

Türkiye'nin sıkıntısı, ekonomiye morfin vurarak çözülemez. Hükümet bir ekonomi politikası çizmeden bu işin altından kalkamaz. Şimdi para gelecek ve büyük ölçüde petrole yatırılacaktır. Petrol de fabrikaların depolarına, şehir içinde özel araçların ve şehirlerarası otobüslerin benzin tanklarına doldurulacaktır. Alınan kredinin ve petrolün bir süre sonra bitmesi kaçınılmazdır. Türkiye bu duruma son verecek çareleri bir an önce bulmalıdır. Bu işin birinci şartı emperyalizme dayalı bir ekonomi yerine milli ekonomiye sarılmaktır. Kendi kaynaklarımıza dayanmalı ve savurganlıkla mücadele etmeliyiz.

Çiklet reklamlarının milyonlarca lirayı bulduğu bir ülkede, ekonomi ayakları üstünde duramaz. Ulaşım politikasında toplu taşımacılık ve demiryolu taşımacılığı geliştirilmelidir. Özel araba savurganlığı son bulmalıdır. Her alanda petrol tüketimini azaltmalı, kömür tüketimine yönelecek tedbirler almalıyız. Ülkemizin gelişmesinin önündeki en büyük engellerden biri olan toprak ağalığına son verilmelidir. Hepsinden önemlisi ve bütün bunları belirleyecek olan, bağımsızlığımızı titizlikle korumaya özen göstermeliyiz. İki süper devlete karşı tutum almadan milli ekonomi kurulamaz, dışa bağımlılığa son verilemez.

Yavaş kalkınalım, sıkıntı çekelim, ama dışa bağımlılıktan kurtulalım. Çünkü bu yara temizlenmeden belimizi doğrultamayacağız.

ETİBANK
BANDIRMA BORAKS VE ASİT FABRİKALARI İŞLETMESİ MÜESSESESİ MÜDÜRLÜĞÜNDEN

"∓%35 5000 mt. PVC - POLYESTER BEZİ İMAL ETTİRİLECEKTİR"

1- Asitborik Fabrikamızın Filtre preslerinde kullanılmak üzere numune ve şartnamesine uygun olarak ∓ 35 5000 mt. PVC — Polyester veya bunlara eşdeğer evsafta filtre bezi imal ettirilecektir.
2- Bu işin muvakkat teminatı 75.000,-TL.sıdır.
3- İhale 20.6.1979 günü saat 15 00'de Bandırma 600 Evler civarındaki müessesemiz binasında yapılacaktır.
4- Bu işle ilgili şartnameler Bandırma'daki Müessesemizin Ticaret servisinden temin edilebilir.
5- Müessesemiz 2490 sayılı kanuna tabi değildir.

Basın: 15647 - 574

Topuz Milli...

(Baştarafı 1. sayfada)

Eskişehir'in Dutluca köyünde konuşan Topuz, kimseyi eleştirmek istemediğini, ancak geçmişte izlenen bazı hatalı politikalar ve yanlış tercihler yüzünden Türkiye'nin petrole bağımlı hale geldiğini, en ücra yerlere kadar giren tüpgazın da bu bağımlılığa hizmet ettiğini belirtirken, "Posof ve Şemdinli de mutfağından dışa bağımlı hale gelmiştir" şeklinde konuştu.

Dış ülkelerin baskısını kaldırmak ve kendimize yeterli hale gelmek için birleşmek gerektiğine işaret eden Topuz, ancak kendi gücümüze dayanarak ileri gidebileceğimizi söyledi.

Topuz, tarıma ağırlık verilerek, buradan yaratılacak sermaye ile sanayileşilebileceğini dikkat çekti.

Topuz, dışa bağımlılığın sona erdirilmesi için petrolün yerine kömür konulması gerektiğini belirtti.

Beyrut'un her mahallesinde...

(Baştarafı 1. sayfada)

a giden uçağa bindik.

Pilotumuz uçuş süresini 1 saat 20 dakika olarak verdi.

Uçağın penceresinden bakınca çam ormanları ile çevrili şirin bir Akdeniz kenti görünümünde Beyrut. Hava güzel.

Nihayet Lübnan topraklarına ayak basıyoruz. İç savaşlara sahne olan, sık sık İsrail saldırılarına maruz kalan topraklara.

Bizi kentin merkezine götüren taksi, bir askeri barikatın önünde duruyor.

—Ben Müslümanım. Senin gideceğin yer Hiristiyan mahallesinde. Başka bir taksi bul.

Böyle diyor bir şoför.

50 metrede bir kum torbalarından yapılmış barikatlar, süngü takmış askerlerle karşılaşıyorum.

Başka bir taksiye biniyorum. Şoför çok iyi Türkçe konuşuyor. Ermeniymiş.

—Bu kentte hükümet yok. Her mahallede başka bir hükümet. Bunlar Lübnan askeri. Daha ilerde Suriyeliler var. Diğer tarafta ise milisler.

Şoförle sohbetimiz devam ediyor. Gazeteci olduğumu söylüyorum.

—Sakın gece sokağa çıkma. Hıristiyan Milisler vurur seni. Falanjistleri kastediyor.

Şoföre Türkiye'yi anlatıyorum.

—Zaten milisler geceleri kimsenin sokağa çıkmasını istemiyor.

Beyrut'un merkezinde oturan dostumu buluyorum.

Bana hemen Mısır'ı soruyor.

—"Barış" için uğraşıyorlar.

—Siyonistlerle mi?

—Evet. Üstelik onlar, siyonist sözünden hoşlanmıyorlar. İsrail diyorlar.

İşte iki cümle ile Orta Doğuda savaş ve barışın manzarası.

Lübnanlı dostum bana iyi bir haber veriyor.

—Şimdi iyi hazırlan. Güneye gideceksin. Gazeteci dediğin olayı yerinde görmeli. El-Ariş halkının sevincini gördüm. Şimdi de Filistin halkının savaşkanlığına bakalım.

Lübnan, Güneye doğru, coğrafya derslerinde okuduğumuz toprak tabakalarına benziyor. Önce Şamuncular var. Sonra Lübnan ordusu. Daha aşağıda Falanjistler. Sonra Filistin kampları Tabii cephede gerillalar. Sonra Suriyeliler. Ardından FİNÜL (BM Lübnan Barış Gücü). Filistinli gerillaların Güneyde bir cephesi daha var. Sonra düşman kamp başlıyor. Haddad ve İsrail.

Hızlı hızlı not almaya çalışıyorum.

—Bu katmerli durum uzun süre devam etmez.

—Evet. Artık sizi bir kez daha ziyarete geldiğimizde, Beyrut'tan sınıra kadar Lübnan askerlerini, oradan güneyde de Filistin ordusunu görmek isteriz.

İsteklerini, dileklerimi ifade ediyorum.

....

Beyrut'ta sık sık bomba sesleri duyuluyor.

Ama insanlar bu gürültüye alışmış artık. Patlama sesleri, otomobil klasonları kadar normal geliyor.

GÜN TİCARET
İSMAİL ŞENGÜL
Yavuzlar Mah. Lokman Cad. No. 42/A
KAYSERİ

Muhalefetin yeni hedefi

Mataracı hakkındaki gensoru bugün görüşülüyor

ANKARA (ÖZEL)

Gensoru önergesi ile Hilmi İşgüzar'ın istifa ettirilmesinden cesaret alan muhalefet partilerinin yeni hedefi Gümrük ve Tekel Bakanı Tuncay Mataracı oldu.

10 AP'li milletvekilinin imzasını taşıyan ve Mataracı hakkında gümrüklerde yolsuzluklar yapıldığı gerekçesiyle gensoru açılmasını isteyen önerge dün Millet Meclisinde okundu. Yapılan oylamayla gensorunun gündeme alınıp alınmamasının bugün tartışılması kararlaştırıldı.

Bugünkü oylamadan sonra gensorunun gündeme alınıp alınmayacağı kararlaştırılacak..

"Toprak beyleri...

(Baştarafı 1. sayfada)

nık basına bir açıklama yaparak 'Partimiz tarım işçilerinin bu haklı direnişini desteklemektedir" dedi. Durmuş Uyanık özetle şöyle konuştu:

"160 lira asgari ücreti bile uygulamaktan kaçınan toprak beyleri tarım işçilerinin giderek güçlenen mücadelesi karşısında da mutlaka dize geleceklerdir. Önümüzdeki yıllar bunu daha açık bir şekilde göreceğiz" dedi.

SAHTE SOLCULARIN SALDIRISI

Dün sabah Cumhuriyet Mahallesinde grevdeki tarım işçileriyle görüşen TİKP Aydın İl Yöneticisi Şamil İlter Toprak-iş Sendikası Genel Başkanı Ahmet Dündar ve Toprak-İş Sendikası Genel Sekreteri Erdal Genç ve gazetemiz muhabiri Rafet Kabdan'a bir grup sahte solcu saldırdı. Tarım işçileriyle görüşmemelerini söyleyerek üzerlerine saldıran saldırganlar Şamil İlter ve muhabirimiz Rafet Kabdan'ı hırpaladılar. Daha sonra adliyeye başvuran Şamil İlter ve Muhabirimiz Rafet Kabdan 10'ar günlük rapor aldılar. Söke emniyetinden alınan bilgiye göre saldırganların kimlikleri tespit edilmiştir ve kendileri hakkında soruşturma yapılmaktadır.

TİKP'NİN BASINA AÇIKLAMASI

Öte yandan Türkiye İşçi Köylü Partisi Aydın İl Başkanı Durmuş Uyanık ve Söke İlçe Başkanı Osman Taşyumru basıca ortak bir açıklama yaptı. TİKP'nin açıklaması şöyle:

"Tarım işçilerinin 160 lira asgari ücret uğruna yürüttükleri haklı direnişi destekliyoruz. Biz yıllardır şunu belirtmekteyiz. Tarım işçileri verilmeyen ekonomik ve demokratik haklarını ancak örgütlenip direnerek alabilirler. Toprak beylerinin kanun tanımaz tutumları tarım işçilerine bundan başka bir çıkış yolu bırakmamıştır.

"Fakat bir mücadelenin belli bir hedefi olmalı başı bozuk tutumlardan sakınmalıyız. Hedefe ulaştıktan sonra durmasını bilmeliyiz. Aksi takdirde mücadelemizde müttefik olan güçleri karşımıza alır mücadelemizi zayıflatırız. Haklı durumdan haksız duruma düşeriz.

"Tarım işçilerinin sürmekte olan direnişlerinde bu devrimci anlayışa aykırı olan tutumlar vardır. Grev 160 lira asgari ücretin elde edilmesi için yapılmaktadır. Fakat tarım işçilerinin arasına sızan bazı sahte solcu çeteler 160 lira asgari ücreti verenlerin işçi götürmelerine engel olarak tarım işçilerinin haklı mücadelesini dağıtmaya çalışmaktadırlar. Bugün 160 lirayı verenler orta halli ve küçük çiftçiler içinden çıkmaktadırlar. Bunların çoğunluğu da kiracı ve ortakçı durumunda olanlardır. Bu insanlar 160 lira verdikleri halde işçiyi götürmemekte ısrar etmek en başta Fahri Tanman gibi toprak beylerini sevindirir. Anlaşılan şudur ki bu sahte solcu çeteler tarım işçilerinin direnişinden kendilerine pay toplamaya çalışmaktadırlar. Hırsızın niyeti üzüm yemek değil, bağcıyı dövmektir. Nitekim dün sabah Söke'de direnişteki işçilerin yanına giden partimiz yöneticileri Şamil İlter, Ahmet Dündar, Toprak-İş Sendikası Genel Sekreteri Erdal Genç ve Aydınlık muhabiri Rafet Kabdan başlarını Ahmet Kemal Ayanlar isimli saldırganın çektiği sahte solcu bir grubun saldırısına uğramıştır.

"Tarım işçileri mücadelelerini saptırmaya çalışan bu sahte solculara yüz vermemeli 160 lira asgari ücreti verenlerin işlerine gitmelidir. Mücadele ancak böyle başarıya ulaşabilir. Biz tarım işçilerine bunu söyledik ve böyle söylemeye devam edeceğiz."

AYDIN DSİ. 21. BÖLGE 211. TEKNİK ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜNDEN

Aydın ovası sulaması yandere ıslahı emanet inşaatından tefrik edilen "Tabakhane deresi taşduvar ve pere" işi 6200 sayılı kanunun 34. maddesi gereğince Emanet usulü ile Taşaron'a verilerek yaptırılacaktır.

1- İşin keşif bedeli: 6 009 627.83 TL'dir.

2- Eksiltme Aydın'da (Kapalı zarf usulü ile) DSİ.211. Teknik Şube Müdürlüğü binasında Emanet Komisyonunca 20.6.1979 günü saat 15.00'de yapılacaktır.

3- Eksiltme dosyası ve ekleri DSİ. 211. Teknik Şube Müdürlüğünde görülebilir.

4- Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin:

a) Bahsi geçen işe ait 194 038.83 TL.lık geçici teminat mektubu veya nakdin, DSİ. 21. Bölge Müdürlüğü Sorumlu Saymanlığı veznesine yatırıldığına dair alındı makbuzunu,

b) 1979 Yılında geçerli Ticaret Odası belgesini,

c) Müracaat dilekçeleri ile birlikte verecekleri (Mali durum, Teknik Personel ve Teçhizat beyannamesi ile birlikte C grubundan en az 1. keşif bedeli kadar Müteahhatlik karnesi veya 1. keşif bedeli kadar benzeri iş yaptığına dair onaylı iş bitirme belgesinin incelenmesi sonucunda belge Komisyonunca düzenlenecek olan) eksiltmeye katılma belgesini,

Teklif mektubu ile birlikte zarfa koymaları gerekmektedir.

5- İstekliler Teklif mektuplarını 20.6.1979 günü saat 14.00'e kadar makbuz karşılığında emanet komisyonuna vereceklerdir.

6-Yeterlik belgesi alınması için son müracaat tarihi, 18.6.1979 günü mesai saati sonuna kadardır.

7- Telgrafla başvuru ve postadaki gecikmeler kabul edilmez.

Keyfiyet ilân olunur.

(B: 16057-575)

SBF Öğrenci Derneği Başkanı

Hakan Şenyuva'ya

Sıkılan kurşun gençliğin bağımsızlık mücadelesini durduramayacaktır

FAŞİST KATİLLERDEN HESAP SORALIM

SBF'li DGB'liler

Aydınlık
Genel Yönetmen
ORAL ÇALIŞLAR

Sahibi: BAYAS Basın Yayın A.Ş. adına FERİT İLSEVER
Yazı İşleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S. AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O. GURHAN ERTÜR

Adres: Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu - İstanbul
Tel: 26 52 44
İdare Tel: 26 54 37
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri
Baskı: İst. GÜNTUR
Dağıtım: GAMEDA

BÜROLAR
ANKARA: Meşrutiyet Cad. 32/8, Kızılay Tel: 25 38 69
İZMİR: Özgüler İşhanı, 452. Sok. 25/3, Konak Tel: 13 10 90 - 25 25 54
ADANA: Atatürk Cad. 113. Sok. Sefer İşhanı, Kat: 3, No: 16, Tel: 103 42
TRABZON: Cumhuriyet Mah. Kasım Sok. 27/10 Tel: 39 00

YURTDIŞI BÜROLARI

ALMANYA	FRANSA	BELÇİKA	İSVEÇ	HOLLANDA	İSVİÇRE
Burgstr. 78 6 Frankfurt /M 60 Tel: 0611 437 595	95, Rue de la Jonguiere 1 75017 Paris	188 rue Josaphat, 1030 Brüxelles Tel: 64 72 120	Gürgün Duvgrand 5/A 1 tr. 17236 Sundbyberg Tel: 08/296628	Bildstr. 53 Utrecht Tel: 31 47 61	Ch. des Cotes 1 1020 Renens Tel: 34 21 72

ABONE ÜCRETLERİ

Yurtiçi	Yurtdışı
3 aylık 450 TL	3 aylık 675 TL
6 aylık 900 TL	6 aylık 1350 TL
1 yıllık 1800 TL	1 yıllık 2700 TL

Not: Bu ücrete gönderilen ülkeye göre uçak postası ...

İLAN TARİFESİ
2.4.6. sayfalar (santimi) 250 TL
3.5.7. sayfalar (santimi) 300 TL
Yayın İlanı (santimi) 100 TL
" " (Yayın Sayfasında)(santimi) 30 TL
Doğum, Evlenme, Ölüm (5 snt.) 350 TL
Küçük İlanlar (kelimesi) 5 TL

22340—444

Kurtuluş Savaşında

KÜRTLER

16

Hazırlayan: AYDOĞAN BUYUKÖZDEN

4. BÖLÜM LOZAN KONFERANSI...

Aydınlık

LORD CURZON'UN KÜRTLERLE İLGİLİ OLARAK SÖYLEDİĞİ SÖZLER MECLİS'TE SERT TEPKİYLE KARŞILANDI. BİR KÜRT MİLLETVEKİLİ "EMPERYALİSLERİ FELAKET ÇUKURUNA GÖMERKEN DÖKÜLEN KAN TÜRK VE KÜRT'ÜN KANI İDİ" DİYORDU

●Muş Milletvekili Hacı İlyas Sami Efendi:"Lord Curzon bağlı olmakla övündüğüm soy ve milletimi tahkir ediyor.

●Konya Milletvekili Vehbi Efendi: "Dünyaca ünlü aldatıcı İngiliz siyaseti ile dağıtılan milyonlarca lira Kürtler tarafından red olundu. Paris' te Kürdistan için çalışıyorum diyen Şerif Paşa rezil edildi"

Son Osmanlı Padişahı Vahdettin bir sabah bindiği İngiliz gemisi ile kaçıyordu. Anadolu'nun yürüttüğü bağımsızlık savaşı İngiliz işbirlikçisi Vahdettine kaçmaktan başka bir yol bırakmıyordu. Yukarda Vahdettin İstanbul'dan kaçtıktan sonra Malta'da İngiliz görevlileri tarafından karşılanırken görülüyor. Altta ise, işgal kuvvetleri 2 Ekim 1923'te. İstanbul'u fethediyorlar.

İNÖNÜ: "Milli davalarımızı biz Türkler ve Kürtler diyerek savunduk ve kabul ettirdik"

Lord Curzon'un, TBMM'deki Kürt milletvekilleri ile ilgili olarak "Bunların Kürtleri temsil etmediğini" söylemesi Ankara'da duyulunca Mecliste gerek Kürt, gerekse Türk milletvekilleri çok sert tepkiler gösterdiler.

"İngilizlerin bozgunculuğuna kulak asmamış bir millet"

Meclisin 25 Ocak 1923 günkü oturumunda ilk sözü Kürt asıllı Bitlis milletvekili Yusuf Ziya Bey alıyor ve Meclis Zabıt tutanaklarından aynen aktardığımız şu konuşmayı yapıyordu:

"Lozan Barış görüşmelerinde İngiliz Başdelegesi Lord Curzon, bizlere yani Kürt kardeşlerinize saldırıyor, hakaret ediyor. Kürdistan'dan gelen mebusların, Mustafa Kemal Paşa tarafından tayin edildiğini söylüyor. Kürt arkadaşlarınız için cahil diyor, Kürtleri temsil edemezler diyor. Cahilliğin anlamı, İngiliz politikasına uymamak ise biz, itiraf ederiz ki cahiliz. Cahillik, İngilizlerin yıllardanberi aşılamaya uğraştıkları bozgunculuğa kapılmamak ise itiraf ederiz ki cahiliz. Arkadaşlar, mebuslar tayin edilmezler, seçilirler. Millet, mebuslarını seçer. Bu açık gerçeğe rağmen, Lord Curzon, İngiltere'de mebusların tayin edilmelerine bakarak söylüyorsa mazurdur. Çünkü kendilerini örnek almıştır. Yok, gerçeği bilerek, gerçeğe aykırı olarak siyaset yapmak için söylüyorsa, kendisini bu kürsüden red ediyorum, arkadaşlarım red ediyorlar. (Biz de reddediyoruz sesleri.) Burada Mustafa Kemal Paşa'nın tayin ettiği mebuslar uşaklar yoktur. (bravo sesleri, alkışlar) Burada, büyük bir milletin vekilleri vardır. Öyle bir millet ki, İngilizlerin yıllardan beri bütün varlıklarıyla işlettikleri bozgunculuğa kulak asmamışlardır. Onlar, bozgunculuğa kulak asmayan, ilerisini gören bir milletin vekilleridir. (bravo, yaşa sesleri) Lord Curzonlar, o kanıdaki kimseler, hâlâ bu milleti, Mustafa Kemal Paşalarla tanıyorlarsa çok aldanıyorlar. Mustafa Kemal Paşalara türlü güçler, yetkiler tanıyarak burada bir meclis değil de, bir Paşa olduğunu sanıyorlarsa çok yanlışlık yapıyorlar. Burada ancak ve ancak bir milletin özgür kanılı özgür oylu mebusları, vekilleri vardır. Paşa hazretleri, kendi arkadaşlarından, karşılıklı olmak şartıyla, daha çok saygıya erişmiştir. (hay hay sesleri) Bundan başka, Paşanın ne fazla bir yetkisi, ne fazla bir gücü, ne de mebusları tayin yetkisi vardır." (O da mebustur, sesleri)

Bu sırada Mardin Milletvekili Necip Bey oturduğu yerden yüksek sesle bağırır: *"Lord Curzon'u yalanlayan belge, seçim tutanaklarımızdır"*

"Esaretten kurtulmak Türklerle birleşmeyebağlıydı"

Bitlis mebusu Ziya Bey ise konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Lord Curzon'a hak ettiği cevabı vermek için bakışlarınızı biraz eski günlere çevireceğim. O günler ki, ancak o günlerden bu günler görünür, bugünkü gerçeğin içyüza ortaya çıkar. 16 Mart olayı meydana gelmiş, ölü Osmanlı İmparatorluğu bir yıkım kargaşası içinde çırpınıyor. Wilson'un belli projesi hâlâ ulusları aldatacak bir değer taşıyor. Avrupa'nın siyaset elçileri hâlâ uluslara hak, hukuk verileceğinden söz edip duruyorlardı. İşte o günlerde Büyük Millet Meclisi toplantıya çağrılmış, halka mebuslarını seçmesi gerektiği bildirilmişti. Kürtler, serbest alanda, hiçbir baskı altında olmayarak bu seçime katıldılar. Eğer Kürtler, ayrılık-gayrılık gütselerdi, bu seçime katılmaz, arkalarını döner, kendi düşüncelerini gerçekleştirmeye çalışırlardı. Hiç bir vakit, hiç bir baskı onları o yollarından çeviremezdi. İngilizler, milyonlarıyla, altınlarıyla çalıştıkları halde Kürtler bu seçime katıldılar ve bu seçime katılmakla tek bir amaç güttüler: Türk kardeşleriyle işbirliği yapmak... Bütün kanılarını bir ilkede topladılar. O ilke, Türklerle kader birliği yapmaktı. Çünkü var olmak, çünkü esirlikten kurtulmak bu ilkenin gerçekleşmesine bağlıdır. (Bravo sesleri) Eğer Lord Curzonlar Kürtlerin hak ve hukukundan onbeş yıl önce sözetselerdi, korkarım ki bir etki yapar, bazı dimağları bozabilirdi. Fakat Kürtler, Kürt aydınları, Arnavutluk'un, Irak'ın ve Suriye'nin sonunu görüp dururlarken, İrlanda'nın acılı sesini işitirlerken hiç bir aldatmacaya kapılmazlar (alkışlar). O yalancı sesler kimseyi kandıramaz. Onlar yalnız kendi kendilerini kandırırlar. İşte o günlerde, o kara günlerde bu toplulukta seçime katılan ve bizi buraya gönderen milletin vekilleri olarak Lord Curzon'a bağırıyoruz ki; bizler Kürdistan'ın gerçek vekilleriyiz. Senden ve senin siyasetinden Musul'u istiyoruz. Ve alacağız (bravo sesleri, alkışlar). Bu hakkımızı, hukukumuzu Avrupa siyasetçileri teslimde tereddüt etmemeli ve gecikmemelidirler. Tereddüt eder ve gecikirlerse, petrol kuyularındaki İngiliz siyasetinin yanı başında kanlı kuyular hazırlayacak olanlar yine o Kürtlerdir. (bravo sesleri, alkışlar). Biz hakkımızı istiyoruz ve haklı bir sesle bütün insanlığa bağırıyoruz ki bizim hakkımız verilmelidir. Ve hakkımızı isterken, hakkımıza karşı olan Lord Curzonların iğrenç seslerine kulaklarımızı tıkıyoruz. Bu hakkımız teslim edilmezse, o beğenmediği Kürtlerin elleriyle açacağımız kuyularda İngiliz siyasetini boğacağız. Tanrı tanık olsun. Biz hak isteyicisiyiz. Hakkını, hukukunu isteyenlerin yardımcısı Tanrıdır".

"İngilizler milletimi tahkir ediyor"

Ziya Bey'in konuşması mecliste coşkun alkışlarla karşılanırken, kürsüye yine Kürt asıllı Muş milletvekili Hacı İlyas Sami Efendi çıkar. Ve konuşmaya başlar:

"Gazetelere göre, Lord Curzon'un barış masasındaki görüşmelerde harcanmış iki iğrenç kelimesi var. Biri, bağlı olmakla öğündüğüm soy ve milletimin tahkiri. İkincisi, Kürt temsilcilerinin Mustafa Kemal Paşanın tayini ile mebus oldukları. Sözüme başlarken bir tarih olayından söz edeceğim. Basra'da İngilizlerden bir kişi saldırıya uğrayınca, İngilizler limana Arapça bir levha astılar. Levhadaki sözün anlamı şöyle idi: Kimse cahillik ederek bize bir fenalık yapmasın, o zaman biz cahillerin cahili oluruz.' İşte bu İngilizler; Türk, Kürt ve türlü namlar altında birleşip birlik olmuş bir toplumun, tek bir milletin bulunduğunu çok iyi bildikleri için bunları ayrılığa, anlaşmazlığa, ayaklanmaya yöneltmek istiyorlar. Lord Curzon, kesin bir birlik ile meydana çıkan tabii sınırlarımız içindeki iki soylu topluluğun üzerinde ilişmek istediği bozgunculuğun değeri olmadığını bildiği için en güçsüzlerin silahı olan küfürbazlık derecesine düşmüştür. Bence Lord Curzon'a söylenecek iki şey vardır. Kazım Karabekir Paşa komutasında Elviyei Selase (Kars Ardahan, Artvin)'de yazdığı zafer tarihlerinde bayrağını, mızrağını, atını oynatan, temiz Kürt Soyu ve Kürt ulusu idi. Yunan gibi adi ve alçak düşmanı kaderi olan felaket çukuruna gömerken, dökülen kanlar yine Türk ile Kürt'ün kanı idi. Bundan ötürü, şu iki fedakarlığı yapan ve kendi çıkarını Türk'ün kurtuluşunda bulan Kürtler, mutluluğu da Türkle Kürt'ün birliğinde bilirler. Lord Curzon bilmelidir ki, barış masasında çıkarlarının ve onurunun onaylanmasını ve haklarının verilmesini bekleyen Kürtler, Musulu almayı kendilerine görev saymışlardır. Lord Curzon'un cahil dediği en büyük yer Dersim'dir. Dersimin gerçek millet temsilcileri arasında altı mebusu vardır. Dördü askeri komutanlığa kadar yükselmiş, yüksek öğrenim görmüş arkadaşlardır. Yine bu Dersim'in hiç kimseye baş eğmemiş ve doksan yaşına gelmiş bir Diyap Ağa'sı vardır. Bunun, kendi adamlarını yönetmekteki başarısını, eğer Lord Curzon gösterebilirse onu takdir etmek gerekir."

"Lozan'daki delegeler Kürt ve Türk'ün temsilcisidir"

Daha sonra kürsüye gelen Türk asıllı milletvekili Mazhar Müfit Bey, sözlerine "Kürtlerin bugüne kadar Türklerle beraber yaşadığını, memleketin felaketlerine birlikte katlandıklarını" söyleyerek başlıyor ve şöyle sürdürüyordu:

"Curzon bilsin ki, bu yüksek meclisin kurulmasından çok önce ben Bitlis'te bulunduğum zaman İngilizlerin etkisindeki kötü Sadrazam Ferit Paşa, Kürdistan'ı Ermenistan'a peşkeş çekmek isterken Kürtler hemen yurtseverlik davranışına geçmislerdir. Bitlis'in Zango Bucağına girmek isteyen ve Musul'dan gelmiş olan İngiliz müfrezelerini Kürtler ne yapmışlardır? Bir avuç Kürt, onların askerleriyle, toplarıyla savaşmışlar, İngilizleri içeri sokmamışlardır."

Mazhar Müfit Bey bu örnekten sonra Curzon'un bütün çabasının Musul'daki petrol kaynaklarını yutmak olduğunu belirterek *"Fakat petrol kaynaklarını yutmak isteyenler, o kaynaklarda boğulacaklardır"* diyerek sözlerini bitiriyordu.

Erzurum Milletvekili Hüseyin Avni Bey ise *"Lord Curzon, münasebetsiz sözleriyle yalnız Kürtlere değil, bütün Türkiye mebuslarına hakaret etmiştir"* diyor ve şunları söylüyordu:

"Sanmıyorum ki Iraklılar, Musul meselesinde Lord Curzon'a vekillik vermiş olsunlar. Kürtlerin delegeleri ise, Lozan'da karşılarındadır. Türklük ve Kürtlük hakkında söz söylemek bize ait bir meseledir. Lozandaki delegelerimiz iki kardeş olan Türkler ve Kürtlerin temsilcileridir."

Son olarak söz alan Diyanet İşleri Bakanı, Konya Milletvekili Vehbi Efendi ise *"İngiliz propagandası can çekişiyor"* diye bağırıyordu. Vehbi Efendi *"Lord Curzon'a iki şeyi hatırlatmak isterim"* diyordu, *"biri, mütarekeden sonra harekete geçirilen dünyaca ünlü aldatıcı İngiliz siyaseti ile dağıtılan milyonlarca liranın cahil dedikleri Kürtler tarafından nasıl red olunduğudur. İkincisi, Paris'te ve Avrupa'nın bazı yerlerinde Kürdistan için çalışıyorum diyen Şerif Paşa'nın yağdırılan ve gazetelere geçen telgraflarla nasıl rezil edildiğidir. Bu çabaları, propagandanın son dönemidir. İngiliz propagandası can çekişiyor."*

Bu hararetli konuşmalardan, alkışlardan sonra Meclis Lozan'daki temsilcilerine Türklerin ve Kürtlerin temsilcileri olarak konuşma hakkını bir kere daha veriyor ve bu doğrultuda hareket etmeleri talimatının verilmesini kararlaştırıyordu. (Meclis Zabıt Ceride-leri, 25.1.1923 günkü oturum zaptı)

Doğuda Sovyet yıkıcılığının iyice arttığı günümüzde Meclisin bu tutumu ve İnönü'nün söylediği şu sözler birliği sağlamak ve bağımsızlığımızı korumak için çok öğreticidir;

"Biz milli davalarımızı 'biz Türkler ve Kürtler' diye bir millet olarak müdafaa ettik ve kabul ettirdik" (Ulus Gazetesi, 31 Mart 1969)

Lozan Konferansı en fazla tartışma konusu olan Musul meselesine bir çözüm getirmeden imzalanıyordu.

İngiliz emperyalistlerinin Lozan'daki temsilcisi LORD CURZON... Curzon'un meclisteki Kürt Milletvekilleri için söylediği sözler büyük tepki yaratıyordu.

YARIN: SONUÇ

Milli Eğitim Bakanlığınca yayınlanan İslam Ansiklopedisine göre KÜRTLERİN SOY VE TARİHLERİ

İSLÂM ANSİKLOPEDİSİ
İSLÂM ÂLEMİ TARİH, COĞRAFYA, ETNOGRAFYA VE BİYOGRAFYA LUGATİ

16

KÜRT DİLİ BATI İRAN DİLLERİNDENDİR

Farsça gibi Kürtçe de Batı Iran dillerinden olmakla beraber, kaynağı Farsçadan ayrıdır. P.Tedesco'ya göre, "batı" Farsça olarak İranca, yani Sogd ve Sak dillerinden ayrılan kuzey ve güney kolları arasında birbirine karışmalar göstermektedir.

...KÜRTÇE' NİN ÖZELLİKLERİ

Bu karışıklığa ve bugünkü lisanlarda birbirine yabancı unsurların bulunmasına rağmen, genel olarak Kürtçe Farsçadan tamamen ayrı bir mahiyet göstermektedir. Eğer elimizde bulunan Kürtçe vesikalar, edebi Farsçanın hakimiyetinin kurduğu devirden sonraya ait olmasıydı, bu durum daha açıkça görünürdü. Farsçaya nazaran, Kürtçenin belli-başlı özellikleri şunlardır:

a. Özel telaffuz şekli: "asp (at) havt (yedi) gibi Farsça kelimelerde bile Sami dillere mahsus ve h'lara sıksık rastlanması damak l sesi (İslavca ve Türkçedeki l'den biraz farklı; hafif r sesine mukabil, yuvarlak r; çift-dudak v sesi; kelime başında çift sessiz harfin bulunması (mesela bra, ştek) ve sadalı r ve n seslerinin bulunması (b'n, k'rt)

b. Aynı kökten gelen sözlerin, ses bakımından esaslı surette değişmiş olanları:

Farsça	Kürtçe
dil	zird
azar(ataş)	ahir ve agir
mahi	masi
namaz	nuvej

c. Şekil ayrılıkları: Çekim şekillerindeki eklerin korunmuş olması, tayin ve tarif eki olan -eke, muhtelif şahıs zamirleri; üçüncü şahıs iyelik zamiri -i/-ian, şimdiki zaman çoğulu birinci şahıs -in, ikinci ve üçüncü şahıs -in; bir izafet şekli olan -t (-d) (bilhassa çoğulda) örneğin yar-i te (senin arkadaşın) yarid te (senin arkadaşların). Eski edilgen fiil şekli olan -ya ve edilgen fiil -re şekli.

d. Cümle farkları: Bilhassa bileşik fiillerde, geçişli fiillerin geçmiş zamanında edilgen fiil şekillerinin korunması. (küestan-ian le brivin, aynen çevirisi "dağlar onlar tarafından bize kesildi", yani "bizi dağdan mahrum ettiler".)

e. Kelime ayrılıkları: Kürtçede kuzeybatı şivelerinin ekserisinde olduğu gibi, güneybatı şivelerindeki kun-, uft'a karşılık, kar, -kap- bilhassa amad karşılığında hat; avurd karşılığında ani; şinid karşılığında bist; firistad karşılığında nard vb. kullanılır. Edebi Arapçadan geçen bir çok kelimeler Kürtçeyi Farsçaya yaklaştıran unsurlar yerine geçer. Fakat Kürtçe halk Arapçasından, Osmanlı Türkçesinden, Arami ve Ermeniceden de kelimeler almıştır. Ayrıca Kürtçe ve Ermenicenin henüz bilinmeyen ortak kaynaklardan istifade etmiş olmaları ihtimal dahilindedir.

...KÜRTÇE' DE ŞİVE FARKLARI

Böylece, esas itibarı ile, kuzeybatı ve güneybatı İran dilleri büyük farklar ile ayrılmış olmamakla beraber, genel kullanılışı bakımından, Kürtçe açık bir tip mahiyetine sahiptir. Bu da kendisini yalnız bu günkü Farsçadan değil, diğer kuzeybatı şivelerinden (Samnani, "merkezi" şiveler vb.) de ayırmaktadır.

Bununla beraber bizzat Kürtçenin de birbirinden oldukça farklı şiveleri vardır. Kürtçenin ekseri şiveleri kurmanci tabiri ile anılır. Şaraf-nama'ye göre, "Kürt" kavminin toplamı 4 kısımdan meydana gelir: Kurmanc, Lur, Kalhur ve Guran. Bu kabilelerden Lur, dış görünüşüne ve güneybatı zümresine doğru yaklaşan diline bakılırsa, ayrı bir birlik teşkil etmektedir. Guranlar tıpkı aynı kaynağa sahip olan Avramiler, Zazalar vb. gibi, Kürtçeden büyük ölçüde farklı kuzeybatı şiveleri konuşmaktadırlar. Örneğin, "üç" Guranicede yeri, Zazacada hirye'dir. Bu hususta Samnani hayra ile ortaktır. Halbuki Kürtçe se'dir. Andreas'ın fikrine göre Zazaların eski Deylemliler ile akrabalıkları vardır ve bu kuram Avramilerde yaşayan ananeler ile doğrulanmaktadır.

Şaraf-nama'ye göre, Kalhurlar, Senna, Kirmanşah ve Zohab arasındaki mıntıkada yaşıyorlardı. Bundan dolayı Şaraf-nama'de "Kalhur" tabiri Senna ve Kirmanşah mıntıkasının "Kurmanci olmayan" Kürt zümresine tekabül eder görünmektedir. Bu şiveleri konuşan halk, bu dillere kurdi ismini vermektedir.

Luristan hudutlarında (Lakistan'da) güney Kürt şiveleri lakki ismi ile bilinmektedir. Salmas ve Fars eyaletinden Lakler vardır. Fakat O.Mann tarafından anlatılan Kalun-Abdü Kürt şiveleri lakki değildir. Batı İran'ın güney Kürt şiveleri, Kürtçenin önemli belirgin vasıflarını kaybetmiş bulunuvor (Belirgin geçişli fiillerin geçmiş şekilleri.)

Bu Kurmanci olmayan şivelerin varlığı Kardu- meselesinin çözümü için önemli olabilir

Kurmanc kelimesinin kaynağı bilinmemektedir. Acaba bu Kürt ismi ile bir diğer Medya kabilesi isminin bileşimi midir? . Sırf Kurmanc sahasında iki lisan grubu görülür. Doğu grubu (daha doğrusu güney doğu grubu) ve batı grubu. Bunların tam hudutları henüz belli değildir. Doğu Kurmanci, Mukri mıntıkasında ve Dicle'nin doğu kolları havzasında konuşulur; Küçük Zab, Azaym ve Diyala. Bu çok saf ve şekil bakımından, çok zengin bir şivedir. Batı kolu Kurmanç lisanlarının geri kalanlarını mahalli özellikleriyle ihtiva eder. Kuzey Suriye Kürtleri, Türkçeden alınmış unsurlar ihtiva eden muhtelif şiveler konuşur görünmektedir

Evliya Çelebi 15 Kürt şivesi (lisan) saymaktadır.

● ...KÜRTÇE FARSÇA İLE AYNI DİL GRUBUNDAN OLMAKLA BİRLİKTE KAYNAĞI FARSÇADAN FARKLIDIR VE AYRI ÖZELLİKLER GÖSTERİR.

● ...ŞEREFNAME' YE GÖRE KÜRT KAVMI 4 KISMA AYRILIR: KURMANC, LUR, KALHUR VE GURAN. BUNLARIN ARASINDA DİL BAKIMINDAN ŞİVE FARKLARI VARDIR. EVLİYA ÇELEBİ 15 KÜRT ŞİVESİ SAYMAKTADIR.

Göçebe Kürt aşiretlerinden Beritanlıların hayatlarından bir görüntü. . .

Yarın: İlk Kürt şairlerine 11. yüzyılda rastlanır